

**РЕГУЛАТИВА (ЕУ) 2016/679 НА ЕВРОПСКИОТ ПАРЛАМЕНТ И НА
СОВЕТОТ**

од 27 април 2016 година

**за заштита на физички лица во поглед на обработката на лични податоци,
за слободно движење на таквите податоци и за укинување на Директива
95/46/ЕЗ (Општа регулатива за заштита на податоци)**

(Текст со важност за ЕЕО)

ЕВРОПСКИОТ ПАРЛАМЕНТ И СОВЕТОТ НА ЕВРОПСКАТА УНИЈА,

имајќи го предвид Договорот за функционирање на Европската унија, а особено член 16 од истиот,

имајќи го предвид предлогот на Европската комисија,

по проследување на нацрт-законодавниот акт до националните парламенти,

имајќи го предвид мислењето на Европскиот економски и социјален комитет⁽¹⁾,

имајќи го предвид мислењето на Комитетот на региони⁽²⁾,

постапувајќи во согласност со вообичаената законодавна постапка⁽³⁾,

со оглед на тоа што:

- (1) Заштитата на физички лица во однос на обработката на лични податоци е фундаментално право. Член 8(1) од Повелбата за фундаменталните права на Европската унија („Повелбата“) и член 16(1) од Договорот за функционирање на Европската унија (ДФЕУ) предвидуваат дека секој има право на заштита на неговите или нејзините лични податоци.
- (2) Принципите и правилата за заштита на физички лица во однос на обработката на нивните лични податоци треба, без оглед на нивното државјанство или престој, да се прилагодени на нивните основни права и слободи, а особено нивното право на заштита на лични податоци. Оваа регулатива има за цел да придонесе за изградба на простор на слобода, безбедност и правда и на економска унија, за постигнување на економски и социјален напредок, за зајакнување и приближување на економиите во рамки на внатрешниот пазар, како и за благосостојбата на физичките лица.
- (3) Целта на Директива 95/46/ЕЗ на Европскиот парламент и на Советот⁽⁴⁾ е да

¹ Сл. весник С 229, 31 јули 2012 година, стр. 90.

² Сл. весник С 391, 18 декември 2012 година, стр. 127.

³ Став на Европскиот парламент од 14 март 2014 година (сè уште необјавено во Службен весник) и став на Советот на прво читање од 8 април 2016 година (сè уште необјавено во Службен весник). Став на Европскиот парламент од 14 април 2016 година.

⁴ Директива 95/46/ЕЗ на Европскиот парламент и на Советот од 24 октомври 1995 година за заштита на физички лица при обработката на лични податоци за слободното движење на такви податоци (Сл. весник L 281, 23 ноември 1995 година, стр. 31).

се хармонизира заштитата на основните права и слободи на физичките лица во однос на активностите за обработка на податоци и да се обезбеди слободно движење на лични податоци помеѓу земјите-членки.

- (4) Обработката на лични податоци треба да е наменета за да му служи на човештвото. Правото на заштита на личните податоци не е апсолутно право, а треба да се смета во однос на неговата функција во општеството и да биде во рамнотежа со другите основни права, во согласност со принципот на пропорционалност. Оваа регулатива е во согласност со сите фундаментални права и во неа се почитуваат слободите и принципите признати во Повелбата, како што се утврдени во Договорите, а особено почитување на приватниот и семејниот живот, домот и комуникациите, заштитата на лични податоци, слободата на мисла, совеста и религијата, слободата на изразување и информации, слободата на деловна активност, правото на ефикасни правни средства за заштита и на правично судење, како и културна, верска и јазична разновидност.
- (5) Економската и социјална интеграција, кои произлегуваат од функционирањето на внатрешниот пазар, довеле до значително зголемување на прекуграничниот проток на лични податоци. Зголемена е размената на лични податоци помеѓу јавните и приватни учесници, вклучувајќи физички лица, здруженија и претпријатија во Унијата. Правото на Унијата предвидува националните органи во земјите-членки да соработуваат и разменуваат лични податоци, за да се во состојба да ги извршуваат своите обврски или да извршуваат задачи во име на орган на друга земја-членка.
- (6) Брзиот технолошки развој и глобализацијата создадоа нови предизвици за заштитата на лични податоци. Значително се зголеми обемот на собирање и размена на лични податоци. Технологијата им овозможува и на приватните компании и на јавните органи да користат лични податоци во огромни размери, за да ги остваруваат нивните активности. Физичките лица се почесто оставаат лични информации, кои се јавно достапни и на глобално ниво. Технологијата ги променила како економијата, така и општествениот живот, а треба и понатаму да го олеснува слободното движење на лични податоци во Унијата и преносот на податоци до трети земји и меѓународни организации, а истовремено да обезбеди високо ниво на заштита на лични податоци.
- (7) Овие промени бараат посилна и покохерентна рамка за заштита на податоците во Унијата, поддржана од силно спроведување, со оглед на значењето во градењето доверба, за да се овозможи дигиталната економија да се развива на внатрешниот пазар. Физичките лица треба да имаат контрола над сопствените лични податоци. Правната и практична безбедност за физичките лица, економските оператори и јавните органи треба да бидат зајакнати.
- (8) Кога во оваа регулатива се предвидуваат спецификации или ограничувања на правилата од законодавството на земјите-членки, земјите-членки можат, доколку тоа е неопходно со оглед на конзистентноста и разбирливоста на националните одредби за лицата во однос на кои тие се однесуваат, да вклучат елементи на оваа регулатива во нивното национално законодавство.

- (9) Иако целите и принципите од Директива 95/46/ЕЗ и понатаму претставуваат основа, тоа не ја спречи фрагментацијата на примената на заштитата на податоци низ Унијата, ниту правната несигурност и широко распространетото верување во општеството дека постојат значителни ризици за заштита на физичките лица, особено во однос на активностите на интернет. Разликите во степенот на заштита на правата и слободите на физичките лица, особено на правото на заштита на лични податоци во однос на обработката на лични податоци во земјите-членки, можат да го попречат слободното движење на лични податоци во рамки на Унијата. Затоа, овие разлики може да претставуваат пречка за остварување на економски активности на ниво на Унијата, да ја нарушуваат конкуренцијата и да ги попречуваат органите при извршување на нивните одговорности според правото на Унијата. Таквата разлика во нивото на заштита се должи на постоењето на разлики при спроведувањето и примената на Директива 95/46/ЕЗ.
- (10) За да се обезбеди доследно и високо ниво на заштита на физички лица, како и за да се отстранат пречките во движењето на лични податоци во рамки на Унијата, нивото на заштита на правата и слободите на физички лица во однос на обработката на таквите податоци треба да биде еднакво во сите земји-членки. Во рамки на Унијата, треба да се обезбеди доследна и хомогена примена на правилата за заштита на фундаменталните права и слободи на физички лица во врска со обработката на лични податоци. Во однос на обработката на лични податоци за исполнување на законската обврска за извршување на задача од јавен интерес или при спроведување на службено овластување доделено на контролорот на лични податоци, на земјите-членки треба да им се дозволи да ги задржат или да воведат национални одредби со цел дополнително да се утврди примената на правилата од оваа регулатива. Заедно со општото и хоризонтално законодавство за заштита на податоци за спроведување на Директива 95/46/ЕЗ, земјите-членки имаат и посебно секторско законодавство во области кои имаат потреба од повеќе специфични одредби. Оваа регулатива остава и извесна слобода на дејствување на земјите-членки да ги утврдат нивните правила, вклучително и во однос на обработката на посебните категории на лични податоци („чувствителни податоци“). Во овој поглед, оваа регулатива не го исклучува правото на земјата-членка која ги утврдува околностите за специфичен третман на состојбата, вклучувајќи попрецизно определување на условите под кои обработката на личните податоци е законска.
- (11) Ефективната заштита на личните податоци на територијата на Унијата бара зајакнување и детален опис на правата на субјектите на податоци и обврските на оние кои обработуваат и дефинираат обработка на лични податоци, како и еквивалентни овластувања за надзор и обезбедување на усогласеност со правилата за заштита на лични податоци и еквивалентни санкции за прекршоците во земјите-членки.
- (12) Во член 16(2) од ДФЕУ на Европскиот парламент и на Советот им се доделува да утврдат правила за заштита на физички лица во однос на обработката на лични податоци, како и правилата кои се однесуваат на

слободното движење на лични податоци.

- (13) За да се обезбеди кохерентно ниво на заштита за физички лица на територијата на Унијата и да се спречи разликите да го попречуваат слободното движење на лични податоци во рамки на внатрешниот пазар, потребна е регулатива која обезбедува правна сигурност и транспарентност за економските оператори, вклучувајќи ги и микро, малите и средни претпријатија, и која им обезбедува на физичките лица во сите земји-членки со исто ниво на законски применливи права и обврски и одговорности за контролорите и обработувачите на лични податоци, како и да обезбеди доследен надзор на обработката на лични податоци, еквивалентни санкции во сите земји-членки и ефикасна соработка меѓу надзорните органи на различните земји-членки. За доброто функционирање на внатрешниот пазар потребно е слободното движење на лични податоци во рамки на Унијата да не се ограничува, ниту забранува од причини поврзани со заштитата на физички лица во однос на обработката на лични податоци. За да се земе предвид посебната положба на микро, малите и средни претпријатија, оваа регулатива вклучува отстапување за организации со помалку од 250 вработени во однос на водењето на евиденција. Покрај тоа, институциите и телата на Унијата, како и земјите-членки и нивните надзорни органи се повикуваат да ги земат предвид специфичните потреби на микро, малите и средни претпријатија во примената на оваа регулатива. Разбирањето на концептот на микро, мали и средни претпријатија треба да се базира на член 2 од Анексот кон Препорака 2003/361/ЕЗ на Комисијата ⁽¹⁾.
- (14) Заштитата обезбедена со оваа регулатива треба да се применува за физичките лица, независно од нивното државјанство или престој, во однос на обработката на нивните лични податоци. Оваа регулатива не ја опфаќа обработката на лични податоци која се однесува на правни лица, а особено претпријатија основани како правни лица, вклучувајќи ги името и правната форма на правното лице и податоците за контакт на правното лице.
- (15) За да се избегне создавање на сериозен ризик од заобиколување на законот, заштитата на физички лица треба да биде технолошки неутрална и не треба да зависи од користената техника. Заштитата на физички лица треба да се применува за обработката на лични податоци со автоматски средства, како и за нивно рачно обработување, ако личните податоци се чуваат или се наменети да се чуваат во регистарот со лични податоци. Документите или збиравите од документи како и нивните насловни страници, кои не се структурирани според посебни критериуми, не треба да спаѓаат во опсегот на оваа регулатива.
- (16) Оваа Регуллатива не се применува за прашањата на заштита на основните права и слободи или на слободното движење на лични податоци поврзани со активности кои се надвор од опсегот на правото на Унијата, на пример активности во областа на националната безбедност. Оваа регулатива не се

¹Препорака на Комисијата од 6 мај 2003 година за дефиницијата за микро, мали и средни претпријатија (C(2003) 1422) (Сл. весник L 124, 20 мај 2003 година, стр. 36).

применува за обработката на лични податоци од страна на земјите-членки, кога вршат активности во врска со заедничката надворешна и безбедносна политика на Унијата.

- (17) Регулатива (ЕЗ) бр. 45/2001 на Европскиот парламент и на Советот ⁽¹⁾ се применува за обработката на лични податоци од институциите, телата, канцелариите и агенциите на Унијата. Регулатива (ЕЗ) бр. 45/2001 и другите правни акти на Унијата кои се применуваат за таква обработка на лични податоци, треба да бидат прилагодени кон принципите и правилата утврдени во оваа регулатива и применети согласно оваа регулатива. Со цел да се обезбеди силна и кохерентна рамка за заштита на податоците во Унијата, по донесувањето на оваа регулатива треба да се направат потребните приспособувања на Регулатива (ЕЗ) бр. 45/2001, со цел да се овозможи примена во исто време како и оваа регулатива.
- (18) Оваа регулатива не се применува за обработката на лични податоци од страна на физичко лице во рамки на целосно лична или активност во рамки на домаќинство, и поради тоа не е поврзана со професионална или комерцијална активност. Личните или активностите во рамки на домаќинството би можеле да вклучуваат водење на кореспонденција и одржување на адреси или учество во социјални мрежи и онлајн активности преземени во контекст на овие активности. Сепак, оваа регулатива се применува за контролори или преработувачи кои ги обезбедуваат средствата за обработка на лични податоци под такви лични или активности во рамки на домаќинството.
- (19) Заштита на физички лица во однос на обработката на лични податоци од надлежните органи за целите на превенција, истражување, откривање или гонење на кривични прекршоци или извршувањето на криминални казни, вклучувајќи и превенција од закани за јавната безбедност и нивно спречување, како и слободното движење на такви податоци се предмет на посебен правен акт на Унијата. Затоа, оваа регулатива не треба да се применува за активности за обработка на лични податоци за такви цели. Сепак, обработката на лични податоци од страна на јавните органи според оваа регулатива кога е за овие цели, треба да биде уредена со поспецифичен правен акт на Унијата, имено со Директива (ЕУ) 2016/680 на Европскиот парламент и на Советот ⁽²⁾. Земјите-членки можат да им доделат други

¹ Регулатива (ЕЗ) 45/2001 на Европскиот парламент и на Советот од 18 декември 2000 година за заштитата на физички лица во однос на обработката на лични податоци од институции и органи на Заедницата и за слободното движење на таквите податоци (Сл. весник L 8, 12 јануари 2001 година, стр. 1).

² Директива (ЕУ) 2016/680 на Европскиот парламент и на Советот од 27 април 2016 година за заштита на физички лица во однос на обработката на лични податоци од страна на надлежните органи за целите на превенција, истражување, откривање или гонење на кривични прекршоци или извршување на изречените казни и за слободно движење на таквите податоци и укинување на Рамковната одлука 2008/977/ПВР (види страница 89 од овој Службен весник).

задачи на надлежните органи, во рамки на значењето на Директива (ЕУ) 2016/680, чие извршување не е поврзано задолжително со целите за превенција, истражување, откривање или гонење на кривични прекршоци или извршување на изречените казни, вклучувајќи заштита и превенција од закани за јавната безбедност, за обработката на лични податоци за овие цели, доколку тоа е во опсегот на правото на Унијата, спаѓа во опсегот на оваа регулатива.

Во однос на обработката на лични податоци од тие надлежни органи за цели што спаѓаат во опсегот на оваа регулатива, земјите-членки треба да можат да ги задржат или да воведат посебни одредби, за да се прилагодат на примената на правилата од оваа регулатива. Слични одредби можат попрецизно да ги дефинираат специфичните барања за обработката на лични податоци од овие надлежни органи за наведените други цели, земајќи ја предвид уставната, организациската и административна структура на засегнатата земја-членка. Кога обработката на лични податоци од страна на приватни органи спаѓа во опсегот на оваа регулатива, оваа регулатива треба да предвидува можност под одредени услови земјите-членки да наметнат со закон ограничувања на одредени обврски и права, ако таквото ограничување претставува неопходна и пропорционална мерка во едно демократско општество за заштита на конкретни значајни интереси, вклучувајќи ја јавната безбедност и превенцијата, истражувањето, откривањето или гонењето на криминал или извршување на изречени казни, вклучувајќи и заштита и превенција од закани за јавната безбедност. Ова е значајно на пример, во рамки на активностите против перење пари или активностите на форензичките лаборатории.

(20) Иако оваа регулатива се применува, меѓу другото, за активностите на судовите и другите судски органи, во правото на Унијата или на земја-членка може конкретно да се дефинираат постапките и процедурите за обработка на лични податоци од страна на судовите и другите судски органи. Надлежноста на надзорните органи не треба да ја опфаќа обработката на лични податоци, кога судовите постапуваат при извршување на своите судски функции, за да се гарантира независноста на судството во извршувањето на нивните судски обврски, вклучувајќи го и донесувањето на одлуки. Треба да е возможно да се довери надзорот на таквите постапки за обработка на податоци на специјални органи во рамки на судскиот систем на земјата-членка, кои поконкретно треба да обезбедат почитување на правилата од оваа регулатива, да ја подигнат свеста кај членовите на судството за нивните обврски според оваа регулатива и справување со жалби во врска со таквите постапки за обработка на податоци.

(21) Оваа регулатива не е во спротивност со примената на Директива 2000/31/ЕЗ

на Европскиот парламент и на Советот ⁽¹⁾, а особено со правилата за одговорност на давателите на услуги во членови од 12 до 15 од истата директива. Оваа директива има за цел да придонесе за непречено функционирање на внатрешниот пазар, што обезбедува слободно движење на услуги од информатичкото општество помеѓу земјите-членки.

- (22) Секаков вид обработка на лични податоци во контекст на активностите на местото на основање на контролорот или на обработувачот на лични податоци во Унијата треба да се врши во согласност со оваа регулатива, независно од тоа дали самата обработка се врши во рамки на Унијата. Воспоставувањето подразбира ефективно и реално спроведување на активноста преку стабилни договори. Правната форма на овие договори, без разлика дали станува збор за филијала или подружница со статус на правно лице, не е одлучувачки фактор во овој поглед.
- (23) За да се обезбеди дека физичките лица не се лишени од заштитата на која имаат право според оваа регулатива, обработката на личните податоци на субјектите на податоци, кои се наоѓаат во Унијата, од контролорот или обработувачот на лични податоци, кој не е основан во Унијата, треба да биде предмет на одредбите од оваа регулатива во случаите кога активностите за обработка на податоци се поврзани со понудата на стоки или услуги на такви субјекти на податоци, без разлика дали тоа е поврзано со плаќање. За да се утврди дали таквиот контролор или обработувач нуди стоки или услуги на субјекти на податоци, кои се наоѓаат во Унијата треба да биде прецизирано дали е очигледно дека контролорот или обработувачот има намера да нуди услуги на субјекти на податоци во една или повеќе земји-членки во Унијата. Со оглед на тоа што само пристапноста на веб страната во Унијата на контролорот или обработувачот на електронската адреса или на други податоци за контакт или употреба на јазик, кој по правило се користи во трета земја каде е регистриран контролорот, не е доволно за проверка на таквата намера, факторите како користење на јазик или парична единица, кои обично се користат во една или повеќе земји-членки, со можност за нарачување на стоки и услуги на овој друг јазик или споменувањето на клиенти или корисници кои се наоѓаат во Унијата, можат да сведочат за тоа дека контролорот има намера да нуди стоки или услуги на субјекти на податоци во Унијата.
- (24) Обработката на лични податоци на субјектите на податоци, кои се наоѓаат во Унијата, од контролорот или обработувачот на лични податоци, кој не е воспоставен во Унијата, исто така, треба да се регулира со оваа регулатива, кога е поврзана со следењето на однесувањето на такви субјекти на податоци, доколку нивното однесување се одвива во рамки на Унијата. Со цел да се утврди дали одредена активност за обработка може да се смета за следење на однесувањето на субјектите на податоци, треба да се утврди

¹ Директива 2000/31/ЕЗ на Европскиот парламент и на Советот од 8 јуни 2000 година за одредени правни аспекти на услугите за информатичко општество, а особено на електронската трговија на внатрешниот пазар („Директива за електронска трговија“) (Сл. весник L 178, 17 јули 2000 година, стр. 1).

дали физичките лица се следат на интернет, вклучувајќи да се утврди евентуално понатамошната употреба на техники за обработка на личните податоци, кои се состојат во профилирање на физичко лице, особено со цел да се донесат одлуки кои се однесуваат на него или неа или да се анализираат или предвидуваат неговите или нејзините лични повластувања, однесувања и начини на размислување.

- (25) Кога правото на земјата-членка се применува во согласност со меѓународното јавно право, оваа регулатива треба да се применува и за контролорот, кој не е основан во Унијата, на пример ако е основан во дипломатска мисија или конзуларна служба на земја-членка.
- (26) Принципите за заштита на податоците треба да се применуваат во однос на секоја информација која се однесува на физичко лице кое е идентификувано или може да се идентификува. Личните податоци кои биле подложени на псевдонимизација, а може да му се припишат на физичко лице со користење на дополнителни информации, треба да се сметаат за информации кои се однесуваат на физичко лице кое може да се идентификува. За да се утврди дали некое физичко лице може да биде идентификувано, треба да се земат предвид сите средства, како што е изборот, кои е најверојатно да ги користи контролорот или друго лице, за да го идентификува директно или индиректно физичкото лице. За да се утврди дали има доволна веројатност за средствата да се користат за идентификување на физичкото лице, треба да се земат предвид сите објективни фактори, како што се трошоци и време потребно за идентификација, земајќи ги предвид достапните технологии и технолошки случувања во моментот на обработка на податоците. Затоа, принципите за заштита на податоци не треба да се применуваат во однос на анонимни информации, односно информација која не е поврзана со физичко лице кое е идентификувано или може да се идентификува, или во однос на лични податоци кои се направени анонимни на таков начин што субјектот на податоци не е или не може да биде идентификуван. Затоа оваа регулатива не се однесува на обработката на такви анонимни информации, вклучувајќи и за статистички или истражувачки цели.
- (27) Оваа регулатива не се применува за личните податоци на починати лица. Земјите-членки може да пропишат правила во врска со обработката на лични податоци на починати лица.
- (28) Примената на псевдонимизација на лични податоци може да го намали ризикот за релевантните субјекти на податоци и да им помогне на контролорите и обработувачите на лични податоци да ги извршуваат своите обврски за заштита на податоци. Експлицитното воведување на „псевдонимизација“ во оваа регулатива не е наменето за да ги исклучи другите мерки за заштита на податоци.
- (29) За да се поттикне примена на псевдонимизација при обработка на лични податоци, додека се дава можност за општа анализа, мерките за псевдонимизација треба да се можни кај истиот контролор, кога тој ги зел потребните технички и организациски мерки за да се обезбеди при соодветната обработка, за спроведување на оваа регулатива и дека дополнителните

информации за доделување на личните податоци на конкретен субјект на податоци, се чуваат одделно. Контролорот кој ги обработува личните податоци, треба да ги наведе овластените лица во рамки на истиот контролор.

- (30) Физичките лица можат да бидат поврзани со онлајн идентификатори, обезбедени од страна на нивните уреди, апликации, алатки и протоколи, како што се интернет протокол адреси, идентификатори наречени „колачиња“, или други идентификатори, како што се ознаки за идентификација на радиофреквенции. На овој начин може да се остават траги кои во комбинација особено со уникатни идентификатори и со други информации добиени од серверите, може да се користат за создавање на профили на физички лица и за нивна идентификација.
- (31) Јавните органи, со кои се откриваат лични податоци во согласност со законската обврска за извршување на нивните службени должности, на пример даночни и царински органи, единици за финансиски истраги, независни административни органи или органи за финансиските пазари, задолжени за регулирање и надзор на пазарите на хартии од вредност, не треба да се гледаат како приматели, ако добиваат лични податоци кои се потребни за спроведување на конкретна истрага од општ интерес, во согласност со правото на Унијата или земјата-членка. Барањата за откривање испратени од страна на јавните органи треба секогаш да бидат во писмена форма, да се оправдани и да влијаат само поединечни случаи и не треба да се однесуваат на целиот регистар со лични податоци или да водат до меѓусебно поврзување на регистри на лични податоци. Обработката на лични податоци од наведените јавни органи треба да е во согласност со применливите правила за заштита на податоци во согласност со целите за обработка.
- (32) Треба да се даде согласност преку јасно потврден акт со кој се изразува слободно дадена, конкретна, информирана и недвосмислена согласност од страна на субјектот на податоци за обработка на лични податоци поврзани со него или со неа, на пример, преку писмена изјава, вклучувајќи електронски или усни извештаи. Ова може да вклучува означување со знак во полето при посета на веб страницата, избор на технички поставки на услугите за информатичко општество или друга изјава или однесување кое јасно покажува дека субјектот на податоци е согласен со предложената обработка на неговите или нејзините лични податоци. Затоа, тишината, однапред означените полиња или недостатокот на активност не треба да се смета за согласност. Согласноста треба да ги опфаќа сите активности на обработка, извршени за иста цел или цели. Кога обработката има повеќе цели, за сите нив треба да биде дадена согласност. Ако согласност на субјектот на податоци треба да се даде по барање добиено по електронски пат, барањето треба да е јасно, концизно и непотребно да не го нарушува користењето на услугата за која се предвидува.
- (33) Често не е можно целосно да се идентификуваат целта на обработката на лични податоци за научни цели во времето на собирање на податоци. Затоа, на субјектите на податоци треба да им биде дадена можност да дадат

согласност за одредени области на истражување, кога тие се во согласност со признаените етички стандарди кои се однесуваат за истражување. Субјектите на податоци треба да имаат можност да дадат согласност само за одредени области на истражување или делови од истражувачки проекти, колку што дозволува посакуваната цел.

- (34) Генетските податоци треба да се дефинираат како лични податоци поврзани со наследени или стекнати генетски карактеристики на физичко лице, кои се добиени како резултат на анализа на биолошки примерок од предметното физичко лице, особено преку хромозомска анализа, анализа на деоксирибонуклеинска киселина (ДНК) или на рибонуклеинска киселина (РНК) или анализа на друг елемент, овозможувајќи добивање на еквивалентни информации.
- (35) Личните податоци за здравствена состојба треба да ги опфаќаат сите податоци поврзани со здравствената состојба на субјектот на податоците, кои откриваат информации за физичкото и психичко здравје на субјектот на податоци поврзани со податоците во минатото, сегашноста или иднината. Ова вклучува информации за физичкото лице, собрани во текот на регистрацијата за здравствени услуги или нивното обезбедување, како што е наведено во Директива 2011/24/ЕУ на Европскиот парламент и на Советот ⁽¹⁾, на исто физичко лице; број, симбол или карактеристика утврдени за физичко лице за уникатна идентификација за здравствени цели; информации добиени како резултат од тестирањето или прегледот на дел од телото или на телесна материја, вклучувајќи генетски податоци и биолошки примероци; и сите информации, на пример за болест, оштетување, ризик од заболување, медицинска историја, клиничко лекување или физиолошка или биомедицинска состојба на субјектот на податоци, без оглед на изворот на информации, како на пример лекар или друг медицински специјалист, болница, медицински помагала или ин витро дијагностичка студија.
- (36) Главното место на основање на контролор во Унијата треба да биде на местото на неговата централна администрација во Унијата, освен ако не се донесе одлука од целите и начинот на обработка на личните податоци на друго место на контролорот во Унијата, и во тој случај треба другото место да се смета за главно место на основање. Главното место на основање на контролор во Унијата треба да се определува според објективни критериуми и треба да значи ефективно и реално спроведување на менаџерски активности кои ги одредуваат основните одлуки во однос на целите и средствата за обработка на податоци според стабилни договори. Овој критериум не треба да зависи од тоа дали обработката на лични податоци се врши на тоа место. Присуството и употребата на технички средства и технологии за обработка на лични податоци или активностите за

¹Директива 2011/24/ЕУ на Европскиот парламент и на Советот од 9 март 2011 година за примената на правата на пациентите во прекугранична здравствена заштита (Сл. весник L 88, 4 април 2011 година, стр. 45).

обработка не претставуваат сами по себе главно место на основање и затоа не се одредуваат критериуми за „главното место на основање“. Главното место на основање на обработувачот на лични податоци треба да биде местото каде што се наоѓа неговата централна администрација во Унијата, а ако нема централно управување во Унијата, местото во Унијата, каде што се остваруваат основните активности на обработка. Во случаи кога учествуваат и контролорот и обработувачот на лични податоци, надлежниот водечки надзорен орган треба да остане надзорниот орган на земјата-членка во која се наоѓа главното место на основање на контролорот, а надзорниот орган на обработувачот на лични податоци треба да се смета за засегнат надзорен орган и тој надзорен орган треба да учествува во постапката за соработка предвидена со оваа регулатива. Во секој случај, надзорните органи на земјата-членка или земјите-членки, каде е регистриран обработувачот на лични податоци, не треба да се сметаат за засегнати надзорни тела, кога нацрт одлуката влијае само на контролорот. Кога обработката се врши од група на претпријатија, главното место на основање на доминантното претпријатие треба да се смета за главно место на основање на групата претпријатија, со исклучок на случаите во кои целите и средствата на обработката на податоци се одредуваат од друго претпријатие.

- (37) Група на претпријатија треба да опфаќа доминантно претпријатие и претпријатија контролирани од него, каде доминантното претпријатие треба да биде претпријатие кое може да има доминантно влијание врз другите претпријатија, врз основа на тоа што има на пример, право на сопственост, финансиско учество или врз основа на правилата за неговото управување или моќ да применува правила за заштита на личните податоци. Претпријатие кое врши контрола на обработката на личните податоци во претпријатија, кои се поврзани со него, треба да се смета заедно со нив како „група на претпријатија“.
- (38) Децата заслужуваат посебна заштита во однос на нивните лични податоци, бидејќи може да бидат помалку свесни за ризиците, последиците и гаранциите и нивните права во однос на обработката на лични податоци. Оваа специјална заштита треба да се применува особено за користење на лични податоци на деца за маркетиншки цели или за создавање на лични или кориснички профили и собирањето на лични податоци во поглед на деца при користење на услуги кои се понудени директно на деца. Согласноста на носителите родителска одговорност не треба да биде потребна во контекст на превентивни и советодавни услуги кои се понудени директно на детето.
- (39) Секое обработување на лични податоци треба да биде законско и совесно. За физичките лица треба да биде транспарентно дека личните податоци кои се однесуваат на нив се собираат, користат, консултираат или обработуваат на друг начин, како и степенот до кој се обработуваат овие лични податоци или ќе бидат обработени. Принципот на транспарентност бара секоја информација и комуникација во врска со обработката на овие лични податоци да бидат лесно достапни и разбирливи и да се користат јасни и недвосмислени формулации. Овој принцип се однесува особено за

информациите кои ги добиваат субјектите на податоци за идентитетот на контролорот и целите на обработката и дополнителните информации за гарантирање правично и транспарентно обработување на податоците во однос на засегнатите физички лица и нивното право да добијат потврда и известување за содржината на личните податоци поврзани со нив, а кои се обработуваат. Физичките лица треба да бидат информирани за ризиците, правилата, гаранциите и правата поврзани со обработката на лични податоци и за начините на кои ги остваруваат нивните права во однос на обработката. Особено, конкретните цели, за кои се обработуваат лични податоци треба да бидат јасни и легални и определени во времето на собирање на лични податоци. Личните податоци треба да се соодветни, релевантни и ограничени до потребното за целите за кои се обработуваат. Ова бара особено да се обезбеди дека временскиот рок за кој личните податоци се чуваат, е ограничен до строг минимум. Личните податоци треба да се обработуваат само ако целта на обработката не може да се постигне во доволна мера со други средства. Со цел да се обезбеди дека рокот на чување на личните податоци не е подолг од потребниот, контролорот треба да воспостави рокови за нивно бришење или периодичен преглед. Треба да се преземат сите разумни мерки за да се обезбеди дека неточните лични податоци се коригираат или бришат. Личните податоци треба да се обработуваат на начин кој гарантира соодветен степен на безбедност и приватност на личните податоци, вклучувајќи и за спречување на неовластен пристап до лични податоци и до опрема за нивно обработување или за спречување на нивната употреба.

- (40) За да биде обработката законска, личните податоци треба да бидат обработени врз основа на согласност на соодветниот субјект на податоци или друга легитимна основа, утврдена по законодавен пат во оваа регулатива или во друг правен акт на Унијата или на земјата-членка, како што е наведено во оваа регулатива, вклучувајќи ја потребата од почитување на законската обврска наметната на контролорот на лични податоци, или потребата од спроведување на договорот на кој субјектот на податоци е страна или со цел преземање на чекори по барање на субјектот на податоците пред склучувањето на договорот.
- (41) Кога во оваа регулатива се прави упатување на правната основа или законодавна мерка, тоа не мора да значи дека парламентот треба да донесе законски акт, без оглед на условите во согласност со уставниот поредок на соодветната земја-членка. Сепак, таквата правна основа или законодавна мерка треба да биде јасна и прецизна и нејзината примена треба да биде предвидлива за лицата за кои се применува, во согласност со практиката на Судот на правда на Европската унија („Судот на правда“) и на Европскиот суд за човекови права.
- (42) Кога обработката се врши врз основа на согласност на субјектот на податоците, контролорот треба да може да докаже дека субјектот на податоци дал согласност за постапката за обработка. Особено во случај на писмена изјава по друго прашање, со гаранциите треба да се обезбеди дека субјектот на податоци е информиран за тоа дека дава согласност, и во кој

степен ја дава. Во согласност со Директива 93/13/ЕЕЗ на Советот ⁽¹⁾ треба да биде обезбедена изјава за согласност, претходно составена од контролорот во разбирлива и лесно достапна форма, на јасен и едноставен јазик и не смее да содржи нефер услови. За субјектот на податоци да биде информиран за согласноста, треба да го знае барем идентитетот на контролорот и целите на обработка за кои се наменети личните податоци. Согласноста не треба да се гледа како слободно дадена, ако субјектот на податоци нема вистински и слободен избор или не е во можност да ја одбие или повлече својата согласност, без да има штетни последици.

- (43) За да се обезбеди дека согласноста е дадена доброволно, тоа не треба да претставува валидна правна основа за обработката на лични податоци во одредена ситуација кога постои очигледна нееднаквост меѓу субјектот на податоци и контролорот, особено кога контролорот е јавен орган, затоа не е веројатно согласноста да е дадена доброволно во сите околности на конкретната ситуација. Се смета дека согласноста не е дадена доброволно, ако не се дава можност да биде дадена одделна согласност за различните постапки на обработка на лични податоци, макар и да е соодветно во конкретниот случај, или ако извршувањето на договорот, вклучувајќи и обезбедувањето на услуги, е зависно од давањето на согласност, иако таква согласност не е потребна за тоа извршување.
- (44) Обработката на податоци треба да е законска, кога тоа е неопходно во контекст на договор или при намера за склучување на договор.
- (45) Кога обработката се врши во согласност со законската обврска наметната на контролорот на лични податоци, или кога обработката е неопходна за извршување на задача од јавен интерес или при извршување на службени овластувања, обработката треба да има основа во правото на Унијата или на земјата-членка. Оваа регулатива не бара за секоја одделна обработка конкретен законодавен акт. Може да е доволен законодавен акт како основа за неколку постапки за обработка на податоци засновани на законската обврска наметната на контролорот на лични податоци, или кога обработката е неопходна за извршување на задача од јавен интерес или при извршување на службени овластувања. Правото на Унијата или на земјата-членка треба да ја дефинира и целта на обработката. Покрај тоа, со правото би можело да се наведат општите услови на оваа регулатива, кои ја определуваат законитоста на обработката на лични податоци, да се основаат спецификации за определување на контролорот, видот на лични податоци кои се предмет на обработка, релевантните субјекти на лични податоци субјектите со кои можат да бидат откриени лични податоци, ограничувањата во однос на целите, периодот на складирање и други мерки за обезбедување на законска и совесна обработка. Исто така, во правото на Унијата или на земјата-членка треба да се утврди дали контролорот извршува задача од јавен интерес или извршувањето официјални овластувања треба да биде јавен орган или друго физичко или правно лице,

¹ Директива 93/13/ЕЕЗ на Советот од 5 април 1993 година за неправедни услови во договорите со корисници (Сл. весник L 95, 21 април 1993 година, стр. 29).

субјект на јавното право или кога тоа е оправдано поради причини од јавен интерес, вклучувајќи за здравствени цели, како што се јавното здравство и социјална заштита и управувањето на здравствените служби, субјект на приватното право, како и за управување со стручни здруженија.

- (46) Обработката на лични податоци треба да се смета за законска и кога е потребно, за да се заштити интерес од витално значење за животот на субјектот на податоците или на друго физичко лице. Обработката на лични податоци исклучиво врз основа на виталниот интерес на друго физичко лице треба да се состои во принцип, само кога обработката не може јавно да се базира на друга молба. Некои видови обработка можат да служат како важни области од јавен интерес, така и виталните интереси на субјектот на податоци, на пример, кога обработката е неопходна за хуманитарни цели, вклучувајќи за набљудување на епидемии и нивна дистрибуција или при итни хуманитарни ситуации, особено во случај на природни или катастрофи предизвикани од човекот.
- (47) Легитимните интереси на контролорот, вклучувајќи ги и оние на контролорот пред кого може да бидат откриени личните податоци или на трето лице, може да обезбедат правна основа за обработка, под услов интересите или основните права и слободи на соодветниот субјект на податоци да ја немаат предноста, земајќи ги предвид разумните очекувања на субјектите на податоци врз основа на нивните односи со контролорот. Таков легитимен интерес може да постои кога на пример меѓу субјектот на податоци и контролорот на лични податоци постои соодветен однос, на пример, кога субјектот на податоци е клиент или во служба на контролорот. Во секој случај, за воспоставување на легитимен интерес би била потребна внимателна проценка, вклучувајќи и дали субјектот на податоци може на време и во контекст на собирањето лични податоци оправдано да очекува дека може да се случи обработување на личните податоци за оваа намена. Интересите и основните права на субјектот на податоци би можеле особено да имаат предност пред интересот на контролорот на податоци, кога личните податоци се обработуваат во околности во кои субјектите на податоци оправдано не очекуваат понатамошна обработка. Со оглед на тоа дека законодавецот има обврска да ја утврди со закон правната основа за обработка на лични податоци од јавните органи, таа молба не треба да се применува во однос на обработката на податоци од јавните органи во извршувањето на нивните задачи. Обработката на лични податоци, строго потребна за целите на спречување на измами, исто така, претставува легитимен интерес на соодветниот контролор на податоци. Обработката на лични податоци за директни маркетиншки цели може да се смета дека има легитимен интерес.
- (48) Контролорите кои претставуваат дел од група претпријатија или институции поврзани со централен орган, можат да имаат легитимен интерес да предадат лични податоци во рамки на групата претпријатија за внатрешни административни цели, вклучувајќи ја обработката на лични податоци на клиенти или вработени. Општите принципи на преносот на лични податоци на претпријатие, кое се наоѓа во трета земја, во рамки на

група на претпријатија, остануваат непроменети.

- (49) Обработката на лични податоци во степен кој е строго неопходен и пропорционален на целите на гарантирањето на мрежната и информациска безбедност, односно способноста на дадена мрежа или информативен систем да издржи, со соодветно ниво на доверба, на случајни настани или незаконски или злонамерни активности кои влијаат на достапноста, автентичноста, интегритетот и доверливоста на складирани или преносливи лични податоци, како и безбедноста на поврзаните услуги, понудени или достапни преку овие мрежи и системи, од страна на јавните органи, тимови за брз одговор на компјутерски инциденти (ТБОКИ), тимови за одговор при инциденти со компјутерската безбедност (ТОИКБ), обезбедувачи на мрежи и услуги за електронски комуникации и обезбедувачи на технологија и услуги за безбедност, претставува легитимен интерес на соодветниот контролор на податоци. Ова може да вклучува на пример спречување на неовластен пристап до електронските комуникациски мрежи и дистрибуција на злонамерен софтвер и запирање на напади со цел одбивање на услуги и штета за компјутерите и електронските комуникациски системи.
- (50) Обработката на лични податоци за цели различни од оние за кои првично се собрани личните податоци, треба да биде дозволено само кога обработката е компатибилна со целите за кои првично се собрани личните податоци. Во таков случај, не е потребно посебна правна основа различна од она со што беше дозволено собирањето на личните податоци. Ако обработката е неопходна за извршување на задача од јавен интерес или поврзана со спроведувањето на службената надлежност, кои се обезбедени од контролорот на лични податоци, во правото на Унијата или на земјата-членка, може да бидат дефинирани и утврдени задачите и целите за кои натамошното обработување треба да се смета за компатибилно и законски. Натамошното обработување за целите на архивирање во јавен интерес, за целите на научни или историски студии, или за статистички цели треба да се гледа како компатибилни законски постапки за обработка. Правната основа предвидена со правото на Унијата или на земјата-членка за обработка на лични податоци, може да обезбеди и правна основа за понатамошно обработување. За да се утврди дали одредена цел на понатамошно обработување е компатибилна со целта за која првично се собрани личните податоци, контролорот на лични податоци, откако ги исполнил сите барања за законитоста на првичната обработка, треба да ги земе предвид, меѓу другото, сите врски меѓу овие цели и целите на предвиденото понатамошно обработување, во каков контекст се собрани личните податоци, особено оправданите очекувања на субјектите на податоци врз основа на нивните односи со контролорот во однос на понатамошно користење на личните податоци, нивната природа, последиците од предвиденото понатамошно обработување на податоци за субјектите на податоци и присуството на соодветни гаранции при постапките на првичното и предвиденото понатамошно обработување.

Кога субјектот на податоци дал согласност или ако обработката се базира на правото на Унијата или на земјата-членка, што претставува неопходна и

пропорционална мерка во едно демократско општество за да се обезбедат особено важни цели од широк јавен интерес, на контролорот треба да му се овозможи да ги процесира понатаму личните податоци, независно од компатибилноста на целите. Во секој случај, примената на принципите утврдени во оваа регулатива, а особено информирањето на субјектот на податоци за овие други цели и за неговите или нејзините права, вклучувајќи го и правото да приговара, треба да бидат гарантирани. Известувањето од контролорот за евентуални кривични дела или закани за јавната безбедност и пренесувањето на соодветните лични податоци во одделни случаи или во неколку случаи поврзани со истото кривично дело или закани за јавната безбедност на надлежен орган, треба да се смета како дел од легитимниот интерес на контролорот. Сепак, таквиот пренос на легитимен интерес за контролорот или понатамошното обработување на лични податоци треба да бидат забранети ако обработката не е компатибилна со никаква правна, професионална или друга обврзувачка обврска за доверливост.

- (51) Личните податоци, кои по својата природа се особено чувствителни од гледна точка на основните права и слободи, заслужуваат посебна заштита, бидејќи контекстот на нивното обработување би можел да создаде значителни ризици за основните права и слободи. Овие лични податоци треба да вклучуваат лични податоци кои откриваат расно или етничко потекло, а употребата на поимот „расно потекло“ во оваа регулатива не значи дека Унијата ги прифаќа теориите кои се обидуваат да утврдат постоење на одделни човечки раси. Обработката на слики не треба систематски да се смета за обработка на посебните категории лични податоци, бидејќи сликите се опфатени со дефиницијата за биометриски податоци само кога се обработуваат преку специјални технички средства кои овозможуваат уникатна идентификација или проверка на автентичноста на физичко лице. Овие лични податоци не треба да се обработуваат, освен ако обработката не е дозволена во одредени случаи предвидени во оваа регулатива, со оглед на правото на земјите-членки можат да бидат определени специфични одредби за заштита на податоци со цел да се адаптира примената на правилата од оваа регулатива за почитување на законската обврска или за извршување на задача од јавен интерес или поврзана со спроведувањето на службената надлежност, доделена на контролорот на лични податоци. Покрај специфичните барања за таква обработка, треба да се применуваат општите принципи и другите правила утврдени во оваа регулатива, особено во однос на условите за законска обработка. Отстапувања од општата забрана за обработка на такви специјални категории на лични податоци треба експлицитно да се обезбедат, меѓу другото, кога субјектот на податоците дава недвосмислена согласност или во однос на специфични потреби, особено кога обработката се врши во текот на законските активности на некои здруженија или фондации, чија цел е да се овозможи остварување на основните слободи.
- (52) Отстапување од забраната за обработка на специјални категории на лични

податоци исто така е дозволено, кога е предвидено во правото на Унијата или на земјата-членка, и е предмет на соодветни гаранции, за да бидат заштитени личните податоци и други основни права, кога тоа е од јавен интерес, особено обработка на лични податоци во областа на трудово право, право во областа на социјалната заштита, вклучувајќи ги и пензиите, како и за безбедносни цели, набљудување и предупредување во областа на здравството, превенција или контрола на заразните болести и други сериозни закани за здравјето. Таква отстапка може да се изврши за здравствени цели, вклучувајќи го јавното здравје и управувањето на здравствени услуги, особено за да се обезбеди квалитетот и економичноста на користените постапки за решавање на барања за придобивки и услуги во системот за здравствено осигурување, или за архивирање јавен интерес, за научни или историски студии, или за статистички цели. Со отстапување треба да се даде можност да се обработуваат и таквите лични податоци, кога е потребно, со цел воспоставување, практикување или одбрана на правни барања, без разлика дали тоа е во рамки на судска, административна или друга вонсудска постапка.

(53) Специјални категории лични податоци, кои имаат потреба од поголема заштита, можат да бидат обработени само за здравствени цели, кога е потребно овие цели да се постигнат во корист на одделни физички лица и на општеството во целина, особено во рамки на управувањето на услугите и системите за здравствена или социјална заштита, вклучувајќи обработка од страна на органите за управување и од централните национални здравствени органи на таквите податоци, за целите на контролата на квалитетот, информациите за управување и општото набљудување на национално и локално ниво на системот за здравствена заштита или социјални услуги, како и за обезбедување на континуитет на здравствената услуга или на социјалните услуги и на прекуграничната здравствена заштита или за безбедносни цели, набљудување и предупредувања во областа на здравството, или за целите на архивирањето во јавниот интерес, за научни или историски истражувања или за статистички цели врз основа на правото на Унијата или на земјата-членка, кое треба да одговара на цел од јавен интерес, како и за истражувањата во областа на јавното здравје, спроведени во јавниот интерес. Затоа, оваа регулатива треба да предвидува хармонизирани услови за обработка на специјалните категории на лични податоци за здравствената состојба во однос на специфични потреби, особено кога обработката на овие податоци се врши за одредени цели, поврзани со здравјето, од лица обврзани од законската обврска за професионална тајност. Правото на Унијата или на земјата-членка треба да предвидува конкретни и соодветни мерки за заштита на основните права и личните податоци на физички лица. Земјите-членки треба да имаат можност да ги задржат или да воведат дополнителни услови, вклучувајќи ограничувања во однос на обработката на генетски, биометриски или податоци за здравствената состојба. Тоа, сепак, не треба да го попречува слободното движење на лични податоци во рамки на Унијата, кога овие услови се применуваат за прекугранична обработка на такви податоци.

(54) Обработката на посебните категории на лични податоци може да е

неопходна од причини од јавен интерес во областа на јавното здравје, без согласност на субјектот на податоци. Таквата обработка треба да биде предмет на соодветни и конкретни мерки со цел заштита на правата и слободите на физичките лица. Во тој контекст, „здравјето на јавноста“ треба да се толкува како што е дефинирано во Регулатива (ЕЗ) бр. 1338/2008 на Европскиот парламент и на Советот ⁽¹⁾, како и сите елементи поврзани со здравјето, имено здравствена состојба, вклучувајќи ги и морбидитет и попреченост, одредници кои влијаат на таа здравствена состојба, потреби од здравствена заштита, средства одвоени за здравствени услуги, обезбедување на здравствена заштита и универзален пристап до истата, трошоци и финансирање на здравствените услуги, како и причини за смртност. Таквата обработка на податоци за здравјето од причини од јавен интерес не треба да води до обработка на лични податоци за други цели од трети страни како работодавци или осигурителни компании и банки.

- (55) Исто така, обработката на лични податоци од државните органи за постигнување на целите, утврдени со уставното право или со меѓународното јавно право на официјално признаени религиозни здруженија се врши заради јавен интерес.
- (56) Бидејќи во текот на изборните активности, функционирањето на демократскиот систем во одредена земја-членка бара од политичките партии да составуваат лични податоци за политичките мислења на луѓето, обработката на таквите податоци може да се дозволи заради јавен интерес, под услов да се предвидени соодветни гаранции.
- (57) Ако личните податоци обработувани од контролорот не му дозволуваат да го идентификува физичкото лице, контролорот не треба да е должен да се здобие со дополнителни информации за да го идентификува субјектот на податоци исклучиво со цел усогласеност на некоја од одредбите од оваа регулатива. Контролорот сепак не треба да одбива да прифати дополнителни информации, доставени од субјектот на податоци, за да помогне во остварувањето на неговите или нејзините права. Идентификацијата треба да вклучува дигитална идентификација на субјектот на податоци, на пример, преку механизам за проверка на автентичност, како употребата на субјектот на податоци на иста информации за проверка на идентитетот при регистрација за онлајн услуга понудена од страна на контролорот на лични податоци.
- (58) Принципот на транспарентност бара секоја информација како за јавноста, така и за субјектот на податоците да биде во кратка, транспарентна, разбирлива и лесно достапна форма и да се користат јасни и недвосмислени формулации, а дополнително, доколку е потребно, да се користи и визуелизација. Овие информации може да бидат претставени во електронска форма, на пример преку веб страница, кога се упатени до јавноста. Ова е особено важно во ситуации каде зголемувањето на

¹ Регулатива (ЕЗ) бр. 1338/2008 на Европскиот парламент и на Советот од 16 декември 2008 година за статистика на Заедницата врз јавното здравје и безбедност и здравје при работа (Сл. весник L 354, 31 декември 2008 година, стр. 70).

учесниците и технолошката сложеност на оваа практика му отежнуваат на субјектот на податоци да дознае и разбере дали се собираат лични податоци поврзани со него или неа, од кого и со каква цел, како во случајот на онлајн рекламирање. Со оглед дека децата заслужуваат посебна заштита кога обработката е насочена кон дете, секоја информација и комуникација треба да се обезбеди на јасен и едноставен јазик кој детето може лесно да го разбере.

- (59) Треба да бидат предвидени модалитети за олеснување на остварувањето на правата на субјектите на податоци според оваа регулатива, вклучувајќи механизми за барање, и ако е применливо, бесплатно добивање, особено на пристап до корекција или бришење на лични податоци и остварување на правото на приговор. Контролорот треба исто така да обезбеди и средства за поднесување на барања по електронски пат, особено кога личните податоци се обработуваат електронски. Контролорот треба да биде обврзан да одговори на барањата на субјектот на податоци без непотребно одлагање, а најдоцна во рок од еден месец, како и да ги посочи причините, ако нема намера да се усогласи со овие барања. Принципите на добра волја и транспарентно обработување бараат субјектот на податоци да биде информиран за постоењето на постапката за обработка и за нејзините цели. Контролорот треба да му ги обезбеди на субјектот на податоци сите дополнителни информации кои се неопходни за да се обезбеди совесна и транспарентна обработка на податоци, имајќи ги предвид околностите и контекстот во кои се обработуваат личните податоци. Покрај тоа субјектот на податоци треба да биде информиран за извршување на профилирање и за последиците од тоа профилирање. Кога личните податоци се собираат од субјектот на податоци, тој треба да биде информиран и за тоа дали е должен да ги обезбеди личните податоци и за последиците во случај да не ги обезбеди. Овие информации може да бидат обезбедени во комбинација со стандардизирани икони, за да бидат лесно видливи, разбирливи и на јасно читлив начин да се претстави значаен преглед на планираната обработка. Ако иконите се претстават во електронска форма, тие треба да бидат машински читливи.
- (60) Информациите за обработката на лични податоци поврзани со субјектот на податоците, треба да му бидат обезбедени во времето на нивното собирање од субјектот на податоци или ако личните податоци се добиени од друг извор, во разумен рок, во зависност од околностите на конкретниот случај. Кога личните податоци можат да бидат законски откриени на друг примач, субјектот на податоците треба да биде информиран кога податоците му се откриваат за првпат на примачот. Кога контролорот има намера да ги обработува личните податоци за цел различна од онаа за која тие се собрани, тој треба да го обезбеди субјектот на податоци пред понатамошно обработување на информации за предметната друга цел и други релевантни информации. Кога субјектот на податоци не може да се обезбеди со информации за потеклото на личните податоци поради употребата на различни извори, треба да се обезбедат општи информации.
- (61) Сепак не е потребно да се наметнува обврска за обезбедување на

информации, кога субјектот на податоци веќе има информации кога евидентирањето или откривањето на лични податоци е експлицитно предвидено со закон или кога обезбедување на информации на субјектот на податоци е невозможно или бара непропорционално големи напори. Таков би бил случајот особено кога обработката се врши за целите на архивирање во јавниот интерес, за целите на научни или историски истражувања, или за статистички цели. Во овој контекст, треба да биде земен во предвид бројот на субјектите на податоци, актуелноста на податоците и соодветните утврдени гаранции.

- (62) Секое физичко лице треба да има право на пристап до личните податоци кои се однесуваат на него или неа и да го извршува ова право лесно и во разумни интервали, за да биде информирано за обработката и да ја провери законитоста. Ова го вклучува и правото на субјектите на податоци на пристап до податоците за здравствената состојба, на пример податоците во нивните медицински досиеја, кои содржат информации како дијагнози, резултати од прегледи, мислења на лекар и спроведени третмани или извршени интервенции. Поради тоа секој субјект на податоци треба да има право да биде запознаен и да добива информации, особено за целите за кои се обработуваат личните податоци, кога е можно, временскиот период за кој се обработуваат личните податоци, примателите на личните податоци, логиката на автоматизирана обработка на лични податоци и последиците од таквото обработување, барем кога се врши врз основа на профилирање. Кога е можно, контролорот треба да може да обезбеди далечински пристап до безбеден систем, кој му обезбедува на субјектот на податоци директен пристап до неговите лични податоци. Ова право не треба да влијае негативно врз правата или слободите на други лица, вклучувајќи врз трговската тајна или интелектуална сопственост, а особено врз авторското право за заштита на софтвер. Сепак, овие причини не треба да претставуваат одбивање за давање на сите информации на соодветниот субјект на податоци. Кога контролорот обработува големи количини информации за субјектот на податоци, контролорот треба да може да побара од субјектот на податоците пред да бидат предадени информациите да ги посочи токму информациите или активностите за обработка за кои се однесува барањето.
- (63) Контролорот треба да ги искористи сите разумни мерки за проверка на идентитетот на субјектот на податоци, кој сака пристап, особено во однос на онлајн услугите и онлајн идентификатор. Контролорот не треба да задржува лични податоци со единствена цел да може да реагира на потенцијални барања.
- (64) Субјектот на податоци треба да има право на исправка на личните податоци поврзани со него или со неа, како и правото „да биде заборавено“, кога задржувањето на овие податоци ја прекршува оваа регулатива или правото на Унијата или правото на земја-членка, кое се применува за контролорот. Особено, субјектот на податоци треба да има право неговите лични податоци да се бришат и да не бидат обработени повеќе кога личните податоци веќе не се потребни со оглед на целите за кои тие биле собрани или обработени на друг начин, кога субјектот на податоците ја повлекол

својата согласност или приговара на обработката на лични податоци поврзани со него, или кога обработката на неговите лични податоци на друг начин не е во согласност со оваа регулатива. Ова право е важно особено кога субјектот на податоци дал согласност како дете и не бил целосно свесен за ризиците поврзани со обработката и последователно сака да ги отстрани ваквите лични податоци, особено кога се на интернет. Субјектот на податоци треба да може да го оствари ова право независно од фактот што веќе не е дете. Понатамошното одржување на личните податоци, сепак треба да биде легално, ако е потребно за остварување на правото на слобода на изразување и правото на информација за почитување на законската обврска за извршување на задача од јавен интерес или при извршување на службени функции доделени на контролорот, од причини од јавен интерес во областа на јавното здравство, за целите на архивирање во јавен интерес, за целите на научни или историски студии, или за статистички цели, или за воспоставување, практикување или одбрана на правни побарувања.

- (66) Со цел да се зајакне „правото да се биде заборавен“ во онлајн средината, правото на бришење треба да биде проширено, така што од контролорот кој ги има направено личните податоци јавно достапни, да биде обврзан да ги извести контролорите кои обработуваат такви лични податоци, да ги избришат сите врски на овие лични податоци, нивни копии или реплики. За таа цел, контролорот треба да преземе разумни мерки, земајќи ги предвид достапните технологии и средствата на располагање на контролорот, вклучувајќи технички мерки за да ги информира контролорите кои обработуваат лични податоци, за барањето на субјектот на податоци.
- (67) Методите за ограничување на обработката на лични податоци би можеле да вклучуваат, меѓу другото, привремено преместување на избраните податоци во друг систем за обработка, прекин на пристапот на корисниците до нив или привремено отстранување на објавените податоци од веб страната. Во автоматизирани системи за складирање, процесот на ограничување во принцип, треба да обезбеди технички средства на начин што личните податоци нема да бидат предмет на понатамошна обработка и не може да се променат. Фактот дека обработката на лични податоци е ограничена, треба да биде јасно наведен во системот.
- (68) Со цел дополнително зајакнување на контролата над сопствените податоци кога обработката на лични податоци се врши на автоматски начин, субјектот на податоци треба да има и право да добива лични податоци кои се однесуваат на него или на неа и ги има обезбедено на контролорот во структуриран, вообичаено употребуван, машински читлив и интероперабилен формат, и да ги пренесува на друг контролор. Контролорите на податоци треба да бидат охрабрени да развијат интероперабилни формати кои овозможуваат преносливост на податоци. Ова право треба да се применува кога субјектот на податоци ги обезбедува личните податоци врз основа на сопствената согласност или обработката е неопходна поради договорна обврска. Правото не треба да се применува кога обработката се базира на законска основа која не е согласност или договор. Поради својата природа, ова право не треба да биде предмет во однос на

контролорите кои обработуваат лични податоци во извршувањето на нивните јавни должности. Затоа ова право не треба да се применува кога обработката на личните податоци е потребна за усогласеност со законската обврска на која подлежи контролорот, или за извршување на задача од јавен интерес, или при извршување на официјално овластување дадено на контролорот. Правото на субјектот на податоци да пренесува или прима лични податоци кои се однесуваат на него или на неа не треба да предизвикува обврска за контролорите да донесуваат или одржуваат технички компатибилни системи за обработка. Кога во одредена збирка на лични податоци повеќе од еден субјект на податоци е засегнат, правото за прием на лични податоци не треба да влијае на правата и слободите на другите субјекти на податоци во согласност со оваа регулатива. Покрај тоа, ова право не треба да влијае на правото на субјектот на податоци на бришење на лични податоци и ограничувањата на ова право, како што е наведено во оваа регулатива, а особено не треба да вклучува бришење на лични податоци во врска со субјектот на податоци кои тој или таа ги обезбедил во извршувањето на договорот, за степенот и роковите за кои личните податоци се потребни за спроведување на овој договор. Кога тоа е технички изводливо, субјектот на податоци треба да има право на директно пренос на личните податоци од еден контролор на друг.

- (69) Кога личните податоци би можеле да се обработуваат легално, бидејќи обработката е неопходна за извршување на задача од јавен интерес или при вршењето на официјално овластување дадено на контролорот, или од причини поврзани со легитимните интереси на контролорот или на трета страна, секој субјект на податоци треба сепак да има право на приговор против обработката на лични податоци поврзани со неговата или нејзината конкретна положба. Контролорот треба да докаже дека неговите неспорни легитимни интереси имаат предност пред интересите или основните права и слободи на субјектот на податоци.
- (70) Кога личните податоци се обработуваат за целите на директен маркетинг, субјектот на податоци треба да има право бесплатно и во секое време да направи приговор против таквата обработка, вклучувајќи профилирање колку тоа е поврзано со директен маркетинг, без разлика дали станува збор за оригинално или понатамошно обработување. Субјектот на податоци треба експлицитно да биде известен за постоењето на ова право, што му се доставува на јасен начин и одделно од секоја друга информација.
- (71) Субјектот на податоци треба да има право да не биде предмет на одлука, која може да вклучува мерка за оценување на лични аспекти поврзани со него или со неа исклучиво врз основа на автоматска обработка, и кои предизвикуваат правни последици за него или за неа или слични значајни влијанија, како на пример автоматско одбивање на онлајн барања за кредит или електронски практики за вработување без човечка интервенција. Таквата обработка вклучува „профилирање“, кое се состои од секакви форми на автоматизирана обработка на лични податоци за проценка на личните аспекти во врска со физичко лице, особено анализирање или предвидување на

различни аспекти кои се однесуваат на резултатите во работата на субјектот на податоци, економската состојба, здравјето, лични преференции или интереси, сигурност или однесување, локацијата или движења кога тоа предизвикува правни последици во однос на лицето или има слично влијае исто толку значајно. Сепак, донесувањето на одлуки врз основа на таква обработка, вклучувајќи профилирање, треба да биде дозволено кога е изрично дозволено според правото на Унијата или на земјата-членка, под чија надлежност е контролорот, вклучувајќи за целите на следење и спречување на измами и даночно затајување, спроведени во согласност со одредбите, стандардите и препораките на институциите на Унијата или националните надзорни органи, и за гарантирање на безбедноста и сигурноста на услугите од страна на контролорот, или кога е потребно за склучување или исполнување на договор меѓу субјект на податоци и контролор, или кога субјектот на податоци дал недвосмислена согласност. Во секој случај, таквата обработка треба да биде предмет на соодветни гаранции кои треба да вклучуваат конкретни информации за субјектот на податоци и правото на човечка интервенција, правото на изразување на сопствено мислење, на добивање на објаснување за одлуката, донесена како резултат на таква проценка и право на жалба на одлуката. Таа мерка не треба да се однесува на дете.

Со цел да се обезбеди совесна и транспарентна обработка во однос на субјектот на податоците, земајќи ги предвид посебните околности и контекстот во кој се обработуваат личните податоци, контролорот треба да користи соодветни математички или статистички постапки за профилирање, да применува соодветни технички и организациски мерки, особено за да се осигура дека факторите кои водат до неточности во личните податоци се коригираат, а ризикот од грешки се минимизира, да се заштитат личните податоци на начин кој ги зема предвид потенцијалните ризици за интересите и правата на субјектот на податоци и кој не предизвикува, меѓу другото, ефект на дискриминација за физички лица врз основа на нивната раса или етничко потекло, политички ставови, вероисповед или убедување, членување во синдикални организации, генетски или здравствен статус или сексуална ориентација или од кој не произлегуваат мерки со таков ефект. Автоматизирано донесување одлуки и профилирање врз основа на посебни категории лични податоци треба да биде дозволено само во одредени услови.

- (72) Профилирањето е предмет на правилата на оваа регулатива во врска со обработката на лични податоци, на пример законските основи за обработка или принципите за заштита на податоци. Европскиот одбор за заштита на податоци, основан со оваа регулатива („Одборот“), треба да може да донесува насоки во тој контекст.
- (73) Ограничувања за специјални принципи и за правото на информации, пристап

и исправка или бришење на лични податоци, правото на преносливост на податоци, правото на приговор на одлуки засновани на профилирање, како и известувањето на субјектот на податоци за нарушување на безбедноста на личните податоци и одредени обврски на контролорите поврзани со тоа, можат да бидат наметнати според правото на Унијата или на земјата-членка, доколку тоа е неопходно и пропорционално во едно демократско општество, со цел заштита на јавната безбедност, вклучувајќи заштита на човечкиот живот, особено при природни или вештачки катастрофи, превенција, истрага и гонење на криминал или извршување на изречени казни, вклучувајќи заштита против закани пред јавната безбедност и нивно спречување, или прекршувања на етиката за регулираните професии, други важни цели од општ јавен интерес на Унијата или на земјата-членка, а особено важен економски или финансиски интерес на Унијата или земјата-членка, одржувањето на јавен регистар поради причини од широк општествен интерес, натамошно обработување на архивирани лични податоци со цел обезбедување на конкретни информации поврзани со политичкото однесување за време на поранешниот режим во тоталитарни земји или заштитата на субјектот на податоци или на правата и слободите на други лица, вклучувајќи социјална заштита, јавно здравје и хуманитарни цели. Овие ограничувања треба да бидат во согласност со барањата утврдени во Повелбата и во Европската конвенција за заштита на човекови права и основни слободи.

- (74) Треба да се утврдат одговорностите и обврските на контролорот за секоја обработка на лични податоци, извршени од страна на контролорот или во негово име. Особено, контролорот треба да е должен да применува соодветни и ефикасни мерки и да е во можност да докаже дека активностите за обработка се во согласност со оваа регулатива, вклучувајќи и ефикасност на мерките. Овие мерки треба да ги земат предвид природата, обемот, контекст и целите на обработката, како и ризикот за правата и слободите на физичките лица.
- (75) Ризикот за правата и слободите на физичките лица, со различна веројатност и тежина, може да произлезе од обработка на лични податоци, што би можело да доведе до физички, материјални или нематеријални штети, особено кога обработката може да предизвика дискриминација, кражба на идентитет или измама со лажен идентитет, финансиски загуби, повреда на углед, нарушување на доверливоста на личните податоци, заштитени со професионална тајна, неовластено отстранување на псевдонимизација, или други значајни економски или социјални неповолни последици; или кога субјектите на податоци можат да бидат лишени од своите права и слободи или од вршење на контрола врз своите лични податоци; кога се обработуваат лични податоци кои откриваат расно или етничко потекло, политички ставови, верски или филозофски убедувања, членство во професионална организација, и обработка на генетски податоци, податоци за здравствената состојба или податоци за сексуалниот живот или за пресуди и нарушувања или мерки за безбедност поврзани со нив; кога се оценуваат лични аспекти, особено анализирање или предвидување на

аспекти кои се однесуваат на претставување на работно место, економска состојба, здравје, лични преференции или интереси, сигурност или однесување, локација или движења во просторот, со цел создавање или користење на лични профили; кога се обработуваат лични податоци на ранливи лица, особено на деца; или кога обработката вклучува голем обем лични податоци и влијае на голем број на субјекти на податоци.

- (76) Веројатноста и тежината на ризикот за правата и слободите на субјектот на податоци треба да се дефинираат со оглед на природата, обемот, контекстот и целта на обработката. Ризикот треба да се оценува врз основа на објективна проценка со која се утврдува дали постапките за обработка на податоци водат до ризик или до висок ризик.
- (77) Насоки за спроведување на соодветни мерки и за покажување на согласност од страна на контролорот или обработувачот на лични податоци, особено во однос на идентификување на ризикот поврзан со обработката, проценката во однос на потекло, природа, веројатност и тежина и идентификување на добри практики за ублажување на ризикот, би можеле да се обезбедат особено преку одобрени кодекси на однесување, одобрени сертификации, насоки на Одборот или преку инструкции дадени од службеното лице за заштита на податоци. Одборот исто така може да издава упатства за постапки за обработка, за кои се смета дека е малку веројатно да доведат до висок ризик за правата и слободите на физичките лица, и да дадат насоки какви мерки можат да бидат доволни во такви случаи за надминување на таквиот ризик.
- (78) Заштитата на правата и слободите на физичките лица во поглед на обработката на лични податоци бара прифаќање на соодветни технички и организациски мерки за да се гарантира исполнувањето на барањата на оваа регулатива. За да може да ја докаже усогласеноста со оваа регулатива, контролорот треба да донесе внатрешни политики и да спроведе мерки кои одговараат особено на принципите за заштита на податоци во фазата на дизајнирање и интегрирана заштита на податоци. Таквите мерки можат да се изразуваат, меѓу другото, во минимизирање на обработката на лични податоци, псевдонимизирање на лични податоци што е можно порано, транспарентност во однос на функциите и обработка на лични податоци, овозможување за субјектот на податоци да ја следи обработката на податоци, можност за контролорот да ги создава и подобрува безбедносните карактеристики. При развојот, дизајнот, изборот и користењето на апликации, услуги и производи кои се базираат на обработка на лични податоци или обработуваат лични податоци, за да ја исполнат својата функција, производителите на производи, услуги и апликации треба да бидат охрабрени да ги земат предвид правото на заштита на лични податоци при развој и дизајнирање на такви производи, услуги и апликации и имајќи ги предвид прописно успесите на техничкиот напредок, да се уверат дека контролорите и обработувачите на лични податоци се во состојба да ги извршуваат своите должности за заштита на податоците. Принципите за технички и интегрирана заштита на податоци треба да се разгледуваат во контекст на јавни тендери.

- (79) Заштитата на правата и слободите на субјектите на податоци, како и одговорноста и обврските на контролорите и обработувачите на лични податоци, а исто така и во однос на следењето и мерките од страна на надзорните органи, бараат јасно дефинирање на одговорностите согласно оваа регулатива, вклучувајќи кога контролорот поставува цели и средства на обработка заедно со други контролори или кога некоја постапка на обработка се врши од името на даден контролор.
- (80) Кога некој контролор или обработувач на лични податоци, кој не е регистриран во Унијата, обработува лични податоци на субјектите на податоци, кои се наоѓаат во Унијата, и активностите од обработката се поврзани со понудата на стоки или услуги, без разлика дали од субјектот на податоци се бара исплата на такви субјекти на податоци во Унијата или за следење на нивното однесување, колку нивното однесување се манифестира во рамки на Унијата, контролорот или обработувачот на лични податоци треба да определи претставник, освен кога обработката не влијае само на поединечни случаи, не вклучува големата обработка на специјалните категории на лични податоци или обработување на лични податоци поврзани со казни и прекршоци и нема веројатност да претставува ризик за правата и слободите на физичките лица, земајќи ја предвид природата, контекстот, опсегот и целите на обработка, или ако контролорот е јавен орган или тело. Претставникот треба да дејствува во име на контролорот или обработувачот на лични податоци, а може да се обрати на секој надзорен орган. Претставникот треба да биде експлицитно наведен од контролорот или обработувачот на лични податоци со писмен мандат да дејствува во негово име во врска со неговите обврски според оваа регулатива. Назначувањето на таков претставник не влијае на одговорностите или обврските на контролорот или на обработувачот на лични податоци според оваа регулатива. Таквиот претставник треба да ги извршува своите задачи во согласност со мандатот добиен од контролорот или обработувачот на лични податоци, вклучувајќи да соработува со надлежните надзорни органи во врска со секое дејство кое го презема за да се обезбеди почитување на оваа регулатива. Назначениот претставник треба да биде предмет на спроведување на постапки во случај на неусогласеност од страна на контролорот или обработувачот на лични податоци.
- (81) За да се обезбеди усогласеност со барањата од оваа регулатива во однос на обработката, извршена од обработувачот на лични податоци во име на контролорот, кога на обработувачот му се доделуваат постапки за обработка, контролорот треба да користи само таква обработка на лични податоци која обезбедува доволно гаранции, особено во однос на стручност, сигурност и ресурси дека ќе се спроведат технички и организациски мерки кои одговараат на барањата од оваа регулатива, вклучувајќи ги и барањата за безбедноста на обработката. Придржувањето кон одобрениот кодекс на однесување или механизам за сертификација одобрени од страна на обработувачот на лични податоци може да се користи како елемент во докажување на усогласеноста со обврските на контролорот. Извршувањето на обработката од страна на обработувачот треба да се регулира со договор

или друг правен акт, според правото на Унијата или на земјата-членка, кое го обврзува обработувачот со контролорот да го утврдува предметот и времетраењето на обработката, природата и целите на обработка, видот на лични податоци и категориите субјекти на податоци, земајќи ги предвид специфичните задачи и одговорности на обработувачот во контекст на обработката што треба да се изврши, како и ризикот за правата и слободите на субјектот на податоци. Контролорот и обработувачот можат да изберат да користат индивидуален договор или стандардни договорни клаузули донесени или директно од Комисијата или од надзорен орган во согласност со механизмот за конзистентност и последователно усвоен од Комисијата. По завршувањето на обработката во име на контролорот, обработувачот треба, по избор на контролорот, да ги врати или избрише личните податоци, освен ако не постои барање за чување на личните податоци според правото на Унијата или на земјата-членка што се применува за обработувачот.

- (82) За да се докаже усогласеност со оваа регулатива, контролорот или обработувачот треба да одржува евиденција за активностите за обработка кои се негова одговорност. Секој контролор и обработувач треба да е должен да соработува со надзорниот орган и да му обезбеди пристап до оваа евиденција, на барање, за да може да се користи за следење на овие постапки за обработка.
- (83) Со цел да се зачува безбедноста и да се спречи обработување, што е спротивно на оваа регулатива, контролорот или обработувачот треба да изврши процена на ризиците поврзани со обработката и да преземе мерки за ублажување на овие ризици, на пример енкрипција. Овие мерки треба да обезбедат соодветно ниво на безбедност, вклучувајќи доверливост, земајќи ги предвид најновите случувања и трошоците за спроведување во врска со ризиците и природата на лични податоци кои треба да бидат заштитени. При проценката на ризикот за безбедност на податоци треба да се разгледаат ризиците што произлегуваат од обработката на лични податоци, како случајно или незаконско уништување, губење, менување, несоодветно објавување, или пристап до пренесени, складирани или лични податоци обработени на друг начин, што може поконкретно да доведе до физички, материјални или нематеријални штети.
- (84) За да се подобри усогласеноста со оваа регулатива, кога постои веројатност постапките на обработка да доведат до висок ризик за правата и слободите на физичките лица, контролорот треба да одговара за изготвување на проценка на влијанието врз заштитата на лични податоци, за да се проценат повеќе особено потеклото, природата, специфичноста и степенот на овој ризик. Резултатите од проценката треба да бидат земени во предвид кога се дефинираат соодветни мерки за да се докаже дека обработката на лични податоци ги исполнува барањата на оваа регулатива. Кога во проценка на влијанието врз заштитата на личните податоци е наведено дека постапките на обработка водат до висок ризик, кој контролорот не може да го ограничи со соодветни мерки од гледна точка на достапните технологии и трошоци за спроведување, пред обработката треба да се изврши консултација со надзорниот орган.

- (85) Нарушувањето на безбедноста на личните податоци може, ако не е под контрола на соодветен и навремен начин, да доведе до физичка, материјална или нематеријална штета за физичките лица, како губење на контрола врз нивните лични податоци или ограничување на нивните права, дискриминација, кражба на идентитет или измама со лажен идентитет, финансиски загуби, неовластено отстранување на псевдонимизација, повреда на углед, нарушување на доверливоста на личните податоци, заштитени од професионална тајна, или секакви други значителни економски или социјални неповолни последици за засегнатите физички лица. Затоа, штом утврди прекршување на безбедноста на личните податоци, контролорот треба да го извести надзорниот орган за прекршокот на безбедноста на личните податоци без непотребно одлагање и кога тоа е изводливо, не подоцна од 72 часа откако дознал за истото, освен ако контролорот не е во состојба да докаже, во согласност со принципот на отчетност дека нема веројатност прекршокот на безбедноста на личните податоци да доведе до ризик за правата и слободите на физичките лица. Кога таквото известување не може да се поднесе во рок од 72 часа, тогаш треба да се образложат причините за доцнењето и информациите може да се достават во фази без непотребно дополнително одложување.
- (86) Контролорот треба да го извести субјектот на податоци за прекршокот на безбедноста на личните податоци, без непотребно одлагање, кога постои веројатност прекршокот на безбедноста на личните податоци да доведе до висок ризик за правата и слободите на физичкото лице, за да му се даде можност да ги преземе неопходните мерки. Во известувањето треба да се наведе природата на прекршокот на безбедноста на личните податоци, како и да се даваат препораки на заболеното физичко лице за тоа како да ги ублажи потенцијалните негативни ефекти. Такви известувања до субјектите на податоци треба да бидат остварени штом тоа е разумно изводливо и во тесна соработка со надзорниот орган, почитувајќи ги насоките дадени од него или од други релевантни органи, како за спроведување на законот. На пример, на потребата за намалување на непосреден ризик од штета, ќе се бара веднаш да се известат субјектите на податоци, додека потребата за спроведување на соодветни мерки против други или слични прекршувања на личните податоци може да оправда подолг период за известување.
- (87) Треба да се утврди дали биле применети сите соодветни мерки за технолошка заштита и организациски мерки за да се утврди веднаш дали постои повреда на лични податоци и навремено да се информираат надзорниот орган и субјектот на податоци. Фактот дека известувањето е направено без непотребно одлагање треба да биде утврден, земајќи ги предвид особено природата и сериозноста на повредата на личните податоци и последиците и неговото неповолно влијание врз субјектот на податоци. Таквото известување може да доведе до интервенција на надзорниот орган во согласност со задачите и овластувањата кои му се дадени со оваа регулатива.
- (88) При утврдување на детални правила за формата и процедурите што се применуваат за известувањето за нарушувањата на безбедноста на личните податоци, треба да се земат предвид околностите поврзани со прекршокот,

вклучувајќи дали личните податоци биле заштитени со соодветни технички мерки за заштита, ефикасно ограничувајќи ја веројатноста за измама со лажен идентитет или други форми на злоупотреба. Покрај тоа, при такви правила и постапки треба да се земат предвид легитимните интереси на спроведување на закон, кога раното откривање може непотребно да ја загрози истрагата на околностите поврзани со прекршокот на безбедноста на личните податоци.

- (89) Директива 95/46/EЗ предвидува општа обврска за известување на надзорните органи за обработката на лични податоци. Оваа обврска создава административна и финансиска тежина и не секогаш придонесува за подобрување на заштитата на личните податоци. Затоа, недискриминирачките општи обврски за известување треба да бидат отстранети и заменети со ефикасни процедури и механизми за да се насочени кон оние видови постапки за обработување за кои постои веројатност да доведат до висок ризик за правата и слободите на физичките лица поради својата природа, опсег, контекст и цели. Такви видови на постапки за обработка може да бидат особено оние кои се однесуваат на употребата на нови технологии или оние кои се нови видови и кај кои претходно од страна на контролорот не е извршена проценка на влијанието врз заштитата на податоци или кои стануваат неопходни во однос на времето за поминато од почетната обработка.
- (90) Во такви случаи, пред обработката контролорот треба да изврши проценка на влијанието врз заштитата на податоци, за да се проценат конкретната веројатност и сериозност на високиот ризик, земајќи ги предвид природата, обемот, контекстот и целите на обработка и изворите на ризик. Наведената проценка на влијание треба да вклучува особено предвидени мерки, гаранции и механизми за ублажување на овој ризик со кои се обезбедува заштитата на лични податоци и се докажува усогласеноста со оваа регулатива.
- (91) Тоа треба да се применува особено за големи постапки за обработка, чија цел е обработување на значителен обем лични податоци на регионално, национално и наднационално ниво кои би можеле да влијаат на голем број субјекти на податоци и кои веројатно ќе доведат до висок ризик, на пример поради нивната чувствителна природа, кога во согласност со постигнатото ниво на технички знаења се користи нова технологија во голем обем, како и за други постапки за обработка, кои предизвикуваат висок ризик за правата и слободите на субјектите на податоци, особено кога овие постапки им отежнуваат на субјектите на податоци да ги остваруваат своите права. Проценка на влијанието врз заштитата на податоците треба да се врши и кога личните податоци се обработуваат за донесување на одлуки во врска со конкретни физички лица по систематска и темелна проценка на личните аспекти поврзани со физички лица, врз основа на профилирање на овие податоци или по обработката на специјални категории лични податоци, биометриски податоци или податоци за пресуди и нарушувања или поврзани со мерки за безбедност. Проценка на влијанието врз заштитата на податоци се бара исто за следење на јавно достапни области, особено кога се користат оптичко-електронски апарати, или за какви било други постапки кога

надлежниот надзорен орган смета дека има веројатност обработката да доведе до висок ризик за правата и слободите на субјектите на податоци, особено поради тоа што спречуваат субјектите на податоци да остваруваат дадено право или да користат некоја услуга или договор, или поради тоа што во голем обем се вршат систематски. Обработката на лични податоци не треба да се смета за голем обем, ако се однесува на личните податоци на пациенти или клиенти на поединечен лекар, друг здравствен работник или адвокат. Во такви случаи, проценката на влијанието врз заштитата на податоците не треба да биде задолжителна.

- (92) Под одредени околности може да биде разумно и економски да се процени влијанието на заштита на податоци опфаќајќи повеќе од еден проект, на пример, кога јавни органи или структури имаат намера да создадат општа примена или платформа за обработка или кога неколку контролори планираат да воведат општа примена или средина за обработка на податоци во целиот индустриски сектор или сегмент или за хоризонтална активност со широка употреба.
- (93) Во контекст на донесување на право на земја-членка на чија основа соодветниот јавен орган или структура ги извршува своите задачи и кое ја регулира предметната специфична постапка или збир на соодветни постапки за обработка на податоци, земјите-членки можат да сметаат за потребно да извршат такви проценки пред започнување на активностите на обработка.
- (94) Кога при проценка на влијанието врз заштитата на податоците наведено е дека во отсуство на гаранции, безбедносни мерки и механизми за ублажување на ризикот, обработката би довела до висок ризик за правата и слободите на физичките лица, и контролорот смета дека ризикот не може да биде ограничен со разумни средства од гледна точка на достапни технологии и трошоци за спроведување, пред почетокот на активностите за обработка треба да се изврши консултација со надзорниот орган. Постои веројатност таков висок ризик да биде предизвикан од одредени видови обработка и од степенот и фреквенцијата на обработка, кои можат да доведат и до нанесување на штета или до попречување на остварувањето на правата и слободите на физичкото лица. Надзорниот орган треба да одговори на барањето за консултација во рамки на одреден период. Сепак, отсуството на одговор од надзорниот орган во рамки на овој период не треба да ја спречува можната интервенција на надзорниот орган во согласност со обврските и овластувањата утврдени во оваа регулатива, вклучувајќи ја и моќта да забранува постапки за обработка. Како дел од овој процес на консултација, на надзорниот орган може да му се достави резултатот од проценката на влијанието врз заштитата на податоците, извршен во врска со соодветната обработка, а особено мерките предвидени за ублажување на можните ризици за правата и слободите на физичките лица.
- (95) По потреба и по барање, обработувачот треба да му помага на контролорот, за да се обезбеди усогласеност со обврските кои произлегуваат од извршувањето на проценки на влијанието врз заштитата на личните

- податоци и од претходни консултации со надзорниот орган.
- (96) Треба да се одржат консултации со надзорниот орган и при подготовка на законска или регулаторна мерка, која предвидува обработување на лични податоци, за да се обезбеди дека планираната обработка ги исполнува барањата на оваа регулатива, а особено за да се ограничат ризиците поврзани со субјектот на податоци.
- (97) Кога обработката се врши од јавен орган, со исклучок на судови или независен орган на судството кога постапува во рамки на својата надлежност, кога во приватниот сектор обработката се врши од страна на контролор чии главни активности се состојат од постапки за обработување кои бараат редовно и систематско набљудување на субјектите на податоци, или кога главните активности на контролорот или на обработувачот се состојат од обемна обработка на посебните категории лични податоци и податоци за пресуди и нарушувања, на контролорот или обработувачот треба да им се помогне при набљудување на внатрешната усогласеност со оваа регулатива од страна на лице со експертиза во областа на правото и практиките за заштита на податоци. Во приватниот сектор, главните активности на контролорот се однесуваат на неговите примарни активности, а не на обработката на лични податоци како дополнителни активности. Потребното ниво на стручност треба да се определува особено во согласност со извршените постапки по обработка на податоци и заштита, која е неопходна за личните податоци обработени од контролорот или обработувачот. Овие службеници за заштита на податоци, независно од тоа дали се вработени од контролорот, треба да се способни независно да ги извршуваат своите обврски и задачи.
- (98) Здруженијата или други структури, кои претставуваат категории контролори или обработувачи, треба да се охрабрат за да подготват кодекси на однесување, во рамки на оваа регулатива, за да се олесни ефикасното спроведување на оваа регулатива, земајќи ги предвид специфичните карактеристики на обработката на податоци во одредени сектори и специфичните потреби на микро, малите и средните претпријатија. Особено во овие кодекси на однесување може да се утврдат параметрите на обврските на контролорите и обработувачите, земајќи го предвид ризикот кој е веројатно да произлезе од обработката на податоци за правата и слободите на физичките лица.
- (99) Кога се подготвува, менува или дополнува кодекс на однесување, здруженијата и другите структури кои претставуваат категории на контролори или обработувачи, треба да се консултираат со релевантните заинтересирани страни, вклучувајќи ги и субјектите на податоци, кога тоа е изводливо, и да ги земат предвид мислењата, изразени писмено и усно во рамки на овие консултации.
- (100) За да се зголеми транспарентноста и усогласеноста со оваа регулатива треба да се промовира создавањето на механизми за сертификација, како и на печати и ознаки за заштита на податоците, кои им овозможуваат на субјектите на податоци брзо да го оценуваат нивото на заштита на

податоци на соодветните производи и услуги.

- (101) Проток на лични податоци до и од земји надвор од Унијата и меѓународни организации се потребни за проширување на меѓународната трговија и меѓународната соработка. Порастот на овие текови доведе до нови предизвици и проблеми во врска со заштитата на личните податоци. Сепак, кога лични податоци се пренесуваат од Унијата на контролори, обработувачи или други примачи во трети земји или меѓународни организации, нивото на заштита на физички лица, обезбедено во Унијата со оваа регулатива, не треба да биде нарушено, вклучувајќи и во случаите на последователни преноси на лични податоци од третата земја или меѓународна организација на контролорот и обработувачот во истата или друга трета земја или меѓународна организација. Во секој случај преносот на податоци на трети земји и меѓународни организации може да се врши само во целосна усогласеност со оваа регулатива. Преносот може да се врши само ако контролорот или обработувачот ги исполнуваат условите утврдени во одредбите од оваа регулатива за пренос на лични податоци на трети земји или меѓународни организации, со почитување на другите одредби од оваа регулатива.
- (102) Оваа регулатива не е во спротивност со меѓународните договори склучени меѓу Унијата и трети земји, со кои се регулира преносот на лични податоци, вклучувајќи соодветни гаранции за субјектите на податоци. Земјите-членки можат да склучуваат меѓународни договори кои вклучуваат пренос на лични податоци на трети земји или меѓународни организации, доколку овие договори не влијаат на оваа регулатива или други одредби од правото на Унијата и вклучуваат соодветно ниво на заштита на фундаменталните права на субјектите на податоци.
- (103) Комисијата може да одлучи, со ефект на целата територија на Унијата во трета земја, територија или одреден сектор во трета земја, или меѓународна организација обезбедува адекватно ниво на заштита на податоци, на тој начин обезбедува правна сигурност и единството во рамки на Унијата во однос на третата земја или меѓународна организација, за кои се смета дека обезбедуваат такво ниво на заштита. Во овие случаи, преносот на лични податоци на таква трета земја или меѓународна организација може да се врши без да е потребна дополнителна дозвола. Комисијата исто така може да одлучи да ја укине таквата одлука откако упатила најава и дала целосно оправдување на третата земја или меѓународна организација.
- (104) Во согласност со фундаменталните вредности, врз основа на кои е создадена Унијата, особено заштита на човековите права, во оценката на третата земја или на територија или на конкретен сектор во третата земја, Комисијата треба да земе предвид како се почитува во конкретната трета земја владеењето на правото, пристап до правдата, како и меѓународните норми и стандарди за човекови права, како и нејзиното вкупно и секторско законодавство, вклучувајќи законодавство во областа на јавната безбедност, одбраната и националната безбедност, а исто така и јавниот ред и кривичното право. При донесување на одлука за соодветно ниво на

заштита за територија или одреден сектор во трета земја, треба да се земат предвид јасни и објективни критериуми, како на пример специфични активности по обработка и обем на применливи правни стандарди и на постојното законодавство во третата земја. Третата земја треба да обезбеди гаранции кои обезбедуваат адекватно ниво на заштита, што во суштина е еквивалентно на нивото, гарантирано во рамки на Унијата, особено кога личните податоци се обработуваат во еден или неколку конкретни сектори. Третата земја треба особено да обезбеди ефективен независен надзор во областа на заштита на податоци и да предвиди механизми за соработка со органи за заштита на податоци на земјите-членки, а на субјектите на податоците треба да им се обезбедат ефективни и применливи права и ефикасни средства за административна и судска заштита.

- (105) Покрај меѓународните обврски кои ги презема трета земја или меѓународна организација, Комисијата треба да ги земе предвид обврските кои произлегуваат од учеството на третата земја или меѓународна организација во мултилатерални или регионални системи, особено во однос на заштитата на личните податоци, како и спроведувањето на овие обврски. Особено треба да се земе предвид пристапувањето на третата земја кон Конвенцијата на Советот на Европа од 28 јануари 1981 година за заштита на физички лица во однос на автоматска обработка на лични податоци и нејзиниот дополнителен протокол. Комисијата треба да се консултира со Одборот при оценување на нивото на заштита во трети земји или меѓународни организации.
- (106) Комисијата треба да го надгледува спроведувањето на одлуките во врска со нивото на заштита во одредена трета земја, територија или одреден сектор во трета земја, или во меѓународна организација, и да го набљудува спроведувањето на одлуки донесени врз основа на член 25(6) или член 26(4) од Директива 95/46/ЕЗ. Во своите одлуки за соодветност, Комисијата треба да обезбеди механизам за периодичен преглед на нивното функционирање. Овој периодичен преглед треба да се врши во консултација со предметната трета земја или меѓународна организација и да ги земе предвид сите релевантни случувања во третата земја или меѓународна организација. За целите на следењето и извршувањето на периодични прегледи, Комисијата треба да ги земе предвид мислењата и наодите на Европскиот парламент и на Советот, како и на други релевантни органи и извори. Комисијата треба да направи проценка, во разумен рок, на функционирањето на наведените одлуки и да достави извештај сите релевантни сознанија на Комитетот во рамки на значењето на Регулатива (ЕУ) бр. 182/2011 на Европскиот парламент и на Советот ⁽¹⁾ како што е утврдено според оваа регулатива и до Европскиот парламент и до Советот.

¹ Регулатива (ЕУ) бр. 182/2011 на Европскиот парламент и на Советот од 16 февруари 2011 година за утврдување на правилата и општите начела за механизмите за контрола од страна на земјите-членки врз остварување на овластувањата за спроведување од страна на Комисијата (Сл. весник L 55, 28 февруари 2011 година, стр. 13).

- (107) Комисијата може да прифати дека некоја трета земја или територија или одреден сектор во трета земја, или некоја меѓународна организација веќе не обезбедува соодветно ниво на заштита на податоците. Како резултат на тоа, преносот на лични податоци на таа трета земја или меѓународна организација треба да биде забранет, додека не бидат исполнети барањата од оваа регулатива за пренос на податоци со соодветни гаранции, вклучувајќи задолжителни корпоративни правила и отстапувања во посебни случаи. Во таков случај, треба да се обезбедат консултации меѓу Комисијата и овие трети земји или меѓународни организации. Комисијата треба навремено да ја извести третата земја или меѓународна организација за причините и да започне консултации со неа со цел да се најде решение за овој проблем.
- (108) Во отсуство на одлука за соодветно ниво на заштита, контролорот или обработувачот треба да преземат мерки за да се компензира недостатокот на заштита на податоци во некоја трета земја преку соодветни гаранции за субјектот на податоци. Таквите соодветни гаранции може да се состојат во користење на задолжителни корпоративни правила, стандардни клаузули за заштита на податоци, донесени од Комисијата, стандардни клаузули за заштита на податоците усвоени од надзорен орган или договорни клаузули одобрени од надзорен орган. Овие гаранции треба да обезбеди усогласеност со барањата за заштита на податоци и правата на субјектите на податоци, соодветни за обработка во рамки на Унијата, вклучувајќи присуство на применливи права на субјектите на податоци и ефикасни средства за правна заштита, вклучувајќи со цел добивање на ефикасна административна или судска заштита и преземање на активности за надомест во Унијата или во трета земја. Тие треба да се однесуваат особено на усогласеност со општите принципи поврзани со обработката на лични податоци и принципите за заштита на податоци по принципот на технички и интегрирана заштита на податоци. Јавните власти или јавни органи или тела во трети земји или со меѓународни организации со соодветните одговорности и овластувања може да вршат трансфери, вклучувајќи и врз основа на одредбите кои се вклучени во административните спогодби, како што се меморандуми за разбирање, со кои ќе се обезбедат применливи и ефикасни права за субјектите на податоци. Треба да се добие дозвола од надлежниот надзорен орган кога гаранциите предвидени во административни спогодби не се правно обврзувачки.
- (109) Можноста контролорот или обработувачот да користи стандардни клаузули за заштита на податоци, донесени од Комисијата или од надзорен орган, не треба да ги попречува контролорот или обработувачот да вклучат стандардни клаузули за заштита на податоците во договор со поголем опсег, како договор меѓу обработувачот и друг обработувач, ниту да додаваат други клаузули или дополнителни гаранции, под услов истите да не се спротивни директно или индиректно на стандардните договорни клаузули донесени од Комисијата или од надзорен орган, ниту да влијаат на основните права или слободи на субјектите на податоци. Контролорите

и обработувачите треба да бидат охрабрени да обезбедат дополнителни гаранции преку договорни обврски, кои ги дополнуваат стандардните клаузули за заштита.

- (110) Група на претпријатија или група на компании кои се вклучени во заедничка економска активност, треба да може да користат одобрени задолжителни корпоративни правила за своите меѓународни преноси на податоци од Унијата до организации во истата група претпријатија или група компании кои се вклучени во заедничката економска активност, под услов таквите корпоративни правила да ги вклучуваат сите основни принципи и применливи права за да се обезбедат соодветни гаранции за пренос или категориите преноси на лични податоци.
- (111) Треба да се предвидат одредби за можноста да се пренесуваат податоци во одредени околности, кога субјектот на податоците дал недвосмислена согласност, кога преносот влијае на одделни случаи и е потребно во однос на договор или правно барање, независно од тоа дали е во рамки на судска, административна или друга вонсудска постапка, вклучувајќи постапка пред регулаторни органи. Треба да се предвидат одредби за можноста да се пренесуваат податоци кога тоа е неопходно поради важни причини од јавен интерес утврдени во правото на Унијата или на земја-членка, или кога преносот се врши од евиденција, утврдена со закон и наменета за консултации со јавноста или со лица кои имаат легитимен интерес. Во овој случај пренесувањето не треба да ги вклучува сите лични податоци или цели категории податоци содржани во евиденцијата, а кога евиденцијата е дизајнирана за консултација со лица кои имаат легитимен интерес, преносот треба да се врши само по барање на овие лица или ако тие се приматели, земајќи ги целосно предвид интересите и фундаменталните права на субјектот на податоци.
- (112) Овие отстапувања треба да се применуваат особено за пренос на податоци кои се бараат и се потребни за важни причини од јавен интерес, на пример при меѓународна размена на податоци помеѓу органите за заштита на конкуренцијата, даночни или царински власти, органи за финансиски надзор, меѓу служби, надлежни за прашања од социјалната безбедност или јавното здравје, на пример во случај на следење на контакти кај заразни болести или со цел намалување и/или отстранување на допинг во спортот. Преносот на лични податоци исто така треба да се гледа како законски, кога е потребно за заштита на интерес од суштинско значење за виталните интереси на субјектот на податоци или на друго лице, вклучувајќи физички интегритет или живот, ако субјектот на податоци не е во состојба да даде согласност. Во отсуство на одлука за соодветно ниво на заштита, правото на Унијата или на земја-членка може, по важни причини од јавен интерес, експлицитно да одреди ограничувања за преносот на посебни категории податоци на трета земја или меѓународна организација. Земјите-членки треба да ги пријават овие одредби на Комисијата. Секој пренос на меѓународна хуманитарна организација на лични податоци на субјект на податоци, кој е физички или правно неспособен да даде согласност, со оглед на исполнувањето на обврската опфатена според Женевските конвенции,

- или примената на меѓународното хуманитарно право, применливо во услови на воени конфликти, може да се смета за неопходен поради важна причина од јавен интерес или бидејќи е од витален интерес за субјектот на податоци.
- (113) Пренос кој може да се класифицира како неповторлив и кој опфаќа само ограничен број на субјекти на податоци, исто така, е можно за целите на убедливи, легитимни интереси на контролорот, кога овие интереси не се подредени на интереси или права и слободи на субјекти на податоци и кога контролорот ги оценил сите околности при пренос податоци. Контролорот треба да посветува особено внимание на природата на личните податоци, целта и времетраењето на предложената постапка или постапки на обработка, како и на ситуацијата во земјата на потекло, третата земја и земјата на крајна дестинација на податоци и треба да обезбедат соодветни гаранции за заштита на основните права и слободи на физичките лица во однос на обработката на нивните лични податоци. Таков пренос на податоци треба да бидевозможен само во останати случаи кај кои не е применлива ниту една од останатите основи за пренос. За целите на научни или историски истражувања или за статистички цели треба да се земат предвид легитимните очекувања на јавноста за зголемување на знаењето. Контролорот треба да го информира надзорниот орган и субјектот на податоци за преносот на податоци.
- (114) Во секој случај, кога Комисијата не донела одлука за соодветно ниво на заштита на податоци во трета земја, контролорот или обработувачот мора да користат решенија кои обезбедуваат субјекти на податоци со применливи и ефикасни права во однос на обработката на нивните податоци во Унијата по преносот на овие податоци, така што тие ќе продолжат да ги уживаат основните права и гаранции.
- (115) Некои трети земји донесуваат закони, регулативи и други правни акти кои имаат за цел директно да ги регулираат активностите за обработка на податоци на физички и правни лица под надлежност на земјите-членки. Ова може да вклучува одлуки на судови или трибунали или одлуки на административни органи во трети земји, со кои од контролорот или обработувачот на лични податоци се бара да предаде или да открие лични податоци и кои не се базираат на меѓународен договор, на пример договор за правна помош што е во сила меѓу третата земја која поднела барање и Унијата или земјата-членка. Екстериторијалната примена на овие закони, регулативи и други правни акти може да претставува кршење на меѓународното право и да го спречи обезбедувањето на заштитата на физички лица, гарантирана во Унијата со оваа регулатива. Преносите треба да се дозволени само кога се исполнети условите од оваа регулатива за пренос на податоци на трети земји. Таков може да биде случајот, меѓу другото, кога откривањето е неопходно за важни причини од јавен интерес, признати во правото на Унијата или на земјата-членка на кое подлежи контролорот.
- (116) Кога личните податоци преку границите надвор од Унијата, може да го

зголемат ризикот кој се заканува на способноста на поединци да ги остварат своите права за заштита на податоци, особено за да се заштитат од незаконска употреба или откривање на таквите информации. Во исто време надзорните органи можат да бидат изведени пред неможността да разгледуваат жалби или да спроведуваат истраги поврзани со активности спроведени надвор од нивните граници. Нивните напори да работат заедно во прекуграничен контекст исто така може да бидат спречени заради недоволен авторитет за спречување или заштита, неконзистентни правни режими, како и практични пречки, како што се ограничените ресурси. Затоа, потребно е да се промовира поблиска соработка меѓу надзорните органи за заштита на податоци, за им се помогне да разменуваат информации и да вршат истраги заедно со своите меѓународни партнери. За целите на развивање на механизми за меѓународна соработка, олеснување и обезбедување меѓународна помош во примената на законодавството за заштита на личните податоци, Комисијата и надзорните органи треба да разменуваат информации и да соработуваат во активностите за остварување на нивните надлежности со надлежните органи во трети земји на реципрочна основа и во согласност со оваа регулатива.

- (117) Создавањето на надзорни органи во земјите-членки, овластени да ги извршуваат задачите и да ги извршуваат нивните овластувања со целосна независност, е главен елемент од заштитата на физички лица во однос на обработката на лични податоци. Земјите-членки треба да можат да основаат повеќе од еден надзорен орган, за да одговара на нивната уставна, организациска и административна структура.
- (118) Независноста на надзорните органи не треба да значи дека тие не можат да бидат подложени на механизам за контрола или надзор во однос на нивните финансиски трошоци, ниту на судска контрола.
- (119) Кога земја-членка создава неколку надзорни органи, таа треба со закон да утврди механизми за обезбедување на ефикасно учество на овие надзорни органи во механизмот за конзистентност. Таа земја-членка треба особено да го утврди надзорниот орган кој функционира како единствена точка на контакт за да обезбеди ефикасно учество на овие органи во механизмот, како и брза и непречена соработка со други надзорни органи, Одборот и Комисијата.
- (120) Секој надзорен орган треба да добие финансиски и човечки ресурси, простории и инфраструктура потребни за ефикасно извршување на неговите задачи, вклучувајќи ги и оние во однос на меѓусебна помош и соработка со други надзорни органи во Унијата. Секој надзорен орган треба да има посебен јавен годишен буџет кој може да е дел од вкупниот државен или национален буџет.
- (121) Општите услови за член или членови на надзорниот орган треба да бидат утврдени со закон во секоја земја-членка, а особено да се обезбеди овие членови да се назначуваат преку транспарентна постапка од страна на парламентот, владата или шефот на државата на земјата-членка, врз основа

на предлог на владата или член на владата или парламентот или домот на парламентот, или од страна на независен орган овластен според законот на земјата-членка. За да се обезбеди независноста на надзорниот орган, членот или членовите треба да дејствува(-ат) совесно, да се воздржат од секакви постапки некомпатибилни со обврските и за време на нивниот мандат да не се ангажираат со никакви некомпатибилни функции, без разлика дали со надомест или бесплатно. Надзорниот орган треба да има свој персонал, избран од надзорниот орган или од независен орган утврден согласно правото на земја-членка, кој е ставен под исклучива надлежност на членот или членовите на надзорниот орган.

- (122) Секој надзорен орган треба да биде компетентен на територијата на својата земја-членка да ги остварува надлежностите и да ги извршува задачите доделени во согласност со оваа регулатива. Тоа треба да ја опфаќа особено обработката во контекст на активностите за воспоставување на контролорот или обработувачот на територијата на неговата земја-членка, обработката на личните податоци од страна на јавните органи или приватни структури кои дејствуваат во јавен интерес, обработување кое влијае на субјектите на податоци на неговата територија, или обработување извршено од контролорот или обработувачот, кој не е регистриран во Унијата, кога субјектите на податоци, кон кои е насочено обработувањето, се со престој на негова територија. Тоа треба да вклучува справување со жалби, поднесени од субјекти на податоци, спроведување на истраги за примена на оваа регулатива и зголемување на јавната свест за ризиците, правилата, гаранциите и правата поврзани со обработката на лични податоци.
- (123) Надзорните органи треба да го следат спроведувањето на одредбите согласно оваа регулатива и да придонесуваат за негова доследна примена насекаде во Унијата, со цел заштита на физички лица во однос на обработката на личните податоци и олеснување на слободното движење на личните податоци во рамки на внатрешниот пазар. За таа цел надзорните органи треба да соработуваат меѓусебно и со Комисијата, без да е потребен договор меѓу земјите-членки за обезбедување на заемна помош или за таква соработка.
- (124) Кога обработката на лични податоци се врши во контекст на активностите за основање на контролор или обработувач во Унијата, а контролорот или обработувачот е регистриран во повеќе од една земја-членка, или кога обработувањето кое се спроведува во контекст на активностите на едно единствено место на основање на контролор или обработувач во Унијата, значително влијае врз или е веројатно суштински да влијае на субјекти на податоци во повеќе од една земја-членка, надзорниот орган на главното место на основање на контролорот или обработувачот или на единственото место на основање на контролорот или обработувачот треба да функционира како водечки орган. Тој треба да соработува со други засегнати органи, бидејќи контролорот или обработувачот има место на основање на територијата на нивната земја-членка, бидејќи субјектите на податоци со престој на нивната територија се под значително влијание или бидејќи до нив е поднесена жалба. Исто кога субјект на податоци, кој не е

со престој во таа земја-членка, поднел жалба, надзорниот орган до кој е поднесена таквата жалба, исто така, треба да се смета за соодветен надзорен орган. Во рамките на задачите за давање насоки за сите прашања кои се однесуваат на примената на оваа регулатива, Одборот треба да може да дава насоки особено во врска со критериумите кои се разгледуваат за да се утврди дали соодветната обработка значително влијае врз субјектите на податоци во повеќе од една земја-членка и за тоа што претставува релевантен и оправдан приговор.

- (125) Водечкиот орган треба да е надлежен да донесува обврзувачки одлуки за мерките за спроведување на овластувањата кои му се дадени во согласност со оваа регулатива. Во својство на водечки орган, надзорниот орган треба да обезбеди активно учество и да ги координира засегнатите надзорни органи во процесот на донесување на одлуки. Кога одлуката е целосно или делумно одбивање на жалба од субјект на податоци, таа одлука треба да ја донесе надзорниот орган, до кој е поднесена жалбата.
- (126) Одлуката треба заеднички да ја донесат водечкиот надзорен орган и засегнатите надзорни органи и треба да е насочена кон основното или единственото место на основање на контролорот или обработувачот и да биде од обврзувачки карактер за контролорот или обработувачот. Контролорот или обработувачот треба да ги преземе потребните мерки за да се обезбеди усогласеност со оваа регулатива и за спроведувањето на одлуката за која водечкиот надзорен орган го известил главното место на основање на контролорот или обработувачот во однос на активностите за обработка во Унијата.
- (127) Секој надзорен орган, кој не функционира како водечки надзорен орган треба да биде надлежен да разгледува случаи на локално ниво, кога контролорот или обработувачот е регистриран во повеќе од една земја-членка, но предметот на конкретната обработка влијае само на обработката извршена во една земја-членка, и вклучува само субјекти на податоци во оваа единствена земја-членка, на пример, кога предметот се однесува на обработка на лични податоци на вработени во контекст на специфичен работен однос во земја-членка. Во такви случаи, надзорниот орган треба без одлагање да го информира за случајот водечкиот надзорен орган. Откако ќе биде информиран, водечкиот надзорен орган треба да одлучи дали ќе го разгледа случајот согласно одредбата за соработка меѓу водечкиот надзорен орган и другите засегнати надзорни органи („едношалтерски систем“) или информируваниот надзорен орган треба да го разгледа случајот на локално ниво. При донесувањето на оваа одлука, водечкиот надзорен орган треба да земе предвид дали контролорот или обработувачот е регистриран во земјата-членка на надзорниот орган, кој го информирал за да се обезбеди ефикасно спроведување на одлуката во однос на контролорот или обработувачот. Кога водечкиот надзорен орган одлучи да го испита случајот, информируваниот надзорен орган треба да има можност да достави предлог за одлуката, кој водечкиот надзорен орган треба максимално да го земе предвид при подготвување на својата одлука во рамки на наведениот механизам „едношалтерски систем“.

- (128) Правилата за водечкиот надзорен орган и механизмот „одношалтерски систем“ не треба да се применуваат кога обработката се врши од страна на јавните органи или од приватни тела во јавен интерес. Во такви случаи единствениот надзорен орган кој е надлежен да ги врши овластувањата кои му се дадени согласно оваа регулатива треба да биде надзорниот орган на земјата-членка во која е основан јавниот орган или приватното тело.
- (129) За да се обезбеди доследно следење и примена на оваа регулатива насекаде во Унијата, надзорните органи треба да имаат исти задачи и ефективни овластувања во секоја земја-членка, вклучувајќи истражни овластувања, корективни овластувања и овластувања за извршување на санкции, овластувања за давање на дозволи и мислења, особено во случаи на жалби од физички лица, и без да е во спротивност со надлежностите на обвинителството според законот на земјата-членка, да се алармираат судските органи при прекршување на оваа регулатива и да учествуваат во судските постапки. Овие овластувања треба да вклучуваат и овластување за наметнување на привремено или трајно ограничување, вклучувајќи забрана за обработка на податоци. Земјите-членки можат да наведат други специфични задачи поврзани со заштитата на лични податоци според оваа регулатива. Надзорните органи треба да ги остваруваат своите надлежности во согласност со соодветните процедурални гаранции утврдени во правото на Унијата и на земјата-членка, непристрасно, праведно и во разумен рок. Особено секоја мерка треба да биде соодветна, неопходна и пропорционална со поглед на обезбедувањето на согласност со оваа регулатива, земајќи ги предвид околностите при секој конкретен случај, почитувајќи го правото на секое лице да биде сослушано пред да биде земена каква и да е конкретна мерка која би го засегнала негативно, и се избегнуваат непотребни трошоци и премногу непријатности за засегнатите лица. Овластувањата за истрага во однос на пристапот до простории треба да се вршат во согласност со специфичните барања на процедурален закон на земјите-членки, како на пример барањето за добивање на претходна судска дозвола. Секоја мерка со обврзувачки карактер од надзорен орган треба да биде во писмена форма, да биде јасна и недвосмислена, да го посочува надзорниот орган кој ја издал мерката, датумот на издавање на мерката, да е потпишана од претседателот или член на надзорниот орган овластен од него или од неа, да се наведат причините за мерката и да се повикува на правото на ефикасни правни средства за заштита. Ова не треба да го попречува поставувањето на дополнителни барања согласно процедуралните права на земјите-членки. Со донесувањето на таква обврзувачка одлука се претпоставува дека истата може да подлежи на судска контрола во земјата-членка на надзорниот орган кој ја донел одлуката.
- (130) Кога надзорниот орган, до кого е поднесена жалбата, не е водечкиот надзорен орган, водечкиот надзорен орган треба да работи во тесна соработка со надзорниот орган до кого е поднесена жалбата, во согласност со одредбите за соработка и координација, утврдени во оваа регулатива. Во такви случаи, кога се преземаат мерки наменети да предизвикаат правни

последници, вклучувајќи наметнување на административни казни, водечкиот надзорен орган треба да го земе предвид во најголема можна мера мислењето на надзорниот орган до кого е поднесена жалбата и кој треба да ја задржи надлежноста за спроведување на истрага на територијата на неговата земја-членка, во соработка со надлежниот надзорен орган.

- (131) Кога друг надзорен орган треба да функционира како водечки надзорен орган за активностите за обработка на контролорот или обработувачот, но конкретниот предмет на жалба или можното прекршување влијае само на активностите за обработка на контролорот или обработувачот во земјата-членка во која е поднесена жалбата или е утврдено можното прекршување, и предметот не влијае значително или постои веројатност суштински да влијае на субјектите на податоци во други земји-членки, надзорниот орган, кој има добиено жалба, воспоставил или бил информиран на друг начин за ситуации кои водат до можни нарушувања на оваа регулатива, треба да се стреми кон решавање на спорот по заемна согласност со контролорот, а ако ова искуство се покаже неуспешно, ги применува сите свои овластувања. Тоа треба да вклучува специфично обработување, извршено на територијата на земјата-членка на надзорниот орган или во однос на субјектите на податоци на територијата на таа земја-членка; обработка која се врши во контекст на понудата на стоки или услуги, специјално дизајнирани за субјекти на податоци на територијата на земјата-членка на надзорниот орган; или обработка која треба да се процени, имајќи ги предвид соодветните правни обврски според правото на земјата-членка.
- (132) Активностите на надзорниот орган за зголемување на јавната свест треба да вклучуваат специјални мерки насочени кон контролорите и обработувачите, вклучувајќи микро и мали и средни претпријатија, како и физички лица, особено во едукативен контекст.
- (133) Надзорните органи треба да соработуваат при извршувањето на своите задачи и меѓусебно да си помагаат, за да се обезбеди кохерентно спроведување и примена на оваа регулатива во рамки на внатрешниот пазар. Надзорниот орган, кој побарал заемна помош, може да прифати привремена мерка, ако не добил одговор на барањето за заемна помош во рок од еден месец од приемот на другиот надзорен орган.
- (134) Секој надзорен орган треба да учествува во заеднички постапки со други надзорни органи, каде што е соодветно. Надзорниот орган до кој е упатено барањето, треба да е должен да одговори во определен рок.
- (135) За да се обезбеди доследна примена на оваа регулатива насекаде во Унијата, треба да се воспостави механизам за конзистентност за остварување на соработка меѓу надзорните органи. Овој механизам треба особено да се применува кога даден надзорен орган има намера да прифати мерка, која има за цел да предизвика правни последици во однос на постапките на обработка на податоци кои суштински влијаат на значителен број субјекти на податоци во неколку земји-членки. Тоа треба исто така да се применува и кога засегнатиот надзорен орган или Комисијата ќе побараат ова прашање да биде разгледано преку механизмот за конзистентност. Овој механизам

- треба да дејствува без да е во спротивност со мерките кои Комисијата може да ги преземе при извршување на своите надлежности според Договорите.
- (136) При примената на механизмот за конзистентност, Одборот треба да излезе со мислење во рамки на одреден период, ако таквата одлука е донесена со мнозинство од неговите членови или ако тоа е побарано од засегнат надзорен орган или од Комисијата. Одборот треба исто така да биде овластен да донесува обврзувачки одлуки во случај на спорови меѓу надзорни органи. За таа цел, тој треба во принцип, со мнозинство од две третини од своите членови, да донесува обврзувачки одлуки во точно определени случаи кога има спротивставени мислења меѓу надзорните органи, особено во механизмот за соработка, меѓу водечкиот надзорен орган и засегнатите надзорни органи на основаноста на случајот, особено дали имало прекршување на оваа регулатива.
- (137) Можно е да има итна потреба од мерки за заштита на правата и слободите на субјектите на податоци, особено кога постои опасност примената на право на субјект на податоци да биде значително попречена. Затоа, надзорниот орган треба да може да донесува оправдани привремени мерки на своја територија со определен рок на важност, кој не треба да надмине три месеци.
- (138) Примената на таков механизам треба да биде услов за законитоста на мерка, која има за цел да предизвика правни последици, издадена од надзорниот орган во случаите кога неговата примена е задолжителна. Во други случаи со прекугранично значење, треба да се применува механизмот за соработка меѓу водечкиот надзорен орган и засегнатите надзорни органи и треба да се применува заемна помош и заеднички постапки меѓу засегнатите надзорни органи на билатерална или мултилатерална основа, без да се активира механизмот за конзистентност.
- (139) За да се промовира доследна примена на оваа регулатива, Одборот треба да биде создаден како независен орган на Унијата. За да ги извршува своите цели, Одборот треба да биде правно лице. Одборот треба да го претставува неговиот претседател. Тој треба да ја замени Работната група за заштита на физичките лица во однос на обработката на личните податоци, формирана со Директива 95/46/ЕЗ. Тој треба да е составен од шефови на надзорни органи на секоја земја-членка и на Европскиот надзорен орган за заштита на податоци или нивни претставници. Комисијата треба да учествува во активностите на Одборот без право на глас, а Европскиот надзорен орган за заштита на податоци треба да има посебно право на глас. Одборот треба да придонесе за усогласување на примената на оваа регулатива насекаде во Унијата, вклучувајќи и да ја советува Комисијата, особено во врска со нивото на заштита во трети земји или меѓународни организации, и да ја промовира соработката на надзорните органи насекаде во Унијата. Одборот треба да дејствува независно при извршување на своите задачи.
- (140) Одборот треба да биде помогнат од секретаријат, обезбеден од Европскиот надзорен орган за заштита на податоци. Вработените во Европскиот надзорен орган за заштита на податоци кои се вклучени во извршувањето на

задачите доделени на Одборот со оваа регулатива треба да ги вршат исклучиво под раководство на претседателот на Одборот и неговите задачи се вршат исклучиво според неговите инструкции.

- (141) Секој субјект на податоци треба да има право да поднесе жалба до еден надзорен орган, особено во земјата-членка на вообичаен престој, како и право на ефикасни правни средства за заштита во согласност со член 47 од Повелбата, ако смета дека неговите права според оваа регулатива се нарушени или ако надзорниот орган не презема дејства по поднесена жалба, целосно или делумно отфрла или остава без разгледување жалба или не презема активност, кога се потребни за да се заштитат правата на субјектот на податоци. Истрагата врз основа на жалба треба да се спроведе истрага, под судска контрола, до степен до кој тоа е соодветно за одреден случај. Надзорниот орган треба да го информира субјектот на податоци за напредокот и резултатот од жалбата во разумен рок. Ако случајот бара дополнителна истрага или координација со друг надзорен орган, на субјектот на податоци треба да му бидат обезбедени привремени информации. За да се олесни поднесувањето на жалбите, секој надзорен орган треба да преземе мерки, како што се обезбедување на образец за поднесување на жалби, кој може да биде пополнет и по електронски пат, без да се исклучат други средства за комуникација.
- (142) Кога субјектот на податоци смета дека неговите или нејзините права според оваа регулатива се нарушени, тој или таа треба да има право да ги довери на непрофитно тело, организација или здружение, кое е основано според правото на земја-членка, каде има цели утврдени со статут кои се од јавен интерес и работи во областа на заштитата на лични податоци, да поднесе жалба во негово или нејзино име до надзорен орган, да го употреби правото на средства за судска заштита од името на субјектите на податоци или ако тоа е предвидено во правото на земјата-членка да го употреби правото на надомест од името на субјектите на податоци. Земјата-членка може да предвиди такво тело, организација или здружение да има право да поднесе жалба во таа земја-членка, независно од мандатот доделен на субјектот на податоци, и право на ефикасни правни средства за заштита, кога има причина да верува дека правата на субјект на податоци биле прекршени како резултат на обработка на личните податоци спротивно на оваа регулатива. Ова тело, организација или здружение може да нема право да бара надомест од името на субјектот на податоци, независно од мандатот доделен на субјектот на податоци.
- (143) Секое физичко или правно лице има право да покрене постапка за поништување на одлуката на Одборот пред Судот според условите предвидени во член 263 од ДФЕУ. Како приматели на такви одлуки, засегнатите надзорни органи кои сакаат да ги оспорат, треба да поднесат барање во рок од два месеци од датумот на кој биле информирани за нив, во согласност со член 263 од ДФЕУ. Кога одлуките на Одборот се директно поврзани со индивидуалната обработка на контролорот, обработувачот или жалителот, тие можат да поднесат барање за поништување на овие одлуки во рок од два месеца од објавувањето на интернет страната на

Одборот, во согласност со член 263 од ДФЕУ. Без да е во спротивност со правото од член 263 од ДФЕУ, секое физичко или правно лице има право на ефикасни правни лекови пред надлежен национален суд против одлуката на надзорен орган која има правни последици за тоа лице. Таквата одлука особено се однесува на спроведувањето на моќи на надзорниот орган за истраги, корекции и овластувања или отфрлање или одбивање на жалби. Сепак, правото на ефикасни правни средства за заштита не опфаќа мерки земени од надзорни органи кои не се правно обврзувачки, како мислења или консултации, обезбедени од надзорниот орган. Постапките против надзорниот орган треба да се изведуваат пред судовите на земјата-членка во која е основан надзорниот орган, и треба да се водат во согласност со процедуралните права на таа земја-членка. Овие судови треба да имаат целосна надлежност, која треба да вклучува компетентност за разгледување на сите фактички и правни прашања поврзани со разгледуваниот спор.

Кога некоја жалба била одбиена или отфрлена од надзорен орган, жалителот може да поднесе тужба пред судовите на таа земја-членка. Во контекст на средствата за правна заштита поврзани со примената на оваа регулатива, националните судови, кои сметаат дека им е потребна одлуката за пресуда, можат или, во случајот предвиден во член 267 од ДФЕУ, треба да побараат од Судот да побара од судот да донесе одлука за претходните прашања во врска со толкувањето на правото на ЕУ, меѓу другото, и на оваа регулатива. Исто така, ако одлуката на надлежниот орган за спроведување на одлуката на Одборот е оспорена пред националниот суд и на прашањето на валидноста на одлуката на Одборот, националниот суд не е надлежен да ја прогласи за неважечка одлуката на Одборот, но, кога одлуката се смета за неважечка, на прашањето на важност мора да биде доставена до Судот во согласност со Член 267 од ДФЕУ според толкувањето на Судот. Сепак, националниот суд не може да упати на прашањето за валидност на одлуката на Одборот по барање на физичко или правно лице кое имало можност да поднесе тужба за поништување на оваа одлука, особено ако е директно и лично засегнато од оваа одлука, но не го сторило тоа во рокот утврден во член 263 од ДФЕУ.

- (144) Кога судот во кој е покрената судска постапка против одлука на надзорен орган, има причина да верува дека пред надлежен суд во друга земја-членка, постапките кои се однесуваат на ист третман, на пример поврзано со истото прашање во однос на обработка од истиот контролор или обработувач, или истата основа, треба да воспостави контакт со овој суд, за да го потврди присуството на такви поврзани судски постапки. Кога поврзани судски постапки се во тек пред суд во друга земја-членка, секој суд, освен првиот надлежен суд, може да ги запрат судските постапки или може, по барање на една од страните, да се откажат од надлежност во

корист на првиот надлежен суд, под услов овој суд да е надлежен во однос на предметните судски постапки и неговото право да дозволува консолидација на такви поврзани постапки. Постапките се сметаат за поврзани, кога тие се наоѓаат во таква тесна врска меѓу себе и е соодветно да бидат разгледани и решени заедно за да се избегне ризикот од противречни пресуди изречени во одделни постапки.

- (145) При постапки против контролор или обработувач, тужителот треба да има избор да поднесе тужба пред судовите во земјите-членки во кои контролорот или обработувачот е основан, или престојува субјектот на податоци, освен ако контролорот не е јавен орган на земја-членка кој делува во извршување на своите јавни овластувања.
- (146) Контролорот или обработувачот треба да ја надоместат секоја штета која едно лице може да ја претрпи како резултат на обработка на податоци, што е во спротивност со оваа регулатива. Контролорот или обработувачот треба да бидат ослободени од одговорност, ако се докаже дека во никој случај не се одговорни за штетата. Поимот „штета“ треба да се толкува во поширока смисла во контекст на судската пракса на Судот на начин кој ги одразува целосно целите на оваа регулатива. Ова не е во спротивност со евентуални барања за штета кои произлегуваат од нарушување на други правила на правото на Унијата или на земја-членка. Обработката која е во спротивност со оваа регулатива, исто така, вклучува и обработка која ги нарушува делегираните и актите за спроведување донесени во согласност со оваа регулатива и правото на земјата-членка во која се подготвуваат правила според оваа регулатива. Субјектите на податоци треба да добијат целосен и ефективен надомест за претрпената штета. Кога контролорот или обработувачот учествуваат во иста обработка на податоци, секој контролор или обработувач треба да биде одговорен за целата штета. Кога сепак тие се поврзани со иста судска постапка, во согласност со правото на земјата-членка, надоместокот може да се распределува согласно одговорноста на секој контролор или обработувач за штетата предизвикана од обработка, под услов за претрпената штета на субјектот на податоци да се обезбеди целосен и ефективен надомест. Секој контролор или обработувач кој го исплатил целосниот надомест може потоа да иницира постапка за наплата во однос на други контролори или обработувачи кои се вклучени во истата постапка.
- (147) Ако во оваа регулатива има специфични правила за надлежност, особено во однос на постапките за барање на правна заштита, вклучувајќи надомест, против контролорот или обработувачот, општите правила за надлежност како правилата предвидени во Регулотива (ЕУ) бр. 1215/2012 на Европскиот парламент и на Советот ⁽¹⁾, не треба да влијаат на примената на овие специфични правила.

¹ Регулотива (ЕУ) бр. 1215/2012 на Европскиот парламент и на Советот од 12 декември 2012 година за надлежност и признавањето и извршувањето на пресудите во граѓански и трговски предмети (Сл. весник L 351, 20 декември 2012 година, стр. 1).

- (148) За да се зајакне примената на правилата од оваа регулатива, освен или наместо соодветни мерки наметнати од надзорниот орган согласно оваа регулатива, при прекршување на оваа регулатива треба да се воведат санкции, вклучувајќи и административни казни. При полесни повреди или ако казната, која може да биде наметната, претставува прекумерна тежина за физичко лице, наместо парична казна може да се издаде укор. Сепак, треба да се обрне посебно внимание на природата, тежината и времетраењето на прекршокот, намерниот карактер на прекршокот, преземените мерки за ублажување на штетата што ја претрпел, степенот на одговорност или релевантните претходни повреди, начинот на кој надзорниот орган дознал за повредата, согласност со мерките изречени против контролорот или обработувачот, почитување на кодексот на однесување, како и сите други отежнувачки или олеснувачки фактор. Наметнувањето на санкции, вклучувајќи и административни казни, треба да биде предмет на соодветни процедурални мерки за заштита во согласност со основните начела на правото на Унијата и Повелбата, вклучувајќи ефикасна судска заштита и правично судење.
- (149) Земјите-членки треба да можат да воспостават правила за кривична одговорност за прекршување на оваа регулатива, вклучувајќи за прекршување на националните правила донесени согласно и во рамки на оваа регулатива. Овие казни можат да предвидуваат одземање на приноси добиени како резултат на прекршување на оваа регулатива. Сепак, наметнувањето на казните за прекршување на таквите национални правила и административни санкции не треба да доведе до повреда на принципот на *ne bis in idem*, според толкувањето на Судот.
- (150) Со цел да се зајакнат и хармонизираат административните казни за прекршување на оваа регулатива, секој надзорен орган треба да има овластување да наметне административни казни. Во оваа регулатива треба да се наведат нарушувањата и максималниот износ и критериумите за утврдување на релевантните административни казни, кои треба да бидат утврдени од надлежниот надзорен орган во секој поединечен случај, земајќи ги предвид сите околности поврзани со конкретната ситуација, особено при прописно известување на природата, тежината и времетраењето на прекршокот и на последиците од него, како и на мерките преземени за да се обезбеди почитување на обврските според оваа регулатива и за да се спречат или ублажат последиците од прекршокот. Кога парични казни се наметнуваат на претпријатие, поимот „претпријатие“ треба да се сфати како претпријатие во согласност со членови 101 и 102 од ДФЕУ за овие цели. При спроведување на административни казни наметнати на лица кои не се претпријатие, надзорниот орган треба да го има предвид општото ниво на доход во соодветната земја-членка, како и економската состојба на лицето, за да се утврди дали казната е со соодветен износ. Механизмот за конзистентност може да се користи исто така и за афирмацијата на конзистентна примена на административни казни. Земјите-членки треба да утврдат дали и до кој степен јавните органи треба да бидат предмет на административни казни.

Наметнување на административна казна или давање на предупредување не влијае врз примената на други надлежности на надзорните органи или примена на други санкции според оваа регулатива.

- (151) Правните системи на Данска и Естонија не дозволуваат наметнување на административните казни наведени во оваа регулатива. Правилата за административните казни може да се применат на таков начин што во Данска казната ја наметнуваат надлежните национални судови како криминална казна, а во Естонија казната ја наметнува надзорниот орган во рамки на прекршочна постапка, под услов таквата примена на правилата во овие земји-членки да има ефект еднаков на административни казни наметнати од надзорни органи. Затоа надлежните национални судови треба да ја земат предвид препораката на надзорниот орган кој ја иницира казната. Во секој случај наметнатите казни треба да се ефективни, пропорционални и разубедувачки.
- (152) Кога административните казни не се усогласени со оваа регулатива или ако е потребно во други случаи, како на пример при сериозни прекршувања на оваа регулатива, земјите-членки треба да применуваат систем кој предвидува ефикасни, пропорционални и разубедувачки казни. Природата на овие санкции, криминални или административни, треба да биде утврдена според правото во земјата-членка.
- (153) Правото во земјите-членки треба да ги усогласува одредбите со кои се регулира слободата на изразување и слободата на информации, вклучувајќи и за новинарско, академско, уметничко или литературно изразување, и правото на заштита на личните податоци согласно оваа регулатива. Обработката на лични податоци исклучиво за новинарски цели или за академско, уметничко или книжевно изразување треба да биде предмет на отстапувања или ослободување од барањата на одредени одредби на оваа регулатива, доколку тоа е потребно за да се усогласат правото на заштита на личните податоци со правото на слобода на изразување на мислење и слобода на информации, утврдени во член 11 од Повелбата. Ова треба да се применува особено во однос на обработката на лични податоци во аудио-визуелната област и во новинските архиви и библиотеки со печатени изданија. Затоа, земјите-членки треба да донесуваат законодавни мерки, со кои се дефинираат ослободувањата и отстапките потребни за постигнување на рамнотежа помеѓу овие основни права. Земјите-членки треба да прифатат такви ослободувања и отстапувања од општите принципи, правата на субјектот на податоци, контролорот и обработувачот, преносот на лични податоци на трети земји или меѓународни организации, независноста на надзорните органи, соработката и конзистентноста и специјалните случаи на обработка на податоци. Кога овие ослободувања или отстапувања се разликуваат во одделни земји-членки, треба да се применува правото на земјата-членка на кое подлежи контролорот на лични податоци. За да се земе предвид важноста на правото на слобода на изразување во секое демократско општество, потребно е во поширока смисла да се протолкуваат идеите кои се однесуваат на таа слобода, како што се новинарство.

- (154) Оваа регулатива овозможува при нејзината примена да се зема предвид принципот на јавен пристап до официјални документи. Јавниот пристап до официјални документи може да се смета дека е во јавен интерес. Личните податоци во документи зачувани од јавен орган или јавна структура, треба да можат да бидат откриени од овој орган или тело, ако правото на Унијата или на земја-членка, чијшто предмет е јавен орган или јавното тело, го предвидува тоа. Таквото законодавство треба да го усогласи јавниот пристап до официјални документи и повторната употреба на информациите за јавниот сектор со правото на заштита на лични податоци и поради тоа може да го обезбеди потребното усогласување со правото на заштита на лични податоци во согласност со оваа регулатива. Упатувањето на јавните органи и тела треба во овој контекст да ги вклучува сите органи или други тела опфатени со правото на земјата-членка во однос на јавниот пристап до документите. Директива 2003/98/ЕЗ на Европскиот парламент и на Советот (¹) не се менува, ниту пак на било кој начин влијае на нивото на заштита на физички лица во однос на обработката на личните податоци во согласност со одредбите од правото на Унијата и на земјата-членка, особено, тоа нема да ги промени обврските и правата утврдени во оваа регулатива. Оваа директива треба особено да не се применува за документи, до кои пристапот е исклучен или ограничен според режимите за пристап на основа на заштита на лични податоци, како и за делови од документи достапни според овие режими кои содржат лични податоци, чија повторна употреба е одредена од правото некомпатибилно со правото за заштита на физички лица во однос на обработката на личните податоци.
- (155) Во правото на земјите-членки или во колективните договори, вклучувајќи ги и „работните договори“, можат да се предвидат посебни одредби за обработката на личните податоци на вработените во контекст на вработување, особено за условите според кои личните податоци во контекст на вработување можат да бидат обработени врз основа на согласност на вработено лице, за целите на вработување, исполнувањето на договорот за вработување, вклучувајќи извршување на обврските утврдени со закон или со колективни договори, управувањето, планирањето и организацијата на работа, еднаквоста и различноста на работното место, здравјето и безбедноста при работа, како и за целите на остварување и користење на индивидуална или колективна основа на правата и бенефициите од вработувањето, а исто така и за целите на престанок на работниот однос.
- (156) Обработката на лични податоци за целите на архивирање во јавен интерес, за научни или историски истражувања или за статистички цели треба да се врши со примена на соодветни гаранции за правата и слободите на субјектот на податоци во согласност со оваа регулатива. Овие гаранции треба да обезбедат присуството на технички и организациски мерки, особено во поглед на почитување на принципот на намалување на износот

¹ Директива 2003/98/ЕЗ на Европскиот парламент и на Советот од 7 септември 2003 година за повторна употреба на информации од јавниот сектор (Сл. весник L 345, 30 септември 2005 година, стр. 90).

на податоци. Понатамошната обработка на лични податоци за целите на архивирање во јавен интерес, за научни или историски истражувања или за статистички цели се врши кога контролорот ја проценил можноста за постигнување на овие цели преку обработка на лични податоци, кои не дозволуваат или веќе не дозволуваат идентификација на субјектот на податоците, под услов да постојат соодветни гаранции (како на пример псевдонимизација на податоците). Земјите-членки треба да обезбедат соодветни гаранции за обработката на лични податоци за целите на архивирање во јавен интерес, за научни или историски истражувања или за статистички цели. На земјите-членки треба да им биде дозволено да предвидуваат при конкретни услови, при примена на соодветни гаранции за субјектите на податоци, спецификации и отстапувања во однос на барањата за информации и право на корекција, да се избрише, да се заборави, да се ограничи на обработка, преносливост на податоци и на приговор во поглед на обработката на лични податоци за целите на архивирање во јавен интерес, за научни или историски истражувања или за статистички цели. Условите и гаранциите можат да доведат до воведување на конкретни постапки, за да можат субјектите на податоци да ги остваруваат овие права, ако тоа е соодветно со оглед на целите за конкретната обработка, како и до воведувањето на технички и организациски мерки, па да се минимизира обработката на лични податоци во согласност со принципите на пропорционалност и неопходност. Обработката на лични податоци за научни цели исто така треба да е во согласност со друго соодветно законодавство, на пример за законодавството за клиничките испитувања.

- (157) Со комбинирање на информациите од регистрите, истражувачите можат да се здобијат со нови знаења со голема вредност, во однос на широко распространети медицински состојби како срцеви заболувања, рак, и депресија. Врз основа на регистрите може да се зголеми сигурноста на резултатите од истражување, бидејќи се базирани на многу поголем дел од населението. Во рамки на општествените науки, истражувањето врз основа на регистри им овозможува на истражувачите да се здобијат со знаења од витално значење за долгорочната интеграција на многу социјални фактори, како што се невработеноста и образованието со останатите услови на живот. Резултатите од истражувањето, добиени преку регистрите, обезбедуваат солидни, висококвалитетни знаења кои можат да обезбедат основа за формулирање и спроведување на политики засновани на знаење, подобрување на квалитетот на живот на многу луѓе и зголемување на ефикасноста на социјалните услуги. За да се олеснат научните истражувања, личните податоци може да се обработуваат за целите на научните истражувања, предмет на соодветни услови и гаранции утврдени во правото на Унијата или на земјите-членки.
- (158) Кога се обработуваат лични податоци за целите на архивирање, оваа регулатива треба да се применува и за овој вид обработка, со оглед на тоа што оваа регулатива не треба да се применува за починати лица. Јавните органи или јавните или приватни тела кои чуваат регистри од јавен интерес,

треба да бидат службите кои, според правото на Унијата или на земјата-членка, имаат законска обврска да добиваат, чуваат, оценуваат, организираат, опишуваат, дистрибуираат, промовираат, шират, како и да обезбедат пристап до евиденција од трајна вредност на јавниот интерес. Покрај тоа, на земјите-членки треба да им се дозволи да предвидат натамошно обработување на лични податоци за целите на архивирање, на пример, со цел обезбедување на одредена информација поврзана со политичкото однесување според поранешни тоталитарни режими, геноцид, злосторства против човештвото, особено холокаустот, или воени злосторства.

- (159) Кога се обработуваат лични податоци за научноистражувачки цели, оваа регулатива треба да се применува и за овој вид обработка. За целите на оваа регулатива обработката на лични податоци за научноистражувачки цели треба да се толкува во поширока смисла и да го вклучува на пример технолошкиот развој и демонстративни активности, основни истражувања, применети истражувања и истражувања спроведени од страна на приватни извори. Покрај тоа, треба да се земат предвид целите на Унијата врз основа на член 179(1) од ДФЕУ за формирање на Европската истражувачка област. Научноистражувачки цели треба да вклучуваат и студии спроведени во јавен интерес во областа на јавното здравство. Со оглед на особеностите на обработката на лични податоци за научноистражувачки цели треба да се применуваат посебни услови, особено во однос на објавувањето или соопштувањето на друг начин на лични податоци во контекст на научноистражувачки цели. Ако резултатите од научните истражувања, особено во здравствената област предизвикаат потреба од дополнителни мерки во интерес на субјектот на податоците, во однос на овие мерки треба да се применуваат општите правила на оваа регулатива.
- (160) Кога се обработуваат лични податоци за целите на историски истражувања, оваа регулатива треба да се применува и за овој вид обработка. Тоа треба исто така да вклучува историски истражувања и генеалогски истражувачки цели, со оглед на тоа што оваа регулатива не треба да се применува за починати лица.
- (161) За целите на давање согласност за учество во научноистражувачки активности при клинички испитувања, треба да се применуваат соодветните одредби на Регулотива (ЕУ) бр. 536/2014 на Европскиот парламент и на Советот ⁽¹⁾.
- (162) Кога се обработуваат лични податоци за статистички цели, оваа регулатива треба да се применува за овој вид обработка. Во рамките на оваа регулатива, правото на Унијата или на земја-членка треба да одредува содржината на статистичките податоци, контрола на пристап, спецификации за обработката на лични податоци за статистички цели и

¹ Регулотива (ЕУ) бр. 536/2014 на Европскиот парламент и на Советот од 16 април 2014 година за клинички испитувања на медицински производи за човечка употреба и за укинување на Директива 2001/20/ЕЗ (Сл. весник L 158, 27 мај 2014 година, стр. 1).

соодветни мерки за гарантирање на правата и слободите на субјектот на податоци, како и доверливоста на статистичките податоци. Статистички цели значи секоја постапка на собирање и обработка на лични податоци, потребни за статистички истражувања или за подготовка на статистички резултати. Овие статистички резултати може последователно да се користат за различни цели, вклучувајќи и за истражувачки цели. Статистичката цел значи дека резултатот од обработката за статистички цели не содржи лични податоци, туку вкупни податоци и дека овој резултат или личните податоци не се користат за поддршка на мерки или одлуки кои се однесуваат конкретно на физичко лице.

- (163) Доверливите информации кои статистичките органи на национално ниво и на ниво на Унијата ги собираат за подготовка на официјалната европска и официјална национална статистика, треба да бидат заштитени. Европската статистика треба да се развива, подготвува и дистрибуира во согласност со статистичките принципи утврдени во член 338(2) од ДФЕУ, додека националната статистика треба да е во согласност со правото на земјата-членка. Регулатива (ЕЗ) бр. 223/2009 на Европскиот парламент и на Советот ⁽¹⁾ обезбедува дополнителни спецификации за доверливост на податоците за европската статистика.
- (164) Во однос на надлежностите на надзорните органи да ги добиваат од контролорот или обработувачот, пристап до лични податоци и пристап до нивните простории, земјите-членки можат, во рамки на оваа регулатива, да донесуваат со закон одредени правила за да обезбедат обврска за заштита на професионална тајна или на други еквивалентни обврски за заштита на тајна, доколку тоа е неопходно за усогласување на правото на заштита на личните податоци со обврската за службена тајност. Ова не влијае на постојните обврски на земјите-членки да воведат правила за професионална тајна, кога тоа се бара според правото на Унијата.
- (165) Оваа регулатива ги почитува и не влијае на статусот, кој го уживаат црквите и верските здруженија или заедници во земјите-членки согласно постојното уставно право, како што е утврдено во член 17 од ДФЕУ.
- (166) Со цел да се постигнат целите на оваа регулатива, имено заштита на фундаменталните права и слободи на физичките лица, а особено на нивното право на заштита на лични податоци, како и за да се обезбеди слободно движење на лични податоци во рамки на Унијата, на Комисијата треба да и биде делегирана моќ да донесува акти во согласност со член 290 од ДФЕУ. Особено, делегираните акти треба да бидат донесени во однос на критериумите и барањата за механизмите за сертификација,

¹ Регулатива (ЕЗ) бр. 223/2009 на Европскиот парламент и на Советот од 11 март 2009 година за европската статистика и за укинување на Регулатива (ЕЗ, Евроатом) бр. 1101/2008 на Европскиот парламент и на Советот за пренос на доверливи статистички информации на Заводот за статистика на Европските заедници, на Регулатива (ЕЗ) бр. 322/97 на Советот за статистика на Заедницата и на Одлука 89/382/ЕЕЗ Евроатом, на Советот за создавање на Статистички програмски комитет на Европските заедници (Сл. весник L 87, 31 март 2009 година, стр. 164).

обезбедување на информации во форма на стандардизирани икони и постапки за претставување на овие икони. Од особено значење е дека Комисијата спроведува соодветни консултации при подготвителната работа, вклучително и на експертско ниво. При подготовката и изработката на делегираните акти, Комисијата треба да обезбеди истовремено и навремено доставување на релевантните документи на соодветен начин до Европскиот парламент и до Советот.

- (167) Со цел да се обезбедат еднакви услови за спроведување на оваа регулатива, на Комисијата треба да и бидат обезбедени овластувања за спроведување, кога тоа е предвидено во оваа регулатива. Овие овластувања треба да се остваруваат во согласност со Регулотива (ЕУ) бр. 182/2011. Во овој контекст Комисијата треба да ги земе предвид специјалните мерки за микро, мали и средни претпријатија.
- (168) Постапката за испитување треба да се користи за донесување на акти за спроведување за стандардни договорни клаузули помеѓу контролори и обработувачи и меѓу самите обработувачи, кодекси на однесување; технички стандарди и механизми за сертификација; соодветно ниво на заштита на податоци обезбедено од некоја трета земја, територија или одреден сектор во рамки на таа трета земја или меѓународна организација; стандардни клаузули за заштита; формати и постапки за размена на информации преку електронски средства меѓу контролорот, обработувачот и надзорни органи за обврзувачки корпоративни правила; заемна помош; и спогодби за размена на информации преку електронски средства меѓу надзорни органи, како и меѓу надзорните органи и Одборот за заштита на податоци.
- (169) Комисијата треба да донесе акти, кои се применуваат веднаш кога достапните докази откриваат дека трета земја, територија или одреден сектор во рамки на таа трета земја или меѓународна организација не обезбедува соодветно ниво на заштита, и релевантните итни причини тоа го налагаат.
- (170) Бидејќи целта на оваа регулатива, имено обезбедување на еднакво ниво на заштита на физички лица и слободно движење на лични податоци насекаде во Унијата, не може да се постигне во доволна мера од земјите-членки, а поради обемот и влијанието на активностите може да биде подобро постигната на ниво на Унијата, Унијата може да донесе мерки во согласност со принципот на супсидијарност, како што е утврдено во член 5 од Договорот за Европската унија (ДЕУ). Во согласност со принципот на пропорционалност, утврден во тој член, оваа регулатива се однесува само на она што е потребно за постигнување на таа цел.
- (171) Директива 95/46/ЕЗ треба да биде укината со оваа регулатива. Обработката која е во тек на датумот на примена на оваа регулатива треба да се усогласи со оваа регулатива во период од две години, откако оваа регулатива влегува во сила. Кога обработката се базира на согласност врз основа на Директива 95/46/ЕЗ, не е неопходно субјектот на податоци да дава повторно согласност, ако начинот на кој е наведена согласноста, е во

согласност со условите од оваа регулатива, за да може контролорот да ја продолжи обработката на податоци по датумот на примена на оваа регулатива. Одлуките донесени од Комисијата и овластувањата од надзорните органи врз основа на Директива 95/46/ЕЗ остануваат во сила се додека не се изменат, заменат или откажат.

- (172) Во согласност со член 28(2) од Регулотива (ЕЗ) бр. 45/2001, беше извршена консултација со Европскиот супервизор за заштита на податоци кој даде мислење на 7 март 2012 година ⁽¹⁾.
- (173) Оваа регулатива треба да се применува во однос на сите прашања поврзани со заштитата на фундаменталните права и слободи во однос на обработката на лични податоци кои не се предмет на посебни обврски со иста цел, утврдени утврдена во Директива 2002/58/ЕЗ на Европскиот парламент и на Советот ⁽²⁾, вклучувајќи ги и обврските на контролорот и правата на физичките лица. За да се разјасни односот помеѓу оваа регулатива и Директива 2002/58/ЕЗ, директивата треба соодветно да се измени. По усвојувањето на оваа регулатива, Директива 2002/58/ЕЗ треба да се ревидира, особено за обезбедување на конзистентност со оваа регулатива,

ЈА ДОНЕСОА ОВАА РЕГУЛАТИВА:

ПОГЛАВЈЕ I

Општи одредби

Член 1

Предмет и цели

1. Со оваа регулатива се утврдуваат правилата во однос на заштитата на физичките лица во однос на обработката на лични податоци и правилата во однос на слободното движење на личните податоци.
2. Со оваа регулатива се штитат фундаменталните права и слободи на физичките лица, а особено нивното право на заштита на личните податоци.
3. Слободното движење на лични податоци во рамките на Унијата не се ограничува ниту пак се забранува од причини поврзани со заштитат на физичките лица во однос на обработката на личните податоци.

Член 2

Опсег на примена

1. Оваа регулатива се применува за целосно или делумно автоматизирана обработка на личните податоци и за друга обработка на личните податоци коишто

¹ Сл. весник С 192, 30 јуни 2012 година, стр. 7.

² Директива 2002/58/ЕЗ на Европскиот парламент и на Советот од 12 јули 2002 година за обработка на личните податоци и заштита на правото на приватноста во секторот за електронски комуникации (Директива за правото на приватност и електронски комуникации) (Сл. весник L 201, 31 јули 2002 година, стр. 37).

се дел од систем за архивирање или се наменети да бидат дел од систем за архивирање.

2. Оваа регулатива не се однесува на обработката на личните податоци:

- (а) во текот на активности кои се надвор од опсегот на правото на Унијата;
- (б) од земјите-членки кога вршат активности кои спаѓаат во рамки на опсегот на Наслов V од Поглавје 2 од ДЕУ;
- (в) од страна на физичко лице при исклучително лични и домашни активности;
- (г) од надлежните органи за целите на превенцијата, истражувањето, откривањето или гонењето на кривичните дела или извршувањето на изречените казни, вклучувајќи превенција од и спречување на закани за јавната безбедност.

3. При обработката на лични податоци од институциите, телата, канцелариите и агенциите на Унијата се применува Регулотива (ЕЗ) бр. 45/2001. Регулотива (ЕЗ) бр. 45/2001 и другите правни акти на Унијата кои се применуваат за таква обработка на лични податоци, се прилагодуваат на принципите и правилата на оваа регулатива во согласност со член 98.

4. Оваа регулатива не е во спротивност со примената на Директива 2000/31/ЕЗ, а особено одредбите за одговорност на давателите на посреднички услуги во членовите од 12 до 15 од таа директива.

Член 3

Територијален опсег

1. Оваа регулатива се применува на обработката на личните податоци во контекст на активностите на воспоставување на контролор или обработувач во Унијата, без разлика дали обработката се врши во Унијата или не.

2. Оваа регулатива се применува за обработката на лични податоци на субјектите на податоци, кои се наоѓаат во Унијата, од контролорот или обработувачот кој не е регистриран во Унијата, кога активностите за обработка на податоци се поврзани со:

- (а) понудата на стоки или услуги на такви субјекти на податоци во Унијата, без разлика дали од субјектот на податоците се бара да изврши плаќање; или
- (б) следењето на нивното однесување, доколку тоа однесување се одвива во рамките на Унијата.

3. Оваа регулатива се применува на обработката на личните податоци од страна на контролорот кој не е регистриран во Унијата, но е основан на место каде што се применува правото на земја-членка во согласност со меѓународното јавно право.

Член 4

Дефиниции

За целите на оваа регулатива:

- (1) (а) „лични податоци“ се сите информации кои се однесуваат на идентификувано физичко лице или физичко лице кое може да се идентификува („субјект на податоци“); физичко лице кое може да се идентификува е лице кое може да се идентификува директно или индиректно, особено преку матичен број или врз основа на еден или повеќе фактори кои се карактеристични за физичкиот, физиолошкиот, психичкиот, економскиот, културниот и социјалниот идентитет на тоа физичко лице;
- (2) „обработка“ е секоја операција или збир на операции кои се извршуваат на лични податоци, на автоматски или друг начин, како што се: собирање, евидентирање, организирање, чување, приспособување или промена, повлекување, консултирање, употреба, откривање преку пренесување, објавување или на друг начин правење достапни, изедначување, комбинирање, блокирање, бришење или уништување;
- (3) „ограничување на обработка“ е означување на складирани лични податоци со цел ограничување на нивната обработка во иднина;
- (4) „профилирање“ е секоја форма на автоматска обработка на лични податоци, која се состои од користење на лични податоци за оценување на одредени лични аспекти поврзани со физичкото лице, а особено за анализа или предвидување на аспекти кои се однесуваат на извршување на професионалните обврски на тоа физичко лице, неговата економска состојба, здравје, лични преференции, интереси, сигурност, однесување, локација или движење;
- (5) „псевдонимизација“ е обработка на личните податоци на таков начин што личните податоци не можат повеќе да бидат поврзани со одреден субјект на податоци без да се користат дополнителни информации, под услов таквите дополнителни информации да се чуваат одделно и да подлежат на технички и организациски мерки за да се обезбеди дека личните податоци не се поврзани со идентификувано физичко лице или физичко лице кое може да се идентификува;
- (6) „систем за архивирање“ е секоја структурирана група на лични податоци кои се достапни во согласност со одредени критериуми, без разлика дали се централизирани, децентрализирани или распространети на функционална или географска основа;
- (7) „контролор“ е физичко или правно лице, јавен орган, агенција или друго тело кое самостојно или заедно со други тела ги определува целите и начините на обработка на личните податоци; доколку целите и начините на обработка на личните податоци се определени со правото на Унијата или правото на земјите-членки, контролорот или специфичните критериуми за негово номинирање можат да бидат определени со правото на Унијата или правото на земјите-членки;
- (8) „обработувач“ е физичко или правно лице, јавен орган, агенција или друг

орган кој обработува лични податоци во име на контролорот;

- (9) „корисник“ е физичко или правно лице, јавен орган, агенција или друго тело на кое му се откриваат личните податоци, без разлика дали е трета страна или не. Сепак, јавните органи кои можат да добиваат лични податоци во рамките на одредена истрага во согласност со правото на Унијата или правото на земјачленка, не се сметаат за „корисници“; обработката на овие податоци од наведените јавни органи треба да биде во согласност со важечките правила за заштита на податоците во согласност со целите на обработката;
- (10) „трета страна“ е секое физичко или правно лице, јавен орган, агенција или тело освен субјектот на податоци, контролорот, обработувачот и лицата кои, под директно овластување на контролорот или обработувачот имаат право да ги обработуваат личните податоци;
- (11) „согласност“ на субјектот на податоци е секоја доброволно дадена, конкретна, информирана и недвосмислена изјава на волјата на субјектот на податоците, преку изјава или јасно потврдена акција со која се изразува согласност за обработката на неговите сродни лични податоци;
- (12) „повреда на лични податоци“ е секое прекршување на безбедноста, што доведува до случајно или незаконско уништување, губење, менување, неовластено откривање или пристап до лични податоци кои се пренесуваат, чуваат или обработуваат на друг начин;
- (13) „генетски податоци“ се лични податоци кои се однесуваат на наследени или стекнати генетски карактеристики на некое физичко лице кои даваат единствени информации за физиологијата или здравјето на тоа физичко лице и кои се добиени, особено од анализа на биолошки примерок од предметното физичко лице;
- (14) „биометриски податоци“ се лични податоци добиени како резултат на посебна техничка обработка во однос на физичките, физиолошките карактеристики или карактеристики на однесувањето на физичко лице кои овозможуваат или потврдуваат единствена идентификација на тоа физичко лице, како што се слики на лицето или дактилоскопски податоци;
- (15) „податоци за здравствена состојба“ се лични податоци кои се однесуваат на физичкото или менталното здравје на физичкото лице, вклучувајќи обезбедување на здравствени услуги коишто даваат информации за неговата здравствена состојба;
- (16) „главно место на основање“ е:
 - (а) во однос на контролор што е регистриран во повеќе од една земјачленка, местото каде што се наоѓа седиштето во Унијата, освен во случаите кога одлуките во однос на целите и средствата за обработка на лични податоци се донесени на друго место на основање на контролорот во Унијата и на тоа место на основање има овластувања за спроведување на овие одлуки, во кој случај местото на основање каде што се донесени тие одлуки, се смета за главно место на основање;

- (б) во однос на обработувач кој е регистриран во повеќе од една земја-членка, местото каде што се наоѓа седиштето во Унијата, или ако обработувачот нема седиште во Унијата, местото на основање на обработувачот во Унијата, каде што се вршат главните активности на обработката во контекст на активностите на одредено место на основање на обработувачот, доколку обработувачот има специфични обврски според оваа регулатива;
- (17) „претставник“ е физичко или правно лице основано во Унијата, кое е назначено од контролорот или обработувачот во писмена форма во согласност со член 27, и го претставува контролорот или обработувачот во врска со нивните обврски според оваа регулатива;
- (18) „претпријатие“ е физичко или правно лице кое врши економска дејност, без оглед на правната форма, вклучувајќи партнерства или здруженија кои редовно вршат економска дејност;
- (19) „група на компании“ означува компанија која има доминантна позиција и нејзините подредени компании;
- (20) „задолжителни корпоративни правила“ се политики за заштита на личните податоци кои се почитуваат од страна на контролорот или обработувачот регистриран на територијата на земја-членка, при пренос или серија на преноси на лични податоци до контролорот или обработувачот во една или повеќе трети земји во рамките на група на претпријатија или група на компании кои се вклучени во заедничка економска дејност;
- (21) „надзорен орган“ е независен јавен орган, основан од земја-членка во согласност со член 51;
- (22) „соодветен надзорен орган“ е надзорен орган, кој се занимава со обработка на лични податоци, бидејќи:
- (а) контролорот или обработувачот е регистриран на територијата на земјата-членка на тој надзорен орган;
 - (б) субјектите на податоци со престој во земјата-членка на тој надзорен орган се значително засегнати или може да бидат значително засегнати од обработката; или
 - (в) до тој надзорен орган е поднесена жалба;
- (23) „прекугранична обработка“ е или:
- (а) обработка на лични податоци што се врши во контекст на активностите на местата на основање во повеќе од една земја-членка на контролор или обработувач во Унијата, каде што контролорот или обработувачот е регистриран во повеќе од една земја-членка; или
 - (б) обработка на лични податоци што се врши во контекст на активностите на едно единствено место на основање на контролор

или обработувач во Унијата, но што значително влијае врз или може значително да влијае на субјектите на податоците во повеќе од една земја-членка;

- (24) „релевантен и образложен приговор“ е приговор против предлог одлуката за тоа дали постои прекршување на оваа регулатива или не, или дали предвидената акција во однос на контролорот или обработувачот е во согласност со оваа регулатива, којашто јасно докажува дека предлог одлуката води до значителни ризици за фундаменталните права и слободи на субјектите на податоци и, каде што е применливо, за слободното движење на личните податоци во рамките на Унијата;
- (25) „услуги на информатичко општество“ се услуги како што е дефинирано во точка (б) од член 1(1) од Директива (ЕУ) 2015/1535 на Европскиот парламент и на Советот ⁽¹⁾;
- (26) „меѓународна организација“ е организација и нејзините подредени тела регулирани со меѓународното јавно право, или кој било друг орган формиран од страна на или врз основа на договор помеѓу две или повеќе држави.

ПОГЛАВЈЕ II

Начела

Член 5

Начела поврзани со обработката на лични податоци

1. Личните податоци се:
 - (а) обработуваат законски, правично и на транспарентен начин во однос на субјектот на податоците („законитост, правичност и транспарентност“);
 - (б) собираат за конкретни, јасни и законски цели и нема да се обработуваат понатаму на начин што не е во согласност со тие цели; натамошната обработка за целите на архивирање во јавен интерес, за научни или историски истражувања или за статистички цели, во согласност со член 89(1), нема да се смета дека не е во согласност со првичните цели („ограничување на целите“);
 - (в) соодветни, релевантни и ограничени на она што е потребно во врска со целите заради кои се обработуваат („сведување на податоците до минимум“);
 - (г) точни и каде што е потребно ажурирани; треба да се преземат сите соодветни мерки за да се обезбеди навремено бришење или коригирање на

¹ Директива (ЕУ) 2015/1535 на Европскиот парламент и на Советот од 9 септември 2015 година за утврдување постапка за обезбедувањето на информации во однос на техничките прописи и на правила за услугите на информатичкото општество (Сл. весник L 241, 17.9.2015 година, стр. 1).

неточни лични податоци, имајќи ги предвид целите за кои тие се обработуваат („точност“);

- (д) складирани во форма која овозможува идентификација на субјектот на податоците, не подолго од она што е потребно за целите за кои се обработуваат личните податоци; личните податоци може да се чуваат подолго ако личните податоци се обработуваат само за целите на архивирање во јавен интерес, за научни или историски истражувања или за статистички цели во согласност со член 89(1), со спроведување на соодветни технички и организациски мерки предвидени во оваа регулатива за заштита на правата и слободите на субјектот на податоците („ограничување на складирањето“);
- (ф) обработени на начин кој обезбедува соодветно ниво на безбедност на личните податоци, вклучувајќи заштита од неовластена или незаконска обработка и против случајно губење, уништување или оштетување, со примена на соодветни технички или организациски мерки („интегритет и доверливост“);

2. Контролорот е одговорен за усогласеноста со став 1 и треба да биде способен да ја докаже усогласеноста („отчетност“).

Член 6

Законитост на обработката

1. Обработката е законска, само ако и доколку се применува барем еден од следниве услови:

- (а) субјектот на податоците дал согласност за обработка на неговите лични податоци за една или повеќе конкретни цели;
- (б) обработката е потребна за исполнување на договор каде субјектот на податоци е договорна страна, или за да се преземат чекори на барање на субјектот на податоците пред да се склучи договорот;
- (в) обработката е потребна за исполнување на законска обврска на која е подложен контролорот;
- (г) обработката е потребна за заштита на суштинските интереси на субјектот на податоците или на друго физичко лице;
- (д) обработката е потребна за извршување на задача од јавен интерес или при вршење на службена надлежност доделена на контролорот;
- (ф) обработката е потребна за целите на законските интереси на контролорот или на третата страна, освен кога со такви интереси предност имаат интересите или основните права и слободи на субјектот на податоците

коишто бараат заштита на личните податоци, особено кога субјектот на податоците е дете.

Точка (г) од првиот потстав не се однесува на обработката што се врши од страна на јавните органи при извршување на нивните задачи.

2. Земјите-членки можат да задржат или воведат поконкретни одредби за прилагодување на примената на одредбите на оваа регулатива во однос на обработката, неопходни заради усогласеност со точки (в) и (д) од став 1, воспоставувајќи поконкретни посебни барања за обработка и други мерки за да се обезбеди законска и правична обработка, вклучувајќи за други посебни случаи на обработка на податоци, како што е предвидено во Поглавје IX.

3. Правната основа за обработката наведена во точки (в) и (д) од став 1, е утврдена од:

- (а) правото на Унијата; или
- (б) правото на земјата-членка што се применува за контролорот.

Целта на обработката се определува во таа правна основа или во однос на обработката наведена во точка (д) од став 1 е неопходна за извршување на задачата од јавен интерес или при вршењето на службената надлежност доделена на контролорот. Правната основа може да вклучува конкретни одредби за прилагодување на примената на одредбите од оваа регулатива, меѓу другото: општите услови кои ја одредуваат законитоста на обработката од страна на контролорот, видовите на податоци кои се предмет на обработка; соодветните субјекти на податоци; субјектите на кои можат да бидат откриени лични податоци и целите за кои се откриваат; ограничувањата во однос на целите на откривање; периодот на складирање; операциите и постапките за обработка, вклучувајќи мерки за обезбедување на законска и правична обработка, како и оние за други конкретни случаи на обработка како што е предвидено во Поглавје IX. Правото на Унијата или правото на земјата-членка треба да ја исполни целта од јавен интерес и да биде пропорционално на извршување на легитимната цел.

4. Кога обработката за други цели, различни од оние за кои првично биле собрани лични податоци, не се врши врз основа на согласност на субјектот на податоците или на правото на Унијата или правото на земја-членка, што претставува неопходна и пропорционална мерка во едно демократско општество за обезбедување на целите наведени во член 23(1), контролорот за да утврди дали обработката за други цели е во согласност со првичната цел за која биле собрани лични податоци, меѓу другото, треба да ги земе предвид:

- (а) секоја врска меѓу целите за кои биле собрани лични податоци и целите на предвидената понатамошна обработка;
- (б) контекстот во кој биле собрани лични податоци, особено во врска со односите помеѓу субјектот на податоците и контролорот;

- (в) природата на личните податоци, особено дали се обработуваат посебни категории на лични податоци во согласност со член 9 или се обработуваат лични податоци кои се однесуваат на кривични пресуди и прекршоци, во согласност со член 10;
- (г) можните последици од предвидената понатамошна обработка за субјектите на податоците;
- (д) присуството на соодветни заштитни мерки, кои може да вклучуваат енкрипција или псевдонимизација.

Член 7

Услови за согласност

1. Кога обработката се врши врз основа на согласност, контролорот треба да биде способен да докаже дека субјектот на податоци дал согласност за обработка на неговите лични податоци.
2. Ако согласноста на субјектот на податоците е дадена во форма на писмена изјава која се однесува и на други прашања, барањето за согласност се доставува на начин кој јасно се разликува од другите прашања, во разбирлива и лесно достапна форма, користејќи јасен и едноставен јазик. Ниеден дел од таква изјава, која претставува прекршување на оваа регулатива не е обврзувачки.
3. Субјектот на податоците има право да ја повлече согласноста во секое време. Повлекувањето на согласноста не влијае на законитоста на обработката, заснована на дадена согласност пред нејзиното повлекување. Пред да даде согласност, субјектот на податоци се информира за тоа. Повлекувањето на согласност е исто толку лесно како и нејзиното давање.
4. При проценка дали согласноста е доброволна, колку што е можно се зема предвид дали, меѓу другото, извршувањето на договорот, вклучувајќи обезбедување одредена услуга, е условено од согласноста за обработка на личните податоци што не е потребно за исполнување на договорот.

Член 8

Услови кои се применуваат за согласноста на дете во однос на услугите на информатичкото општество

1. При примена на точка (а) од член 6(1), во врска со директното нудење на услуги на информатичкото општество на деца, обработката на личните податоци на дете е законска, ако детето има најмалку 16 години. Ако детето е на возраст под 16 години, таквата обработка е законска само ако и доколку таквата согласност е дадена или дозволена од носителот на родителска одговорност за детето.

Земјите-членки можат да предвидат закон за минимална возраст за истите цели, под услов таа пониска возрасна граница да не биде под 13 години.

2. Во такви случаи, контролорот вложува разумни напори за проверка дека согласноста е дадена или дозволена од носителите на родителска одговорност за детето, земајќи ја предвид постоечката технологија.

3. Став 1 не влијае на општото договорно право на земјите-членки, како што се одредбите за валидност, склучување или последиците од договорот во однос на дете.

Член 9

Обработка на посебните категории на лични податоци

1. Се забрануваат обработката на лични податоци кои откриваат расно или етничко потекло, политички ставови, верски или филозофски убедувања или членство во синдикални организации, и обработката на генетски податоци, биометриски податоци за целите на единствено идентификување на физичко лице, податоци за здравствената состојба или податоци за сексуалниот живот или сексуалната ориентација на физичкото лице.

2. Став 1 не се применува, ако е исполнет еден од следните услови:

- (а) субјектот на податоци дал експлицитна согласност за обработка на тие лични податоци за една или повеќе специфични цели, освен кога во правото на Унијата или правото на земја-членка се предвидува дека забраната наведена во став 1 не може да биде отповикана од субјектот на податоци;
- (б) обработката е неопходна за целите на извршување на обврските и остварувањето на посебните права на контролорот или на субјектот на податоците во областа на трудовото право и законот за социјална сигурност и социјална заштита, доколку тоа е дозволено од правото на Унијата или правото на земја-членка или колективен договор во согласност со правото на земјата-членка во кое се предвидуваат соодветни мерки за заштита на фундаменталните права и интереси на субјектот на податоците;
- (в) обработката е неопходна за заштита на суштинските интереси на субјектот на податоците или на друго физичко лице, кога субјектот на податоците физички или правно не е во можност да ја даде својата согласност;
- (г) обработката се извршува во рамките на легитимните дејствија со соодветни заштитни мерки од одредена фондација, здружение или некоја друга непрофитна организација со политичка, филозофска, религиозна или синдикална цел и под услов обработката да се однесува само на членови на овој орган или на поранешни членови на органот или на лица кои имаат редовни контакти со него во врска со неговите цели и под услов личните податоци да не се откриваат надвор од тој орган без согласност на субјектите на податоците;
- (д) обработката се однесува на лични податоци, кои очигледно се објавени јавно од субјектот на податоци;

- (f) обработката е неопходна за воспоставување, практикување или одбрана на правни барања или секогаш кога судовите дејствуваат според капацитетите на судството;
- (e) обработката е неопходна поради причини од важен јавен интерес врз основа на правото на Унијата или правото на земја-членка што е пропорционално на целта, почитување на суштината на правото на заштита на податоците и обезбедување соодветни и конкретни мерки за заштита на фундаменталните права и интереси на субјектот на податоците;
- (ж) обработката е неопходна за целите на превентивна или трудова медицина, за проценка на работоспособност на вработеното лице, медицинска дијагноза, обезбедување на здравствена или социјална нега или третман или за целите на управување со услугите и системите за здравствена или социјална заштита врз основа на правото на Унијата или правото на земја-членка или во согласност со договорот со здравствен работник и во согласност со условите и заштитните мерки наведени во став 3;
- (з) обработката е неопходна за целите од јавен интерес во областа на јавното здравство, како што се заштита против сериозни прекугранични закани за здравјето или обезбедување на високи стандарди за квалитет и безбедност на здравствената заштита и лековите или медицинските помагала, врз основа на правото на Унијата или правото на земја-членка, во кое се предвидени соодветни и конкретни мерки за заштита на правата и слободите на субјектот на податоците, особено заштита на деловна тајна;
- (с) обработката е неопходна за целите на архивирање од јавен интерес, за целите на научни и историски истражувања или статистички цели во согласност со член 89(1) врз основа на правото на Унијата или правото на земја-членка што е пропорционално на целта - почитување на суштината на правото на заштита на податоците и обезбедување соодветни и конкретни мерки за заштита на фундаменталните права и интереси на субјектот на податоците.

3. Личните податоци наведени во став 1 можат да бидат обработени за целите наведени во точка (ж) од став 2, кога овие податоци се обработуваат од или под одговорност на професионално тело кое е предмет на обврската за деловна тајност во согласност со правото на Унијата или правото на земјата-членка или правилата утврдени од националните надлежни органи или од друго лице, исто така предмет на обврската за тајност во согласност со правото на Унијата или правото на земјата-членка или правилата утврдени од националните надлежни органи.

4. Земјите-членки можат да ги задржат или да воведат дополнителни услови, вклучувајќи и ограничувања во однос на обработката на генетски податоци, биометриски податоци или податоци за здравствената состојба.

Обработка на лични податоци поврзани со кривични пресуди и прекршоци

Обработката на лични податоци поврзани со кривични пресуди и прекршоци или со мерките за безбедност, врз основа на член 6(1), се врши само под контрола на службен орган или кога обработката е дозволена со правото на Унијата или правото на земја-членка во кое е предвидена соодветна заштита на правата и слободите на субјектите на податоци. Целосен регистар на кривични пресуди се води исклучително под контрола на службениот орган.

Член 11

Обработка за којашто не се бара идентификација

1. Ако целите за кои контролор обработува лични податоци, не бараат или веќе не бараат идентификација на субјектот на податоците од страна на контролорот, контролорот не е обврзан да одржува, да се здобие или да обработи дополнителни информации за идентификација на субјектот на податоци само заради усогласеност со оваа регулатива.

2. Кога во случаите наведени во став 1 од овој член, контролорот може да докаже дека не е во состојба да го идентификува субјектот на податоци, контролорот соодветно го информира субјектот на податоци, ако тоа е можно. Во такви случаи, членовите од 15 до 20 не се применуваат, освен кога субјектот на податоци, со цел да го оствари своето право на овие членови, обезбедува дополнителни информации, овозможувајќи негова идентификација.

ПОГЛАВЈЕ III

Права на субјектот на податоци

Оддел 1

Транспарентност и услови

Член 12

Транспарентни информации, комуникација и услови за извршување на правата на субјектот на податоци

1. Контролорот презема соодветни мерки за обезбедување на сите информации наведени во членовите 13 и 14 и на сите комуникации наведени во членовите од 15 до 22 и член 34, кои се однесуваат на обработката на субјектот на податоците во концизна, транспарентна, разбирлива и лесно достапна форма, на јасен и едноставен јазик, особено за сите информации специјално наменети за деца. Информациите се обезбедуваат во писмена форма или на друг начин, вклучувајќи, каде што е соодветно, по електронски пат. Доколку се побара од субјектот на податоците, информациите може да бидат дадени усно, под услов идентитетот на субјектот на податоците да биде докажан со други средства.

2. Контролорот го олеснува остварувањето на правата на субјектот на податоците наведени во членовите од 15 до 22. Во случаите наведени во член 11(2), контролорот не одбива да постапи по барањето на субјектот на податоците за

остварување на неговите права според членовите од 15 до 22, освен ако докаже дека не е во состојба да го идентификува субјектот на податоците.

3. Контролорот на субјектот на податоци му обезбедува информации за активностите преземени во врска со барањето на членовите од 15 до 22, без непотребно одлагање и во сите случаи во рок од еден месец од приемот на барањето. Доколку е потребно овој рок може да биде продолжен за уште два месеци, земајќи ги предвид комплексноста и бројот на барањата. Контролорот го информира субјектот на податоците за секое такво продолжување во рок од еден месец од приемот на барањето, наведувајќи ги и причините за доцнењето. Кога субјектот на податоци поднесува барање по електронски пат, по можност, информациите се обезбедуваат по електронски пат, освен ако субјектот на податоци не побарал друго.

4. Ако контролорот не постапи по барањето на субјектот на податоци, контролорот го известува субјектот на податоците без одлагање, а најдоцна во рок од еден месец од приемот на барањето за причините за непостапување и за можноста за поднесување на жалба до надлежен орган и за барање на судска постапка.

5. Информациите наведени во членовите 13 и 14 и сите комуникации и активности наведени во членовите од 15 до 22 и член 34 се обезбедуваат бесплатно. Кога барањата на субјектот на податоци се јавно неосновани или прекумерни, особено поради својата повторливост, контролорот може или:

(а) да наметне разумен надомест, земајќи ги предвид административните трошоци за обезбедување на информациите или комуникациите или преземање на бараните активности; или

(б) да одбие да постапи по барањето.

Контролорот ја носи одговорноста на докажување на очигледно неоснованиот или прекумерниот карактер на барањето.

6. Без да е во спротивност со член 11, кога контролорот има оправдани сомневања во однос на идентитетот на физичкото лице кое поднесува барање наведено во членовите од 15 до 21, контролорот може да побара доставување на дополнителни информации потребни за потврдување на идентитетот на субјектот на податоците.

7. Информациите кои се обезбедуваат на субјектите на податоци во согласност со членовите 13 и 14, може да бидат обезбедени во комбинација со стандардизирани икони, на лесно видлив, разбирлив и јасно читлив начин за да се претстави разбирлив преглед на планираната обработка. Ако иконите се претставени во електронска форма, тие треба да бидат машинско-читливи.

8. Комисијата е овластена да донесува делегирани акти во согласност со член 92 со цел одредување на информациите коишто треба да бидат претставени во форма на икони, и на постапките за обезбедување на стандардизирани икони.

Информации и пристап до лични податоци

Член 13

Информации коишто се доставуваат при собирање на лични податоци од субјектот на податоците

1. Кога лични податоци поврзани со даден субјект на податоци се собираат од субјектот на податоците, во моментот на добивање на личните податоци, контролорот на субјектот на податоците му ги обезбедува сите наведени подолу информации:

- (а) идентитетот и податоците за контакт на контролорот и кога е применливо, оние на претставникот на контролорот;
- (б) податоци за контакт на службеното лице за заштита на податоци, кога е применливо;
- (в) целите на обработката за коишто личните податоци се наменети, како и правната основа на обработката;
- (г) кога обработката се врши врз основа на точка (г) од член 6(1), легитимните интереси што ги спроведува контролорот или трета страна;
- (д) корисниците или категориите на корисници на личните податоци, доколку ги има;
- (е) кога е применливо, фактот дека контролорот има намера да пренесе лични податоци на трета земја или меѓународна организација, како и присуството или отсуството на соодветна одлука на Комисијата или во случај на пренос на податоци дефинирани во член 46 или 47, или вториот потстав од член 49(1), повикување на соодветните или погодни заштитни мерки и средствата за добивање на копија од нив или на информации каде што се достапни.

2. Покрај информациите наведени во став 1, контролорот во моментот на добивање на личните податоци, на субјектот на податоците му ги обезбедува следните дополнителни информации кои се неопходни за обезбедување на праведна и транспарентна обработка:

- (а) временскиот период за кој ќе се чуваат личните податоци, а ако тоа не е возможно, критериумите што се користат за одредување на тој период;
- (б) постоењето на право да се бара од страна на контролорот пристап до, исправка или бришење на лични податоци или ограничување на обработката на лични податоци поврзани со субјектот на податоците, или право на приговор за обработката, како и правото на преносливост на податоците;

- (в) кога обработката се базира на точка (а) од член 6(1) или точка (а) од член 9(2), постоењето на право на повлекување на согласноста во секое време, без да се влијае на законитоста на обработката врз основа на согласност пред таа да биде повлечена;
 - (г) правото на поднесување жалба до надзорен орган;
 - (д) дали давањето на лични податоци е задолжително или договорно барање или барање кое е потребно за склучување на договор, како и дали субјектот на податоците е должен да ги обезбеди личните податоци и можните последици, ако овие податоци не бидат обезбедени;
 - (ѓ) постоењето на автоматизиран процес на одлучување, вклучувајќи профилирање како што е наведено во член 22(1) и (4), и барем во овие случаи значајни информации за користената логика, како и значењето и предвидените последици од таа обработка за субјектот на податоците.
3. Кога контролорот има намера и понатаму да обработува лични податоци за цел различна од онаа за која се собрани личните податоци, контролорот пред таа понатамошна обработка на субјектот на податоци му обезбедува информации за таа друга цел и сите други потребни информации, како што е наведено во став 2.
4. Ставовите 1, 2 и 3 не се применуваат кога и до кој степен субјектот на податоците веќе располага со информациите.

Член 14

Информации коишто се доставуваат кога личните податоци не се добиени од субјектот на податоците

1. Кога личните податоци не се добиени од субјектот на податоците, контролорот на субјектот на податоците му ги обезбедува следните информации:
- (а) идентитетот и податоците за контакт на контролорот и кога е применливо, оние на претставникот на контролорот;
 - (б) податоци за контакт на службеното лице за заштита на податоци, кога е применливо;
 - (в) целите на обработката за коишто личните податоци се наменети, како и правната основа на обработката;
 - (г) соодветните категории на лични податоци;
 - (д) корисниците или категориите на корисници на личните податоци, доколку ги има;
 - (ѓ) кога е применливо, намерата на контролорот да пренесе лични податоци на корисникот во трета земја или меѓународна организација, како и присуството или отсуството на соодветна одлука на Комисијата или во

случај на пренос на податоци дефинирани во член 46 или 47, или вториот потстав од член 49(1), повикување на соодветните или погодни заштитни мерки и средствата за добивање на копија од нив или на информации каде што се достапни.

2. Покрај информациите наведени во став 1, контролорот на субјектот на податоците ги обезбедува следните информации потребни за обезбедување на правична и транспарентна обработка на податоците во однос на субјектот на податоците:

- (а) временскиот период за кој ќе се чуваат личните податоци, а ако тоа не е возможно, критериумите што се користат за одредување на тој период;
- (б) кога обработката се врши врз основа на точка (г) од член 6(1), легитимните интереси што ги спроведува контролорот или трета страна;
- (в) постоењето на право да се бара од страна на контролорот пристап до, исправка или бришење на лични податоци или ограничување на обработката на лични податоци поврзани со субјектот на податоците, и право на приговор за обработката, како и правото на преносливост на податоците;
- (г) кога обработката се базира на точка (а) од член 6(1) или точка (а) од член 9(2), постоењето на право на повлекување на согласноста во секое време, без да се влијае на законитоста на обработката врз основа на согласност пред таа да биде повлечена;
- (д) правото на поднесување жалба до надзорен орган;
- (е) изворот на личните податоци и, доколку е применливо, дали податоците се од јавно достапен извор;
- (е) постоењето на автоматизиран процес на одлучување, вклучувајќи профилирање како што е наведено во член 22(1) и (4), и барем во овие случаи значајни информации за користената логика, како и значењето и предвидените последици од таа обработка за субјектот на податоците.

3. Контролорот ги обезбедува информациите наведени во ставовите 1 и 2:

- (а) во разумен рок по приемот на личните податоци, но најдоцна во рок од еден месец, имајќи ги предвид посебните околности под кои личните податоци се обработуваат;
- (б) ако личните податоци се користат за комуникација со субјектот на податоците, најдоцна при остварување на првиот контакт со овој субјект на податоци; или

- (в) ако е предвидено откривање пред друг примач, најдоцна при откривање на личните податоци за прв пат.
4. Кога контролорот има намера и понатаму да обработува лични податоци за цел различна од онаа за која се собрани личните податоци, контролорот пред таа понатамошна обработка, на субјектот на податоци му обезбедува информации за таа друга цел и сите други потребни информации, како што е наведено во став 2.
5. Ставовите од 1 до 4 не се применуваат ако и до степен до кој:
- (а) субјектот на податоците веќе располага со информациите;
 - (б) обезбедувањето на таквите информации е невозможно или бара несразмерно големи напори; особено за обработка на податоци за целите на архивирањето од јавен интерес, за научни или историски истражувања или за статистички цели, подложени на услови и заштитни мерки наведени во член 89(1), или доколку постои веројатност обврската наведена во став 1 од овој член, да го направи невозможно или сериозно да го отежне постигнувањето на целите на тој процес. Во овие случаи, контролорот презема соодветни мерки за заштита на правата, слободите и легитимните интереси на субјектот на податоците, што вклучува и обезбедување на јавен пристап до информациите;
 - (в) добивањето или откривањето е експлицитно дозволено со правото на Унијата или правото на земјата-членка што се применува на контролорот и во кое се предвидуваат соодветни мерки за заштита на легитимните интереси на субјектот на податоците; или
 - (г) кога личните податоци мора да останат доверливи во согласност со обврската за деловна тајност, што се регулира со правото на Унијата или правото на земја-членка, вклучувајќи законска обврска за доверливост.

Член 15

Право на пристап на субјектот на податоци

1. Субјектот на податоците има право да добие потврда од контролорот за тоа дали да се обработуваат лични податоци поврзани со него или не, и ако е тоа случај, да добие пристап до личните податоци и следните информации:
- (а) целите на обработката;
 - (б) соодветните категории на лични податоци;
 - (в) корисниците или категориите на корисници на кои се откриени или ќе бидат откриени личните податоци, особено корисниците во трети земји или меѓународни организации;

- (г) кога е можно, предвидениот рок за кој ќе се чуваат личните податоци, а ако тоа не е возможно, критериумите што се користат за одредување на тој период;
 - (д) постоењето на право да се бара од страна на контролорот исправка или бришење на лични податоци или ограничување на обработката на лични податоци поврзани со субјектот на податоците, или да се направи приговор против таквата обработка;
 - (ѓ) правото на поднесување жалба до надзорен орган;
 - (е) кога личните податоци не се собираат од субјектот на податоците, сите достапни информации за нивниот извор;
 - (ж) постоењето на автоматизиран процес на одлучување, вклучувајќи профилирање како што е наведено во член 22(1) и (4), и барем во овие случаи значајни информации за користената логика, како и значењето и предвидените последици од таа обработка за субјектот на податоците.
2. Кога личните податоци се пренесуваат во трета земја или меѓународна организација, субјектот на податоците има право да биде информиран во врска со соодветните заштитни мерки во согласност со член 46, во врска со преносот.
3. Контролорот обезбедува копија од личните податоци кои се во процес на обработка. За дополнителни копии побарани од субјектот на податоците, контролорот може да наплати разумен надомест врз основа на административните трошоци. Кога субјектот на податоци поднесува барање по електронски пат, информациите се обезбедуваат во вообичаена електронска форма, освен ако субјектот на податоци не побарал друго.
4. Правото на добивање на копија како што е наведено во став 3, не влијае негативно врз правата и слободите на други лица.

Оддел 3

Исправка и бришење

Член 16

Право на исправка

Субјектот на податоци има право да побара од контролорот без непотребно одлагање да ги коригира неточните лични податоци поврзани со него. Земајќи ги предвид целите на обработката, субјектот на податоците има право да ги измени нецелосните лични податоци, вклучувајќи дополнителни извешти.

Член 17

Право на бришење („право да се заборави“)

1. Субјектот на податоци има право да побара од контролорот да ги избрише соодветните лични податоци без непотребно одлагање, а контролорот има

обврска да ги избрише личните податоци без непотребно одлагање, кога се применува некоја од следните причини:

- (а) личните податоци повеќе не се потребни за целите за кои биле собрани или обработени на друг начин;
- (б) субјектот на податоците ја повлекува својата согласност врз која се заснова обработката на податоците во согласност со точка (а) од член 6(1) или точка (а) од член 9(2), и ако не постои друга законска основа за обработката;
- (в) субјектот на податоците се спротивставува на обработката во согласност со член 21(1) и не постојат законски основи за обработката кои имаат предност, или субјектот на податоците се спротивставува на обработката во согласност со член 21(2);
- (г) личните податоци биле обработени незаконски;
- (д) личните податоци треба да бидат избришани со цел почитување на законската обврска во рамките на правото на Унијата или правото на земја-членка што се применува во однос на контролорот;
- (е) личните податоци биле собрани во врска со понудата на услуги на информатичко општество наведени во член 8(1).

2. Кога контролорот ги објавил јавно личните податоци и е должен во согласност со став 1 да ги избрише личните податоци, тој, земајќи ги предвид достапната технологија и трошоците на спроведувањето, презема разумни чекори, вклучувајќи технички мерки за да ги извести контролорите кои ги обработуваат личните податоци дека субјектот на податоците побарал од овие контролори бришење на сите врски, копии или реплики на овие лични податоци.

3. Ставовите 1 и 2 не се применуваат до степен до кој обработката е неопходна:

- (а) за остварувањето на правото на слобода на изразување и правото на информации;
- (б) за почитување на законската обврска која бара обработка предвидена во правото на Унијата или правото на земјата-членка што се применува во однос на контролорот или за извршување на задача од јавен интерес или при вршењето на службената надлежност доделена на контролорот;
- (в) од причини од јавен интерес во областа на јавното здравство во согласност со точки (ж) и (з) од член 9(2), како и член 9(3);
- (г) за целите на архивирањето од јавен интерес, за научни или историски истражувања или за статистички цели во согласност со член 89(1), доколку постои веројатност правото утврдено во став 1, да се направи невозможно или сериозно да го отежне постигнувањето на целите на таа обработка; или
- (д) за воспоставување, извршување или одбрана на правни барања.

Член 18

Право на ограничување на обработката

1. Субјектот на податоците има право да побара ограничување на обработката од контролорот, кога се применува едно од следново:
 - (а) точноста на личните податоци се оспорува од субјектот на податоците, за период кој му овозможува на контролорот да ја провери точноста на личните податоци;
 - (б) обработката е незаконска, но субјектот на податоците не сака личните податоци да бидат избришани, а наместо тоа бара ограничување на нивната употреба;
 - (в) контролорот нема повеќе потреба од личните податоци за целите на обработката, но субјектот на податоците ги бара за воспоставување, извршување или одбрана на правни барања;
 - (г) субјектот на податоците се спротивставува на обработката согласно член 21(1) во очекување на проверката дали законските основи на контролорот имаат предност пред интересите на субјектот на податоците.
2. Кога обработката е ограничена според став 1, таквите лични податоци се обработуваат, со исклучок на нивното чување, само со согласност на субјектот на податоците или за воспоставување, извршување или одбрана на правни барања или за заштита на правата на друго физичко или правно лице или поради важни основи од јавен интерес за Унијата или за земја-членка.
3. Кога субјект на податоците побарал ограничување на обработката во согласност со став 1, контролорот го информира пред укинувањето на ограничувањето на обработката.

Член 19

Обврска за известување при исправка или бришење на лични податоци или ограничување на обработката

Контролорот ги пријавува сите исправки или бришења на личните податоци или ограничувања на обработката извршени во согласност со член 16, член 17(1) и член 18 за секој корисник на кого личните податоци биле откриени, освен ако тоа е невозможно или бара несразмерно големи напори. Контролорот го информира субјектот на податоците за овие корисници, ако субјектот на податоците го бара тоа.

Член 20

Право на преносливост на податоците

1. Субјектот на податоците има право да добие лични податоци кои го засегаат и кои тој ги има обезбедено на контролорот во структурирана, најчесто користена и погодна форма за машинско читање и има право да ги пренесе тие податоци на друг контролор без попречување од страна на контролорот на кого личните податоци се обезбедени, кога:

(а) обработката е заснована на согласност според точка (а) од член 6(1) или точка (а) од член 9(2), или на договорна обврска според точка (б) од член 6(1); и

(б) обработката се врши на автоматски начин.

2. При остварувањето на правото на преносливост на податоци од став 1, субјектот на податоците има право да добие директен пренос на личните податоци од еден контролор на друг, кога тоа е технички изводливо.

3. Остварувањето на правото наведено во став 1 од овој член не е во спротивност со член 17. Определеното право не се однесува на обработката потребна за извршување на задача од јавен интерес или при вршењето на службената надлежност доделена на контролорот.

4. Правото наведено во став 1, не влијае негативно врз правата и слободите на други лица.

Оддел 4

Право на приговор и автоматизирано донесување на индивидуални одлуки

Член 21

Право на приговор

1. Субјектот на податоците има право на приговор во секое време и на основи поврзани со неговата конкретна ситуација, против обработката на личните податоци кои се однесуваат на него, врз основа на точка (д) или (ѓ) од член 6(1), вклучувајќи профилирање базирано на наведените одредби. Контролорот ја прекинува обработката на личните податоци, освен ако не докаже дека постојат убедливи законски основи за обработката, кои имаат предност пред интересите, правата и слободите на субјектот на податоци, или за воспоставување, извршување или одбрана на правни барања.

2. Доколку личните податоци се обработуваат за целите на директен маркетинг, субјектот на податоци има право во секое време да направи приговор на обработката на личните податоци во врска со него за овој вид на маркетинг, кој вклучува и профилирање до степен до кој е поврзан со директниот маркетинг.

3. Кога субјектот на податоци се спротивставува на обработката за целите на директен маркетинг, обработката на личните податоци се прекинува за тие цели.

4. Најдоцна во моментот на првата комуникација со субјектот на податоци, тој експлицитно се известува за постоењето на правото од ставовите 1 и 2, што му се доставувани на јасен начин и одделно од секоја друга информација.

5. Во контекст на користењето на услугите на информатичкото општество и независно од Директива 2002/58/ЕЗ, субјектот на податоците може да го користи правото на приговор преку автоматски средства, користејќи технички спецификации.

6. Кога личните податоци се обработуваат за целите на научни или историски истражувања или за статистички цели во согласност со член 89(1), субјектот на податоците има право, врз основа на конкретната положба да се спротивстави на обработката на личните податоци што се однесуваат на него, освен ако обработката е неопходна за реализирање на задачата која се извршува од причини од јавен интерес.

Член 22

Автоматско донесување на индивидуални одлуки, вклучувајќи профилирање

1. Субјектот на податоците има право да не биде предмет на одлука заснована единствено на автоматизирана обработка, вклучувајќи профилирање што предизвикува правни последици за субјектот на податоците или на сличен начин значително влијае врз него.

2. Став 1 не се применува ако одлуката:

(а) е потребна за склучување или извршување на договор меѓу субјектот на податоци и контролорот на податоци;

(б) е дозволено од правото на Унијата или правото на земја-членка што се применува во однос на контролорот, и во кое се предвидуваат исто така соодветни мерки за заштита на правата и слободите и легитимните интереси на субјектот на податоците; или

(в) се базира на изречна согласност на субјектот на податоци.

3. Во случаите наведени во точки (а) и (в) од став 2, контролорот на податоци применува соодветни мерки за заштита на правата и слободите и легитимните интереси на субјектот на податоците, најмалку правото на човечка интервенција од страна на контролорот, правото на изразување на својата гледна точка и на оспорување на одлуката.

4. Одлуките наведени во став 2 не се базираат на специјалните категории на лични податоци наведени во член 9(1), освен ако не се применува точка (а) или (е) од член 9(2) и не се воведени соодветни мерки за заштита на правата и слободите и легитимните интереси на субјектот на податоците.

Оддел 5

Ограничувања

Член 23

Ограничувања

1. Во правото на Унијата или правото на земја-членка што се применува во однос на контролорот или обработувачот преку законодавна мерка, може да се ограничи опсегот на обврските и правата утврдени во членовите од 12 до 22 и во член 34, како и во член 5, доколку тие одредби се во согласност со правата и обврските утврдени во членовите од 12 до 22, кога таквото ограничување е во согласност со суштината на основните права и слободи и претставува неопходна и пропорционална мерка во едно демократско општество со цел да се обезбеди:

- (а) национална безбедност;
- (б) одбрана;
- (в) јавна безбедност;
- (г) превенција, истражување, откривање или гонење на криминал или извршување на изречените казни, вклучувајќи заштита и спречување на заканите за јавната безбедност;
- (д) други важни цели од општ јавен интерес за Унијата или за земја-членка, а особено важен економски или финансиски интерес на Унијата или земја-членка, вклучувајќи монетарни, буџетски и даночни прашања, јавно здравје и социјална заштита;
- (ѓ) заштита на независноста на судството и судските постапки;
- (е) спречување, испитување, откривање и спроведување на судски постапки против криминалните прекршоци, или прекршувања на етиката за регулирани професии;
- (ж) функции на следење, испитување или регулирање поврзани, дури и повремено, со исполнување на надлежностите на јавен орган во случаите наведени од (а) до (д) и (е);
- (з) заштита на субјектот на податоците или на правата и слободите на други;
- (с) спроведување на барањата на граѓанско право.

2. Особено, секоја законодавна мерка наведена во став 1, содржи посебни одредби барем, каде што е соодветно, во однос на:

- (а) целите на обработката или категориите на обработка;
- (б) категориите на лични податоци;
- (в) опсегот на внесените ограничувања;
- (г) заштитните мерки за спречување на злоупотреба или незаконски пристап или пренос;
- (д) спецификацијата на контролорот или категориите на контролори;

- (f) периодите на чување и применливите заштитни мерки, земајќи ги предвид природата, обемот и целите на обработката или категориите на обработка;
- (e) ризиците за правата и слободите на субјектите на податоци; и
- (ж) правото на субјектите на податоци да бидат информирани за ограничување, освен ако тоа би било во спротивност со целта на ограничувањето.

ПОГЛАВЈЕ IV

Контролор и обработувач

Оддел 1

Општи обврски

Член 24

Одговорност на контролорот

1. Земајќи ги предвид природата, обемот, контекстот и целите на обработката, како и ризиците со различна веројатност и сериозноста на правата и слободите на физичките лица, контролорот спроведува соодветни технички и организациски мерки за да се обезбеди и да биде способен да докаже дека обработката се врши во согласност со оваа регулатива. Овие мерки се ревидираат и по потреба се ажурираат.
2. Кога тоа е пропорционално на активностите за обработка, мерките наведени во став 1 вклучуваат спроведување на соодветни политики за заштита на податоците од страна на контролорот.
3. Придржувањето кон одобрените кодекси на однесување, наведени во член 40 или одобрените механизми за сертификација наведени во член 42, може да се користи како елемент за докажување на исполнувањето на обврските на контролорот.

Член 25

Техничка и стандардна заштита на податоците

1. Земајќи ги предвид најновите достигнувања, трошоците за спроведување и природата, обемот, контекстот и целите на обработката, како и ризиците со различна веројатност и сериозноста на правата и слободите на физичките лица поставени со обработката, контролорот во моментот на дефинирање на средствата за обработка, и во моментот на самото процесирање, воведува соодветни технички и организациски мерки, како што е псевдонимизација, кои се развиени со цел ефикасно спроведување на принципите за заштита на податоците, како што се сведување на податоците до минимум, и интегрирањето на потребните заштитни мерки во процесот на обработка, за да се исполнат барањата на оваа регулатива и да се обезбеди заштита на правата на субјектите на податоци.
2. Контролорот спроведува соодветни технички и организациски мерки за да се обезбеди дека стандардно се обработуваат само лични податоци кои се неопходни за секоја специфична цел на обработката. Оваа обврска се однесува на обемот на собраните лични податоци, степенот на обработката, периодот на чување и

нивната достапност. Особено, таквите мерки обезбедуваат дека, стандардно личните податоци не се достапни за неограничен број физички лица, без интервенција од страна на еден поединец.

3. Одобрениот механизам за сертификација во согласност со член 42 може да се користи како елемент, за да се докаже усогласеноста со барањата утврдени во ставовите 1 и 2 од овој член.

Член 26

Заеднички контролори

1. Кога двајца или повеќе контролори заедно ги определуваат целите и средствата на обработка, тие се заеднички контролори. Тие на транспарентен начин ја определуваат нивната соодветна одговорност за исполнување на обврските од оваа регулатива, особено што се однесува до остварувањето на правата на субјектот на податоците и нивните соодветни обврски за обезбедување на информациите наведени во членовите 13 и 14, со меѓусебен договор, освен ако и доколку соодветните одговорности на контролорите не се утврдени со правото на Унијата или правото на земја-членка што се применува во однос на контролорите. Во договорот може да се утврди точка за контакт за субјектите на податоци.

2. Договорот наведен во став 1, соодветно ги одразува соодветните улоги и врски на заедничките контролори во однос на субјектите на податоци. Основните карактеристики на договорот се достапни за субјектот на податоците.

3. По исклучок од условите на договорот наведен во став 1, субјектот на податоци може да ги остварува своите права во оваа регулатива во однос на секој и против секој од контролорите.

Член 27

Претставници на контролори и обработувачи кои не се основани во Унијата

1. При примена на член 3(2), контролорот или обработувачот одредува претставник во Унијата во писмена форма.

2. Обврската утврдена во став 1 од овој член, не се однесува на:

(а) обработка која е повремена, не вклучува во голема мера обработка на посебните категории податоци наведени во член 9(1), или обработка на лични податоци поврзани со кривични казни и прекршоци наведени во член 10, и не постои веројатност да претставува ризик за правата и слободите на физичките лица, земајќи ги предвид природата, контекстот, опсегот и целите на обработката; или

(б) јавен орган или тело.

3. Претставникот е основан во една од земјите-членки, во која се наоѓаат субјектите на податоци, чии лични податоци се обработуваат во врска со понудата на стоки или услуги или чие однесување се следи.

4. Контролорот или обработувачот обезбедува мандат на претставникот, според кој особено надзорните органи и субјектите на податоци можат освен или наместо на контролорот или обработувачот, да се обратат на претставникот за сите прашања поврзани со обработката, за целите на усогласување со оваа регулатива.

5. Назначувањето на претставник на контролорот или обработувачот не влијае на законските дејствија кои би можеле да бидат преземени против самиот контролор или обработувач.

Член 28

Обработувач

1. Кога обработката се врши во име на даден контролор, контролорот користи само обработувачи кои обезбедуваат доволни заштитни мерки за примената на соодветни технички и организациски мерки на таков начин на кој обработката ќе се одвива во согласност со барањата на оваа регулатива и ќе обезбедува заштита на правата на субјектите на податоци.

2. Обработувачот не вклучува друг обработувач на податоци без претходна посебна или општа писмена дозвола од контролорот. Во случај на општа писмена дозвола, обработувачот го информира контролорот за сите планирани промени за вклучување или замена на други обработувачи, давајќи му можност на контролорот да се спротивстави на тие промени.

3. Обработката од страна на обработувачот се уредува со договор или со друг правен акт во согласност со правото на Унијата или правото на земја-членка, кој е задолжителен за обработувачот во однос на контролорот, и со кој се регулира предметот и времетраењето на обработката, природата и целта на обработката, видот на лични податоци и категориите на субјекти на податоци и обврските и правата на контролорот. Во овој договор или друг правен акт се предвидува особено дека обработувачот:

- (а) ги обработува личните податоци само за документирани упатства од контролорот, вклучувајќи и пренос на лични податоци на трета земја или меѓународна организација, освен кога е должен да го стори тоа со барањата на правото на Унијата или правото на земја-членка што се применува во однос на обработувачот; во таков случај, обработувачот го информира контролорот за тоа правно барање пред обработката, освен ако тоа право забранува такво информирање за важни причини од јавен интерес;
- (б) обезбедува дека лицата кои се овластени да ги обработуваат личните податоци ќе ја почитуваат доверливоста или се обврзани со закон да ја почитуваат доверливоста;
- (в) ги презема сите неопходни мерки во согласност со член 32;
- (г) ги почитува условите наведени во ставовите 2 и 4 за вклучување на друг обработувач;

- (д) земајќи ги предвид природата на обработката, му помага контролорот, колку што е можно, преку соодветни технички и организациски мерки при исполнувањето на обврската на контролорот да одговори на барањата за извршување на правата на субјектите на податоци предвидени во Поглавје III;
- (f) му помага на контролорот да обезбеди исполнување на обврските во согласност со членовите од 32 до 36, земајќи ги предвид природата на обработката и информациите кои му се достапни на обработувачот;
- (e) по избор на контролорот, ги брише или враќа сите лични податоци на контролорот по завршувањето на услугите за обработка и ги брише постоечките копии, освен ако правото на Унијата или правото на земја-членка не бара чување на личните податоци;
- (ж) му обезбедува пристап на контролорот до сите информации потребни за докажување на исполнувањето на обврските утврдени во овој член, и овозможува и придонесува за извршување на ревизии, вклучувајќи проверки од страна на контролорот или друг ревизор овластен од страна на контролорот.

Во однос на точка (ж) од првиот потстав, обработувачот веднаш го известува контролорот, ако според негово мислење, одредени инструкции ја прекршуваат оваа регулатива или други одредби на Унијата или на земјите-членки за заштита на податоци.

4. Кога обработувач вклучува друг обработувач за извршување на специфични активности за обработка во име на контролорот, преку договор или друг правен акт во согласност со правото на Унијата или правото на земја-членка, на другиот обработувач му се наметнуваат истите обврски за заштита на податоците како што се обврските предвидени во договорот или друг правен акт меѓу контролорот и обработувачот, како што е наведено во став 3, особено обезбедувајќи доволно заштитни мерки за спроведување на соодветни технички и организациски мерки, со цел обработката да ги исполнува барањата на оваа регулатива. Кога другиот обработувач не ја исполнува својата обврска за заштита на податоците, првичниот обработувач останува целосно одговорен пред контролорот за исполнување на обврските на овој друг обработувач.

5. Придржувањето на обработувачот кон одобрените кодекси на однесување наведени во член 40 или одобриениот механизам за сертификација наведен во член 42, може да се користи како елемент за доказ за обезбедување доволно заштитни мерки наведени во ставови 1 и 4 од овој член.

6. Без да е во спротивност со посебен договор меѓу контролорот и обработувачот, договорот или другиот правен акт, наведени во ставовите 3 и 4 од овој член, може да се базираат целосно или делумно на стандардни договорни клаузули наведени во ставовите 7 и 8 од овој член, вклучувајќи кога се дел од сертификација обезбедена на контролорот или обработувачот во согласност со

членовите 42 и 43.

7. Комисијата може да утврдува стандардни договорни клаузули за прашања наведени во ставовите 3 и 4 од овој член, и во согласност со постапката на разгледување наведена во член 9(2).

8. Надзорниот орган може да донесе стандардни договорни клаузули за прашањата наведени во ставовите 3 и 4 од овој член, и во согласност со механизмот за конзистентност наведен во член 63.

9. Договорот или другиот правен акт наведен во ставовите 3 и 4, се подготвува во писмена форма, вклучувајќи и електронска форма.

10. Без да е во спротивност со членовите 82, 83 и 84, ако обработувачот ја прекрши оваа регулатива, утврдувајќи ги целите и средствата на обработката, обработувачот се смета за контролор во однос на таа обработка.

Член 29

Обработка под раководство на контролорот или обработувачот

Обработувачот и секое лице кое дејствува под раководство на контролорот или на обработувачот, што има пристап до личните податоци, не ги обработува овие податоци само по инструкции на контролорот, освен ако обработката не се бара со правото на Унијата или правото на земја-членка.

Член 30

Регистри на активностите за обработка

1. Секој контролор и доколку е применливо, претставникот на контролорот одржува регистар на активностите за обработка, за кои носи одговорност. Овој регистар ги содржи сите од следните информации:

- (а) името и податоците за контакт на контролорот и доколку е применливо, на сите заеднички контролори, на претставникот на контролорот и на службеното лице за заштита на податоци;
- (б) целите на обработката;
- (в) опис на категориите на субјекти на податоци и на категориите на лични податоци;
- (г) категориите на корисници на кои се или ќе бидат откриени личните податоци, вклучувајќи корисници во трети земји или меѓународни организации;
- (д) доколку е применливо, преносот на лични податоци во трета земја или меѓународна организација, вклучувајќи идентификација на таа трета земја или меѓународна организација, а во случај на пренос на податоци, наведен

во вториот потстав од член 49(1), документацијата за соодветни заштитни мерки;

- (f) кога е можно, предвидените рокови за бришење на различните категории на податоци;
- (e) кога е можно, општ опис на техничките и организациските мерки за безбедност наведени во член 32(1).

2. Секој обработувач, доколку е применливо, претставникот на обработувачот одржува регистар на сите категории на операциите на обработка, извршени во име на контролор, во кој се содржат:

- (a) името и податоците за контакт на обработувачот или обработувачи и на секој контролор, од чие име дејствува обработувачот и доколку е применливо, на претставникот на контролорот или обработувачот и на службеното лице за заштита на податоци;
- (б) категориите на обработка што се вршат во име на секој контролор;
- (в) доколку е применливо, преносот на лични податоци во трета земја или меѓународна организација, вклучувајќи идентификација на таа трета земја или меѓународна организација, а во случај на пренос на податоци, наведен во вториот потстав од член 49(1), документацијата за соодветни заштитни мерки;
- (г) кога е можно, општ опис на техничките и организациските мерки за безбедност наведени во член 32(1).

3. Регистрите наведени во ставови 1 и 2, се одржуваат во писмена форма, вклучувајќи и електронска форма.

4. На барање, контролорот или обработувачот и доколку е применливо, претставникот на контролорот или на обработувачот, на надзорниот орган му обезбедуваат пристап до регистарот.

5. Обврските наведени во ставовите 1 и 2 не се применуваат на претпријатие или друштво со помалку од 250 вработени, освен ако постои веројатност извршената нивна обработка да претставува ризик за правата и слободите на субјектите на податоци, ако обработката не е повремени или вклучува посебни категории на податоци од член 9(1) или лични податоци поврзани со кривични казни и прекршоци наведени во член 10.

Член 31

Соработка со надзорниот орган

Контролорот и обработувачот и доколку е применливо, нивните претставници по барање соработуваат со надзорниот орган при извршувањето на своите задачи.

Безбедност на личните податоци

Член 32

Безбедност на обработката

1. Земајќи ги предвид најновите достигнувања, трошоците за спроведување и природата, обемот, контекстот и целите на обработката, како и ризиците со различна веројатност и сериозноста на правата и слободите на физичките лица, контролорот и обработувачот применуваат соодветни технички и организациски мерки за обезбедување на соодветно ниво на безбедност во врска со ризикот, вклучувајќи, меѓу другото, каде што е соодветно:

- (а) псевдонимизација и енкрипција на личните податоци;
- (б) способност за обезбедување на континуирана доверливост, интегритет, достапност и отпорност на системите и услугите за обработка;
- (в) способност за навремено обновување на достапноста и пристапот до личните податоци во случај на физички или технички инцидент;
- (г) процес на редовно тестирање, проценка и евалуација на ефикасноста на техничките и организациските мерки со цел да се гарантира безбедноста на обработката.

2. При проценката на соодветно ниво на безбедност се земаат предвид особено ризиците кои се поврзани со обработката, особено од случајно или незаконско уништување, губење, менување, неовластено откривање или пристап до пренесени, складирани или лични податоци обработени на друг начин.

3. Придржувањето кон одобрени кодекси на однесување наведени во член 40 или одобрени механизми за сертификација наведени во член 42, може да се користи како елемент за докажување на усогласеноста со барањата утврдени во став 1 од овој член.

4. Контролорот и обработувачот преземат чекори за да обезбедат дека секое физичко лице кое дејствува под раководство на контролорот или на обработувачот што има пристап до личните податоци, нема да ги обработува овие податоци само по инструкции на контролорот, освен ако од засегнатото лице не се бара да го прави тоа според правото на Унијата или правото на земја-членка.

Член 33

Известување на надзорниот орган за нарушување на безбедноста на личните податоци

1. Во случај на нарушување на безбедноста на личните податоци, контролорот без непотребно одлагање и каде што е можно, не подоцна од 72 часа откако дознал за истата, го известува надзорниот орган за прекршувањето на безбедноста на личните податоци којшто е надлежен во согласност со член 55, освен ако не постои веројатност нарушувањето на безбедноста на личните податоци да претставува

ризик за правата и слободите на физичките лица. Кога известувањето до надзорниот орган не е поднесено во рок од 72 часа, тоа треба да биде придружено со причините за доцнењето.

2. Обработувачот го известува контролорот без непотребно одлагање, откако станува свесен за нарушување на безбедноста на личните податоци.
3. Во известувањето наведено во став 1, се содржи најмалку следното:
 - (а) опис на природата на нарушувањето на безбедноста на личните податоци, вклучувајќи, ако е можно, категориите и приближниот број на засегнатите субјекти на податоци и категориите и приближниот број на засегнатите евиденции на лични податоци;
 - (б) наведување на името и податоците за контакт на службеното лице за заштита на податоци или на друга точка за контакт, од која може да се добијат повеќе информации;
 - (в) опис на можните последици од нарушувањето на безбедноста на личните податоци;
 - (г) опис на преземените или предложените мерки од страна на контролорот за справување со прекршувањето на безбедноста на личните податоци, вклучувајќи соодветни мерки за намалување на можните негативни ефекти.
4. Кога и до кој степен не е можно информациите да се поднесат истовремено, информациите може постепено да се обезбедат без понатамошно непотребно одлагање.
5. Контролорот ги документира сите нарушувања на безбедноста на личните податоци, вклучувајќи ги фактите поврзани со нарушувањето на безбедноста на личните податоци, нивните последици и преземените активности за справување со нарушувањето. Оваа документација му овозможува на надзорниот орган да ја провери усогласеноста со овој член.

Член 34

Соопштување на субјектот на податоците за нарушување на безбедноста на личните податоци

1. Кога постои веројатност, нарушувањето на безбедноста на личните податоци да предизвика висок ризик за правата и слободите на физичките лица, контролорот, без непотребно одлагање, го известува субјектот на податоците за нарушувањето на безбедноста на личните податоци.
2. Во известувањето до субјектот на податоците наведени во став 1 од овој член, на јасен и едноставен јазик се опишува природата на нарушувањето на безбедноста на личните податоци и се наведуваат барем информациите и мерките наведени во точки (б), (в) и (г) од член 33(3).
3. Известувањето до субјектот на податоците наведени во став 1 од овој член, не се бара, ако е исполнет некој од следните услови:

- (а) контролорот презел соодветни технички и организациски мерки за заштита и тие мерки биле применети во однос на личните податоци погодени од нарушувањето на безбедноста на личните податоци, особено мерките што ги прават личните податоци неразбирливи за секое лице кое нема дозвола за пристап до нив, како што е енкрипција;
 - (б) контролорот презел последователни мерки кои гарантираат дека веќе не постои веројатност да се материјализира високиот ризик за правата и слободите на субјектите на податоци наведени во став 1;
 - (в) тоа би довело до непропорционални напори. Во таков случај, се прави јавно известување или се зема друга слична мерка со која субјектите на податоци ќе бидат подеднакво ефикасно информирани.
4. Ако контролорот сè уште не го известил субјектот на податоците за нарушувањето на безбедноста на личните податоци, надзорниот орган, по разгледување на веројатноста дека повредата на безбедноста на личните податоци предизвикува висок ризик, може да побара од контролорот да извести за нарушувањето или да одлучи дека е исполнет некој од условите од став 3.

Оддел 3

Проценка на влијанието на заштитата на податоците и претходни консултации

Член 35

Проценка на влијанието на заштитата на податоците

1. Кога при користење на нови технологии за некој вид на обработка, земајќи ги предвид природата, обемот, контекстот и целите на обработката, постои веројатност да предизвика висок ризик за правата и слободите на физичките лица пред да биде извршена обработката, контролорот врши проценка на влијанието на предвидените операции за обработка на заштитата на личните податоци. Во една проценка може да биде разгледана серија на слични операции на обработка, кои претставуваат слични високи ризици.
2. При вршењето на проценка на влијанието врз заштитата на податоците, контролорот бара совет од службеното лице за заштита на податоци, ако тој е именуван.
3. Проценката на влијанието врз заштитата на податоците наведени во став 1, се бара особено во случај:
 - (а) систематска и детална проценка на личните аспекти во однос на физички лица, која се базира на автоматска обработка, вклучувајќи профилирање, и служи како основа за донесување на одлуки кои имаат правни последици за физичкото лице или на сличен начин сериозно влијаат на физичкото лице;

(б) обемната обработка на посебните категории податоци наведени во член 9(1) или на лични податоци за кривични пресуди и прекршоци наведени во член 10; или

(в) систематско следење на јавно достапни области во голема мера.

4. Надзорниот орган воспоставува и објавува список на видовите операции на обработка, за кои се бара оценување на влијанието врз заштитата на податоците во согласност со став 1. Надзорниот орган ги пријавува овие списоци на Одборот наведен во член 68.

5. Надзорниот орган може да воспостави и објави список на видовите операции на обработка, за кои не се бара оценување на влијанието врз заштитата на податоците. Надзорниот орган ги пријавува тие списоци на Одборот.

6. Пред донесувањето на списоците наведени во ставовите 4 и 5, надлежниот надзорен орган применува механизам за доследност наведен во член 63, ако овие списоци вклучуваат активности за обработка поврзани со понудата на стоки или услуги на субјекти на податоци или со следењето на нивното однесување во неколку земји-членки или кои можат суштински да влијаат на слободното движење на лични податоци во рамките на Унијата.

7. Проценката содржи најмалку:

(а) системски попис на предвидените операции за обработка и целите на обработката, вклучувајќи, доколку е применливо, легитимен интерес од контролорот;

(б) проценка на потребата и пропорционалноста на операциите на обработка во однос на целите;

(в) проценка на ризиците за правата и слободите на субјектите на податоци наведени во став 1; и

(г) мерките предвидени за справување со ризиците, вклучувајќи заштитни мерки, мерки за безбедност и механизми за обезбедување на заштитата на личните податоци и за покажување на усогласеност со оваа регулатива, земајќи ги предвид правата и легитимните интереси на субјектите на податоци и на другите заинтересирани лица.

8. При проценката на влијанието на операциите на обработка, извршена од контролорите и обработувачите, се зема предвид почитувањето од нивна страна на одобрените кодекси на однесување, наведени во член 40 особено за целите на проценката на влијанието врз заштитата на податоците.

9. Кога е соодветно, контролорот бара мислење од субјектите на податоците или нивните претставници за планираната обработка, без да се влијае на заштитата на трговските или јавните интереси или безбедноста на операциите на обработка.

10. Кога обработката во согласност со точка (в) или (д) од член 6(1) има правна основа во правото на Унијата или во правото на земјата-членка, под чија

надлежност е контролорот, и тоа право регулира посебна операција за обработка или низа такви операции, и веќе е извршена проценка на влијанието врз заштитата на личните податоци, како дел од вкупната проценка на влијанието во контекст на донесувањето на таа правна основа, ставовите од 1 до 7 не се применуваат, освен ако земјите-членки не сметаат дека е потребно да направат таква проценка пред започнувањето на активностите за обработка.

11. По потреба, контролорот прави преглед за да процени дали обработката е во согласност со проценката на влијанието врз заштитата на податоци, барем кога има промена во ризикот со кој се поврзани операциите на обработка.

Член 36

Претходна консултација

1. Контролорот се консултира со надзорниот орган пред обработката ако проценката на влијанието врз заштитата на податоците во согласност со член 35 покаже дека обработката ќе предизвика висок ризик, ако контролорот не преземе мерки за ограничување на ризикот.

2. Кога надзорниот орган смета дека планираната обработка наведена во став 1 ја прекршува оваа регулатива, особено кога контролорот не го идентификувал или намалил ризикот во доволна мера, надзорниот орган во рок од осум недели по приемот на барањето за консултација обезбедува мислење во писмена форма на контролорот или кога е применливо на обработувачот, и може да користи кое било од своите овластувања наведени во член 58. Овој рок може да биде продолжен за уште шест недели, имајќи ја предвид комплексноста на планираната обработка. Надзорниот орган го информира контролорот и кога е применливо, обработувачот за тоа продолжување во рок од еден месец од приемот на барањето за консултација, вклучувајќи ги причините за доцнењето. Овие рокови може да се суспендираат додека надзорниот орган не ги добие сите побарани информации за целите на консултацијата.

3. Во консултација со надзорниот орган во согласност со став 1, контролорот на надзорниот орган ги обезбедува следните информации:

- (а) доколку е применливо, информации за соодветните одговорности на контролорот, заедничките контролори и обработувачи вклучени во обработката, особено при обработка на податоци во рамките на група на претпријатија;
- (б) целите и средствата на планираната обработка;
- (в) предвидените мерки и мерки за заштита на правата и слободите на субјектите на податоци во согласност со оваа регулатива;
- (г) доколку е применливо, податоците за контакт на службеното лице за заштита на податоци;
- (д) проценката на влијанието врз заштитата на податоците, како што е предвидено во член 35; и

(f) сите други информации побарани од надзорниот орган.

4. Земјите-членки се консултираат со надзорниот орган за време на подготовката на предлог-законски мерки кои треба да се донесат од страна на националниот парламент, или на регулаторни мерки засновани на такви законски мерки кои се однесуваат на обработката.

5. Без да е во спротивност со став 1, во правото на земјите-членки може да се бара од контролорите да се консултираат со надзорниот орган и да добиваат претходна дозвола од него во врска со обработката од контролорот за реализирање на задачата која се извршува од страна на контролорот за јавен интерес, вклучувајќи обработка во однос на социјалната заштита и јавното здравство.

Оддел 4

Службено лице за заштита на податоци

Член 37

Назначување на службено лице за заштита на податоци

1. Контролорот и обработувачот назначуваат службено лице за заштита на податоци во сите случаи кога:
 - (а) обработката се врши од јавен орган или тело, освен кога станува збор за судови кои работат во рамките на нивните надлежности;
 - (б) главните активности на контролорот или обработувачот се состојат од операции за обработка, кои поради својата природа, опсег и/или цели бараат редовно и систематско следење на субјектите на податоци во голема мера; или
 - (в) главните активности на контролорот или обработувачот се состојат од обемна обработка на посебните категории податоци наведени во член 9 и на лични податоци за кривични пресуди и прекршоци наведени во член 10.
2. Група на претпријатија може да назначи едно службено лице за заштита на податоци, под услов службеното лице за заштита на податоците да има лесен пристап од секое претпријатие.
3. Кога контролорот или обработувачот е јавен орган или тело, едно службено лице за заштита на податоци може да биде назначено за неколку такви органи или тела, земајќи ја предвид нивната организациска структура и големина.
4. Во случаи различни од оние наведени во став 1, контролорот или обработувачот или здруженија и други тела коишто претставуваат категории на контролори или обработувачи, ако тоа се бара од правото на Унијата или правото на земја-членка, можат да назначат службено лице за заштита на податоците. Службеното лице за заштита на податоци може да дејствува за такви здруженија и други структури што претставуваат контролори или обработувачи.
5. Службеното лице за заштита на податоци се назначува врз основа на неговите професионални квалитети, а особено врз основа на експертските познавања во

областа на законодавството и практиките во областа на заштитата на податоците и неговата способност да ги извршува задачите наведени во член 39.

6. Службеното лице за заштита на податоци може да биде член на персоналот на контролори или обработувачи или да ги извршува задачите врз основа на договор за услуги.

7. Контролорот или обработувачот ги објавува податоците за контакт со службеното лице за заштита на податоци и ги соопштува на надзорниот орган.

Член 38

Должност на службеното лице за заштита на податоци

1. Контролорот и обработувачот обезбедуваат дека службеното лице за заштита на податоци на соодветен начин и навремено е вклучен во сите прашања поврзани со заштитата на личните податоци.

2. Контролорот и обработувачот му помагаат на службеното лице за заштита на податоци при извршувањето на задачите наведени во член 39, обезбедувајќи ресурси неопходни за извршување на овие задачи, и пристап до личните податоци и операциите на обработка, како и одржување на неговото стручно знаење.

3. Контролорот и обработувачот обезбедуваат дека службеното лице за заштита на податоци не добива никакви инструкции во однос на извршување на тие задачи. Службеното лице за заштита на податоци не може да биде отповикано или казнето од контролорот или обработувачот за извршувањето на своите задачи. Службеното лице за заштита на податоци директно одговара пред највисокото раководно ниво на контролорот или обработувачот.

4. Субјектот на податоци може да го контактира службеното лице за заштита на податоци за сите прашања поврзани со обработката на неговите лични податоци и со остварувањето на неговите права според оваа регулатива.

5. Службеното лице за заштита на податоци е должен да ги почитува тајноста или доверливоста во однос на извршувањето на своите задачи, во согласност со правото на Унијата или правото на земја-членка.

6. Службеното лице за заштита на податоци може да врши и други задачи и обврски. Контролорот или обработувачот обезбедува дека таквите задачи и обврски не доведуваат до конфликт на интереси.

Член 39

Задачи на службеното лице за заштита на податоци

1. Службеното лице за заштита на податоци ги врши најмалку следните задачи:

(a) информирање и советување на контролорот или обработувачот и вработените кои вршат обработка, за нивните обврски според оваа регулатива и на други одредби за заштита на податоци на ниво на Унијата или земја-членка;

- (б) следење на усогласувањето со оваа регулатива и со други одредби за заштита на податоци на ниво на Унијата или земја-членка и со политиките на контролорот или обработувачот во поглед на заштитата на личните податоци, вклучувајќи доделување на одговорности, подигнување на свеста и обука на персоналот којшто учествува во операциите на обработка, и соодветните ревизии;
 - (в) каде што е потребно, давање совети во однос на проценката на влијанието врз заштитата на податоците и следење на извршувањето на проценката во согласност со член 35;
 - (г) соработка со надзорниот орган;
 - (д) да делува како точка за контакт за надзорниот орган во поглед на прашања поврзани со обработката, вклучувајќи претходна консултација наведена во член 36, и соодветно да се консултира за сите други прашања.
2. При извршувањето на своите задачи, службеното лице за заштита на податоци ги зема предвид ризиците поврзани со операциите на обработка, како и природата, обемот, контекстот и целите на обработката.

Оддел 5

Кодекси на однесување и сертификација

Член 40

Кодекс на однесување

1. Земјите-членки, надзорните органи, Одборот и Комисијата го поттикнуваат изготвувањето на кодекси на однесување кои имаат за цел да придонесат за правилна примена на оваа регулатива, земајќи ги предвид специфичните карактеристики на различните сектори на обработка на податоци и специфичните потреби на микро, малите и средните претпријатија.
2. Здруженијата и другите тела што претставуваат категории на контролори или обработувачи можат да подготват кодекси на однесување или измени или дополнување на таквите кодекси со цел да биде прецизирана примената на оваа регулатива, во однос на:
 - (а) правична и транспарентна обработка;
 - (б) легитимните интереси кои се изведуваат од контролорите во специфични контексти;
 - (в) собирањето на лични податоци;
 - (г) псевдонимизација на лични податоци;
 - (д) информирање на јавноста и на субјектите на податоци;
 - (ѓ) остварување на правата на субјектите на податоци;

- (е) информирање и заштита на децата и начинот на добивање на согласност од носителите на родителска одговорност за детето;
- (ж) мерките и постапките наведени во членови 24 и 25, и мерките за обезбедување сигурност на обработката наведена во член 32;
- (з) известувањето на надзорните органи за нарушувањата на безбедноста на личните податоци и информирање на субјектите на податоци за таквите нарушувања на безбедноста на личните податоци;
- (с) пренос на лични податоци на трети земји или меѓународни организации; или
- (и) вонсудски постапки и други постапки за решавање на спорови меѓу контролорите и субјектите на податоци во однос на обработката, без да е во спротивност со правата на субјектите на податоци во согласност со членовите 77 и 79.

3. Покрај исполнувањето на оваа регулатива од контролорите или обработувачите кои се предмет на оваа регулатива, кодексите на однесување одобрени во согласност со став 5 од овој член, а кои имаат општа важност во согласност со став 9 од овој член, исто така, може да се исполнат од контролорите или обработувачите кои не се предмет на оваа регулатива во согласност со член 3, со цел да се обезбедат соодветни заштитни мерки во рамките на преносот на лични податоци на трети земји или меѓународни организации под условите наведени во точка (д) од член 46(2). Овие контролори или обработувачи преземаат обврзувачки и применливи обврски преку договорни или други законски обврзувачки инструменти, за примена на овие соодветни заштитни мерки, вклучително и во однос на правата на субјектите на податоци.

4. Кодексот на однесување наведен во став 2 од овој член содржи механизми кои овозможуваат телата наведени во член 41(1) да вршат задолжително следење на усогласеноста на неговите одредби од контролорите или обработувачите кои прифаќаат да ги применуваат, без да е во спротивност со обврските и надлежностите на надзорните органи, надлежни во согласност со член 55 или 56.

5. Здруженијата и другите тела наведени во став 2 од овој член, кои имаат намера да подготват кодекс на однесување или да го изменат и дополнат постоечкиот кодекс, презентираат предлог кодекс, негова измена или дополнување на надзорниот орган кој е надлежен според член 55. Надзорниот орган дава мислење за тоа дали предлог кодексот, неговата измена или дополнување се усогласени со оваа регулатива и го одобрува предлог кодексот, неговата измена или дополнување, ако смета дека обезбедува доволно соодветни заштитни мерки.

6. Кога предлог кодексот, неговата измена или дополнување се одобрени во согласност со став 5 и кога соодветниот кодекс за однесување не се однесува на активностите на обработка во неколку земји-членки, надзорниот орган го регистрира и објавува кодексот.

7. Ако предлог кодексот за однесување се однесува на активности на обработка

во неколку земји-членки, надзорниот орган кој е надлежен според член 55, пред одобрувањето на предлог кодексот, неговата измена или дополнување, ги доставува во постапка наведена во член 63, на Одборот кој дава мислење дали предлог кодексот, неговата измена или дополнување се во согласност со оваа регулатива, или, дали во случаите наведени во став 3 од овој член, обезбедуваат соодветни заштитни мерки.

8. Ако мислењето наведено во став 7 потврди дека предлог кодексот, неговата измена или дополнување се во согласност со оваа регулатива или, во случаите наведени во став 3, обезбедуваат соодветни заштитни мерки, Одборот го дава своето мислење на Комисијата.

9. Комисијата, преку акти за спроведување, може да одлучи дали одобрениот кодекс за однесување, неговата измена или дополнување поднесени според став 8 од овој член, имаат општа примена во рамките на Унијата. Овие акти за спроведување се донесуваат во согласност со постапката на разгледување наведена во член 93(2).

10. Комисијата обезбедува соодветно објавување на одобрените кодекси за кои е утврдено дека имаат општа важност во согласност со став 9.

11. Одборот ги става во регистар сите одобрени кодекси на однесување, измени и дополнувања и обезбедува јавен пристап до нив на соодветен начин.

Член 41

Следење на одобрени кодекси на однесување

1. Без да е во спротивност со задачите и надлежностите на надлежниот надзорен орган според членовите 57 и 58, следењето на усогласеноста со кодексот на однесување во согласност со член 40 може да се спроведе од орган кој има соодветно ниво на искуство во врска со предметот на кодексот и е акредитиран за таа цел од надлежниот надзорен орган.

2. Органот наведен во став 1, може да биде акредитиран за следење на усогласеноста со кодексот на однесување, ако:

- (а) пред надлежниот надзорен орган ја докажал во задоволителна мера својата независност и искуство во врска со предметот на кодексот;
- (б) воспоставил постапки, кои му овозможиле да направи проценка на подобноста на соодветните контролори и обработувачи да го применуваат кодексот, да следи дали тие ги почитуваат одредбите од кодексот и да прави периодичен преглед на неговото функционирање;
- (в) воспоставил постапки и структури за обработка на жалби за нарушување на кодексот или за начинот на кој кодексот бил спроведен или се применува од контролорот или обработувачот и да ги направи овие постапки и структури транспарентни во однос на субјектите на податоци и јавноста; и
- (г) на надзорниот орган на задоволителен начин му докажал дека неговите задачи и должности не доведуваат до конфликт на интереси.

3. Надлежниот надзорен орган доставува предлог критериуми за акредитација на орган од став 1 од овој член на Одборот во согласност со механизмот за доследност наведен во член 63.
4. Без да е во спротивност со задачите и овластувањата на надлежниот надзорен орган и одредбите од Поглавје VIII, при постоење на соодветни заштитни мерки, органот наведен во став 1 од овој член, презема соодветни дејства во случај на прекршување на кодексот од страна на контролор или обработувач, вклучувајќи суспендирање или исклучување на соодветниот контролор или обработувач на кодексот. Тој го информира надлежниот надзорен орган за овие активности и за причините за преземање на истите.
5. Надлежниот надзорен орган ја повлекува акредитацијата на органот како што е наведено во став 1, ако условите за акредитација не биле исполнети или веќе не се почитуваат или ако преземените дејствија од органот ја прекршуваат оваа регулатива.
6. Овој член не се применува во однос на обработка, извршена од јавните органи и тела.

Член 42

Сертификација

1. Земјите-членки, надзорните органи, Одборот и Комисијата го поттикнуваат, особено на ниво на Унијата, воспоставувањето на механизми за сертификација за заштита на податоците и на печатите и ознаките за заштита на податоците со цел да се докаже усогласеност со оваа регулатива при операциите на обработка од страна на контролорите и обработувачите. Се земаат предвид конкретните потреби на микро, малите и средните претпријатија.
2. Покрај исполнувањето на оваа регулатива од контролорите или обработувачите кои се предмет на оваа регулатива, механизмите за сертификација за заштита на податоците и на печатите и ознаките одобрени во согласност со став 5 од овој член може да се воспостават за целите на докажувањето на постоењето на соодветни заштитни мерки обезбедени од контролорите или обработувачите кои не се предмет на оваа регулатива во согласност со член 3, во рамките на преносот на лични податоци на трети земји или меѓународни организации под условите наведени во точка (г) од член 46(2). Овие контролори или обработувачи преземаат обврзувачки и применливи обврски преку договорни или други законски обврзувачки инструменти, за примена на овие соодветни заштитни мерки, вклучително и во однос на правата на субјектите на податоци.
3. Сертифицирањето е доброволно и е достапно преку постапка која е транспарентна.
4. Сертификацијата според овој член не ја намалува одговорноста на контролорот или на обработувачот за усогласување со оваа регулатива и не е во спротивност на задачите и овластувањата на надзорните органи кои се надлежни во согласност со член 55 или член 56.

5. Сертификацијата според овој член се издава од сертификациони тела наведени во член 43, или од страна на надлежниот надзорен орган, врз основа на критериумите одобрени од надлежниот надзорен орган во согласност со член 58(3), или од Одборот во согласност со член 63. Кога критериумите се одобрени од Одборот, тоа може да доведе до единствена сертификација, европски печат за заштита на податоците.

6. Контролорот или обработувачот, кој ја поднесува својата обработка на механизмот за сертификација на сертификационото тело како што е наведено во член 43, или ако е применливо - на надлежниот надзорен орган, му ги обезбедува сите информации и пристап до своите активности на обработка, кои се потребни за извршување на постапката за сертификација.

7. Сертификатот се издава на контролорот или обработувачот за максимален период од три години и може да биде обновен под истите услови, ако соодветните барања продолжуваат да бидат исполнети. Сертификатот се повлекува, доколку е применливо, од страна на сертификационите тела наведени во член 43, или од страна на надлежниот надзорен орган, ако барањата за сертификација не се исполнети или веќе не се почитуваат.

8. Одборот ги внесува во регистар сите механизми за сертификација и сите печати и ознаки за заштита на податоците и обезбедува јавен пристап до нив на соодветен начин.

Член 43

Сертификациони тела

1. Без да е во спротивност со задачите и овластувањата на надлежниот надзорен орган во согласност со членовите 57 и 58, сертификационите тела со соодветно ниво на искуство во областа на заштитата на податоците, по известување на надзорниот орган со цел, ако е потребно, тој да може да ги врши овластувањата во согласност со точка (ж) од член 58(2) - издавање и обновување на сертификат. Земјите-членки обезбедуваат дека овие сертификациони тела се акредитираат од еден или од двата следни органи:

- (а) надзорниот орган кој е надлежен според член 55 или 56;
- (б) националното сертификационно тело, утврдено во согласност со Регулатива (ЕЗ) бр.765/2008 на Европскиот парламент и на Советот (1) во согласност со EN-ISO/IEC 17065/2012 и со дополнителните барања утврдени од надзорниот орган кој е надлежен според член 55 или 56.

2. Сертификационите тела наведени во став 1, се акредитираат во согласност со наведениот став само ако:

¹ Регулатива (ЕЗ) бр. 765/2008 на Европскиот парламент и на Советот од 9 јули 2008 година за утврдување на условите за акредитација и надзор на пазарот во врска со пласирање на пазарот на производи и укинување на Регулатива (ЕЕЗ) бр. 339/93 (Сл. весник L 218, 13.8.2008 год., стр. 30).

- (а) ја докажале во задоволителна мера пред надлежниот надзорен орган својата независност и искуство во врска со предметот на сертификација;
 - (б) се обврзале да ги почитуваат критериумите наведени во член 42(5) и одобрени од надзорниот орган кој е надлежен според член 55 или 56, или од Одборот во согласност со член 63;
 - (в) имаат воспоставено постапки за издавање, периодични прегледи и повлекување на сертификати, печати и ознаки за заштита на податоците;
 - (г) имаат воспоставено постапки и структури за обработка на жалби за нарушување на сертификатот или за начинот на кој сертификатот бил спроведен или се применува од контролорот или обработувачот и да ги имаат направено овие постапки и структури транспарентни во однос на субјектите на податоци и јавноста;
 - (д) докажуваат во задоволителна мера пред надлежниот надзорен орган дека задачите и обврските не доведуваат до конфликт на интереси.
3. Акредитацијата на сертификационите тела, наведени во ставовите 1 и 2 од овој член, се врши врз основа на критериумите одобрени од надзорниот орган кој е надлежен според член 55 или 56, или од Одборот во согласност со член 63. Во случај на акредитација во согласност со точка (б) од став 1 од овој член, овие барања ги дополнуваат барањата предвидени во Регулатива (ЕЗ) бр. 765/2008 и техничките правила, кои ги опишуваат методите и постапките на сертификационите тела.
4. Сертификационите тела наведени во став 1 се одговорни за правилна проценка, која води до сертификација или повлекување на издаден сертификат, без да е во спротивност со одговорноста на контролорот или обработувачот за почитување на оваа регулатива. Акредитацијата се издава за период од најмногу пет години и може да биде обновена при исти услови, ако сертификационото тело ги исполнува условите утврдени во овој член.
5. Сертификационите тела наведени во став 1, на надлежните надзорни органи им ги обезбедуваат причините за издавање или повлекување на соодветниот сертификат.
6. Барањата наведени во став 3 од овој член и критериумите наведени во член 42(5) се објавуваат од надзорниот орган во лесно пристапна форма. Надзорните органи, исто така, го информираат Одборот за овие барања и критериуми. Одборот ги внесува во регистар сите механизми за сертификација и сите печати за заштита на податоците и обезбедува јавен пристап до нив на соодветен начин.
7. Без да е во спротивност со Поглавје VIII, надлежниот надзорен орган или националниот орган за акредитација ја повлекува акредитацијата на сертификационото тело наведено во став 1 од овој член, ако не биле исполнети или веќе не се почитуваат условите за акредитација, или ако преземените дејствија од сертификационото тело ја прекршуваат оваа регулатива.
8. Комисијата се овластува за донесување делегирани акти во согласност со член

92 со цел одредување на условите кои треба да бидат земени предвид во однос на механизмите за сертификација за заштита на податоците наведени во член 42(1).

9. Комисијата, преку акти за спроведување, може да утврди технички стандарди за механизмите за сертификација и за печатите и ознаките за заштита на податоците, како и механизмите за поттикнување и признавање на овие механизми, печатите и ознаките. Тие акти за спроведување се донесуваат во согласност со постапката за разгледување наведена во член 93(2).

ПОГЛАВЈЕ V

Пренос на лични податоци во трети земји или меѓународни организации

Член 44

Општи принципи на преносот на податоци

Секој пренос на лични податоци кои се обработуваат или се наменети за обработка по преносот во трета земја или меѓународна организација, се остварува само ако се исполнети другите одредби на оваа регулатива, контролорот и обработувачот ги почитуваат условите утврдени во ова поглавје, вклучувајќи последователни преноси на лични податоци од третата земја или од меѓународната организација во друга трета земја или во друга меѓународна организација. Сите одредби од ова поглавје се применуваат за да се обезбеди дека потребното ниво на заштита на физички лица предвидено со оваа регулатива, не се изложува на ризик.

Член 45

Пренос на податоци врз основа на одлука за соодветност

1. Пренос на личните податоци во трета земја или меѓународна организација може да се случи кога Комисијата одлучува дека третата земја, регионот или еден или повеќе специфични сектори во рамките на таа трета земја или на меѓународна организација обезбедуваат соодветно ниво на заштита. Таквиот пренос не бара посебно одобрение.

2. При оценување на соодветноста на нивото на заштита, Комисијата ги зема предвид особено следните елементи:

- (a) владеењето на правото, почитувањето на човековите права и основните слободи, релевантното законодавство, како општото така и секторското, вклучувајќи ги јавната безбедност, одбраната, националната безбедност и кривичното право и пристапот на јавните органи до лични податоци, а исто така и спроведување на таквото законодавство, правилата за заштита на податоците, професионалните правила и мерките за безбедност, вклучувајќи ги и правилата за понатамошен пренос на лични податоци во друга трета земја или меѓународна организација, кои се почитуваат во таа земја или меѓународна организација, судската практика, како и правосилни и извршни права кои се применуваат на субјектите на податоци и ефикасна

административна и судска заштита за субјектите на податоци, чии лични податоци се пренесуваат;

- (б) постоењето и ефикасното функционирање на еден или повеќе независни надзорни органи во предметната трета земја или на кои подлежи една меѓународна организација, одговорни за обезбедување и примена на правилата за заштита на податоците, вклучувајќи соодветни овластувања за спроведување, за помагање и советување на субјектите на податоци при остварувањето на нивните права и остварување на соработка со надзорните органи на земјите-членки; и
- (в) меѓународните обврски, кои се преземени од трета земја или меѓународна организација, или други обврски кои произлегуваат од правно обврзувачки конвенции или инструменти, како и нејзино учество во мултилатерални или регионални системи, особено во однос на заштитата на личните податоци.

3. По проценка на соодветноста на нивото на заштита, Комисијата, преку акт за спроведување, може да одлучи дека некоја трета земја, регион или еден или повеќе специфични сектори во оваа трета земја или една меѓународна организација обезбедуваат соодветно ниво на заштита во рамки на значењето на став 2 од овој член. Во актот за спроведување се предвидува механизам за периодичен преглед, најмалку еднаш на четири години, при што се земаат предвид сите релевантни промени во третата земја или меѓународна организација. Во актот за спроведување се одредува неговата територијална и секторска примена и, доколку е применливо, се наведуваат надзорниот орган или органи наведени во точка (б) од став 2 од овој член. Актот за спроведување се донесува во согласност со постапката на разгледување наведена во член 93(2).

4. Комисијата треба континуирано да го следи развојот на настаните во трети земји и меѓународни организации кои би можеле да влијаат врз функционирањето на одлуките донесени во согласност со став 3 од овој член и одлуките донесени врз основа на член 25(6) став 6 од Директива 95/46/ЕЗ.

5. Ако постојат релевантни информации, особено по прегледот од став 3 од овој член, дека некоја трета земја, регион, или еден или повеќе специфични сектори во трета земја, или некоја меѓународна организација не обезбедуваат соодветно ниво на заштита во рамки на значењето на став 2 од овој член, доколку е потребно, Комисијата ја укинува, изменува или суспендира примената на одлуката од став 3 од овој член преку акт за спроведување без ретроактивно дејство. Тие акти за спроведување се донесуваат во согласност со постапката за разгледување наведена во член 93(2).

Од прописно оправдани нужни причини на итност, Комисијата веднаш донесува применливи акти за спроведување во согласност со постапката наведена во член 93(3).

6. Комисијата започнува консултации со третата земја или меѓународна организација со цел да се прилагоди ситуацијата, којашто довела до одлуката донесена според став 5.

7. Одлуката од став 5 од овој член не се однесува на преносот на лични податоци во трета земја, регион или еден или повеќе специфични сектори во оваа трета земја, или на предметната меѓународна организација во согласност со членовите од 46 до 49.

8. Во *Службениот весник на Европската унија* и на својата интернет страница, Комисијата објавува список на трети земји, региони и конкретни сектори во трета земја и меѓународни организации, за кои одлучила дека обезбедуваат или дека веќе не обезбедуваат соодветно ниво на заштита.

9. Одлуките донесени од Комисијата врз основа на член 25(6) од Директива 95/46/ЕЗ, остануваат во сила сè додека не се изменат, заменат или укинати, ако е потребно, со одлука на Комисијата, донесена во согласност со став 3 или 5 од овој член.

Член 46

Пренос на податоци со соодветни заштитни мерки

1. Во отсуство на одлука во согласност со член 45(3), контролорот или обработувачот може да пренесува лични податоци во трета земја или меѓународна организација, само ако контролорот или обработувачот има предвидено соодветни заштитни мерки и под услов да се исполнети извршните права на субјектите на податоци и ефикасните правни средства за заштита.

2. Соодветните заштитни мерки наведени во став 1, можат да бидат предвидени, без да се бара специјална дозвола од надзорниот орган, преку:

- (а) правно обврзувачки и извршни инструменти помеѓу јавните органи или тела;
- (б) задолжителни корпоративни правила во согласност со член 47;
- (в) стандардни клаузули за заштита на податоците, донесени од Комисијата во согласност со постапката на разгледување наведена во член 93(2);
- (г) стандардни клаузули за заштита на податоците донесени од надзорен орган и одобрени од страна на Комисијата во согласност со постапката на разгледување наведена во член 93(2);
- (д) одобрен кодекс за однесување во согласност со член 40, заедно со обврзувачки и извршни обврски на контролорот или обработувачот во третата земја да применуваат соодветни заштитни мерки, вклучително и во однос на правата на субјектите на податоци; или
- (е) одобрен механизам за сертификација во согласност со член 42, заедно со задолжителни и извршни обврски на контролорот или обработувачот во третата земја да применуваат соодветни заштитни мерки, вклучително и во однос на правата на субјектите на податоци.

3. Предмет на одобрување од надлежниот надзорен орган, соодветните заштитни мерки наведени во став 1, можат да бидат предвидени особено преку:

- (а) договорни клаузули меѓу контролорот или обработувачот и контролорот, обработувачот или примачот на личните податоци во третата земја или меѓународна организација; или
 - (б) одредби кои треба да се вклучат во административните аранжмани помеѓу јавните органи или тела кои содржат применливи и ефикасни права на субјектите на податоци.
4. Надзорниот орган го применува механизмот за доследност наведен во член 63 во случаите наведени во став 3 од овој член.
5. Дозволите издадени од земја-членка или надзорен орган врз основа на член 26(2) од Директива 95/46/ЕЗ, остануваат важечки сè додека не се изменат, заменат или укинат, ако е потребно, од страна на надзорниот орган. Одлуките донесени од Комисијата врз основа на член 26(4) од Директива 95/46/ЕЗ, остануваат во сила сè додека не се изменат, заменат или укинат, ако е потребно, со одлука на Комисијата, донесена во согласност со став 2 од овој член.

Член 47

Задолжителни корпоративни правила

1. Надлежниот надзорен орган одобрува задолжителни корпоративни правила во согласност со механизмот за доследност, определен во член 63, ако тие:
- (а) се правно обврзувачки и се однесуваат на сите заинтересирани членови на одредена група на претпријатија или групата на претпријатија кои се вклучени во заедничка економска дејност, вклучувајќи ги и нивните вработени;
 - (б) се јасни применливи права обезбедени на субјектите на податоци во однос на обработката на нивните лични податоци; и
 - (в) ги исполнуваат условите утврдени во став 2.
2. Задолжителните корпоративни правила наведени во став 1 го утврдуваат најмалку следново:
- (а) структурата и податоците за контакт на групата на претпријатија или групата на претпријатија кои се вклучени во заедничка дејност и на секој нивен член;
 - (б) преносот на податоци или група на преноси, вклучувајќи ги категориите на лични податоци, видот на обработката и неговите цели, видот на засегнатите субјекти на податоци и идентификација на предметната трета земја или земји;
 - (в) нивниот правно обврзувачки карактер, како на внатрешно, така и на надворешно ниво;

- (г) примената на општите принципи за заштита на податоците, особено ограничување на целите, минимизирање на податоците, ограничените периоди на складирање, квалитетот на податоците, техничката и стандардната заштита на податоците, правната основа на обработка, обработката на посебните категории на лични податоци, мерките за обезбедување на безбедност на податоците, како и барањата во однос на подоцнежните преноси на податоци на субјектите кои не се обврзани со задолжителните корпоративни правила;
- (д) правата на субјектите на податоци во однос на обработката и средствата за остварување на овие права, вклучувајќи го и правото на субјектот на податоците да не биде предмет на одлуки засновани единствено на автоматска обработка, вклучувајќи профилирање во согласност со член 22, правото на поднесување на жалба до надлежниот надзорен орган и до надлежните судови на земјите-членки во согласност со член 79, како и правото на судска заштита, и каде што е применливо, надомест за прекршување на задолжителните корпоративни правила;
- (ѓ) прифаќањето на одговорност на контролорот или обработувачот регистриран на територијата на земја-членка за секое прекршување на задолжителните корпоративни правила од кој и да е член на соодветната група, кој не е регистриран во Унијата; контролорот или обработувачот е целосно или делумно исклучен од оваа обврска само ако докаже дека овој член не носи одговорност за настанот кој довел до предизвикување на штетата;
- (е) начинот на кој информациите за задолжителните корпоративни правила, особено во однос на одредбите наведени во точките (г), (д) и (ѓ) од овој став, се обезбедени на субјектите на податоци во прилог на информациите наведени во членови 13 и 14;
- (ж) задачите на секое службено лице за заштита на податоците назначено во согласност со член 37, или секое друго лице или субјект одговорен за следење на почитувањето на задолжителните корпоративни правила во рамките на групата на претпријатија или групата на компании кои се вклучени во заедничка економска дејност, како и следење на обука и разгледување на жалби;
- (з) постапките во однос на жалбите;
- (с) механизмите во рамките на групата на претпријатија или групата на компании кои се вклучени во заедничка економска дејност за обезбедување на проверка на усогласеноста со задолжителните корпоративни правила. Овие механизми вклучуваат ревизии на заштитата на податоците и методи за обезбедување на корективни активности за заштита на правата на

субјектот на податоци. Резултатите од оваа проверка треба да се достават на лицето или субјектот наведен во точка (ж) и на управниот одбор на претпријатија со доминантна позиција на групата претпријатија или на групата на компании кои се вклучени во заедничка економска дејност, и по барање треба да се обезбедат на надлежниот надзорен орган;

- (и) механизмите за известување и запишување на промени во правилата и известување на надзорниот орган за овие промени;
- (ј) механизмот за соработка со надзорниот орган со цел да се обезбеди почитување на правилата од секој член на групата на претпријатија или на групата на компании кои се вклучени во заедничка економска дејност, особено преку обезбедување на надзорниот орган на резултатите од проверките на мерките наведени во точка (с);
- (к) механизмите за известување на надлежниот надзорен орган за сите правни барања на одреден член на групата на претпријатија или групата на компании кои се вклучени во заедничка економска дејност кои се применуваат во трета земја, кои веројатно ќе доведат до значајни негативни последици за заштитните мерки обезбедени со задолжителните корпоративни правила; и
- (л) соодветна обука за заштита на податоците за персоналот кој постојано или редовно има пристап до личните податоци.

3. Комисијата може да ги определи формата и постапките за размена на информации помеѓу контролорите, обработувачите и надзорните органи за задолжителните корпоративни правила во рамките на значењето на овој член. Овие акти за спроведување се донесуваат во согласност со постапката на разгледување наведена во член 93(2).

Член 48

Пренос или откривање на податоци, што не се дозволени во правото на Унијата

Сите одлуки донесени на суд или трибунал и сите одлуки на управен орган на трета земја со кои од контролорот или обработувачот се бара да пренесе или открие лични податоци можат да бидат признати или да подлежат на извршување на каков и да било начин, само ако се базираат на меѓународен договор, како што се договори за заемна правна помош, што се во сила меѓу третата земја која го поднела барањето, и Унијата или одредена земја-членка, без да е во спротивност со другите основи за пренос на податоци во согласност со ова поглавје.

Член 49

Отстапувања во посебни ситуации

1. Во отсуство на одлука за соодветно ниво на заштита во согласност со член 45(3) или на соодветни заштитни мерки во согласност со член 46, вклучувајќи задолжителни корпоративни правила, пренос или збир на емисии на лични податоци на трета земја или меѓународна организација се врши само под еден од следниве услови:

- (а) субјектот на податоците јасно дал согласност за предложениот пренос на податоци, откако бил информиран за поврзаните можни ризици со преносот за субјектот на податоците, поради недостатокот на одлука за соодветно ниво на заштита и на соодветни заштитни мерки;
- (б) преносот е неопходен за спроведување на договорот меѓу субјектот на податоците и контролорот или за спроведување на преддоговорни мерки преземени по барање на субјектот на податоците;
- (в) преносот е неопходен за склучување или исполнување на договор склучен во интерес на субјектот на податоците меѓу контролорот и друго физичко или правно лице;
- (г) преносот е неопходен за важни причини од јавен интерес;
- (д) преносот е неопходен за воспоставување, извршување или одбрана на правни барања;
- (ѓ) преносот е неопходен за да бидат заштитени виталните интереси на субјектот на податоците или на други лица кога субјектот на податоците е физички или правно неспособен да даде согласност;
- (е) преносот се врши од регистар, кој според правото на Унијата или правото на земјите-членки е наменет да обезбеди информации на јавноста и кој е отворен за јавноста во принцип или за секое лице кое може да докаже дека има легитимен интерес за тоа, но само доколку условите утврдени во правото на Унијата или правото на земјите-членки, се исполнети во конкретниот случај.

Кога преносот не може да се заснова на одредбите на член 45 или 46, вклучувајќи одредби за задолжителни корпоративни правила, и кога не е применлива ниту една од отстапките во посебни случаи, наведени во првиот потстав на овој став, преносот на податоци во трета земја или меѓународна организација може да се врши само ако преносот не е повторлив, се однесува само на ограничен број на субјекти на податоци, потребно е за целите на неспорни легитимни интереси што ги спроведува контролорот, кои не се подредени на интересите или правата и слободите на субјектот на податоците и контролорот ги оценил сите околности поврзани со преносот на податоците, и врз основа на оваа проценка се обезбедени соодветни заштитни мерки во врска со заштитата на личните податоци. Контролорот го известува надзорниот орган за преносот на податоци. Во прилог

на обезбедување на информациите наведени во членовите 13 и 14, контролорот го информира субјектот на податоци за преносот, и за задолжителните легитимни интереси.

2. Преносот според точка (е) од првиот потстав од став 1, не треба да ги вклучува сите лични податоци или сите категории на лични податоци содржани во регистарот. Кога регистарот е наменет за пристап на лица кои имаат легитимен интерес, преносот се врши исклучително по барање на овие лица или ако тие се корисници

3. Точки (а), (б) и (в) од првиот потстав од став 1 и вториот потстав не се применуваат за активности спроведени од јавните органи при вршење на нивните јавни овластувања.

4. Јавниот интерес наведен во точка (г) од првиот потстав од став 1, се признава во правото на Унијата или правото на земјата-членка што се применува во однос на контролорот.

5. Во отсуство на одлука за соодветно ниво на заштита, во правото на Унијата или правото на земја-членка, за важни причини од јавен интерес, може посебно да се одредат ограничувања за преносот на посебните категории податоци во трета земја или меѓународна организација. Земјите-членки ја известуваат Комисијата за тие одредби.

6. Контролорот или обработувачот ја документира проценката, како и соодветните заштитни мерки наведени во вториот потстав од став 1 од овој член во регистрите утврдени во член 30.

Член 50

Меѓународна соработка за заштита на личните податоци

Во однос на трети земји и меѓународни организации, Комисијата и надзорните органи преземат соодветни мерки за:

- (а) развивање на механизми за меѓународна соработка за олеснување на ефикасното спроведување на законодавството за заштита на личните податоци;
- (б) обезбедување на меѓународна помош при спроведувањето на законодавството за заштита на личните податоци, вклучително и преку известување, упатување на жалби, помош при истраги и размена на информации, во согласност со соодветните заштитни мерки за заштитата на личните податоци и другите фундаментални права и слободи;
- (в) вклучување на релевантните засегнати страни во дискусии и активности насочени кон продлабочување на меѓународната соработка за спроведување на законодавството за заштита на личните податоци;

- (г) промовирање на размена и документирање на законодавството и практиките во областа на заштитата на личните податоци, вклучувајќи и во однос на судските спорови со трети земји.

ПОГЛАВЈЕ VI

Независни надзорни органи

Оддел 1

Независен статус

Член 51

Надзорен орган

1. Секоја земја-членка обезбедува еден или повеќе независни јавни органи кои се одговорни за следење на спроведувањето на оваа регулатива, за да се заштитат фундаменталните права и слободи на физичките лица во однос на обработката и да се олесни слободното движење на личните податоци во рамките на Унијата („надзорен орган“).
2. Секој надзорен орган придонесува за доследна примена на оваа регулатива во рамките на Унијата. За таа цел, надзорните органи соработуваат меѓусебно и со Комисијата во согласност со Поглавје VII.
3. Кога во некоја земја-членка се основани повеќе од еден надзорен орган, таа земја-членка определува надзорен орган, кој ќе ги претставува тие органи во Одборот, и одредува механизам за обезбедување на почитувањето од другите органи на правилата кои се однесуваат на механизмот за конзистентност наведен во член 63.
4. Секоја земја-членка ја известува Комисијата за одредбите од своето законодавство што ги донесува во согласност со оваа поглавје, најдоцна до 25 мај 2018 година и ја известува без одлагање за сите последователни измени кои влијаат на нив.

Член 52

Независност

1. Секој надзорен орган делува целосно независно во извршувањето на своите задачи и остварувањето на своите надлежности во согласност со оваа регулатива.
2. При извршувањето на своите задачи и остварувањето на своите надлежности во согласност со оваа регулатива, членот или членовите на надзорниот орган остануваат независни од надворешно влијание, без разлика дали директно или индиректно, и не бараат ниту примаат инструкции од никого.
3. Членот или членовите на секој надзорен орган се воздржува од сите дејствија кои не се во согласност со неговите обврски и за време на својот мандат не смее да преземе некомпатибилни функции, без разлика дали е платен или не.
4. Секоја земја-членка обезбедува дека секој надзорен орган располага со

човечки, технички и финансиски ресурси, простории и инфраструктура кои се потребни за ефикасно извршување на неговите задачи и извршувањето на неговите надлежности, вклучувајќи ги и оние кои ќе бидат реализирани во контекст на меѓусебна помош, соработка и учество во Одборот.

5. Секоја земја-членка обезбедува дека секој надзорен орган избира и располага со свој персонал кој е подреден исклучително на членот или членовите на соодветните надзорни органи.

6. Секоја земја-членка обезбедува дека секој надзорен орган подлежи на финансиска контрола, што не влијае на неговата независност и дека тој има посебен, јавен годишен буџет кој може да биде дел од вкупниот државен или национален буџет.

Член 53

Општи услови за членовите на надзорниот орган

1. Земјите-членки предвидуваат дека секој член на нивните надзорни органи се именува со транспарентна постапка од:

— нивниот парламент;

— нивната влада;

— нивниот шеф на државата; или

— независен орган именуван со назначување според правото на земјата-членка.

2. Секој член треба да има квалификации, искуство и вештини, особено во областа на заштитата на личните податоци, потребни за да ги извршува своите обврски и надлежности.

3. Обврските на даден член завршуваат по истекот на неговиот мандат, поднесување на оставка или задолжително пензионирање во согласност со правото на засегнатата земја-членка.

4. Членот може да се разреши само во случај на сериозна повреда на должностите или ако не ги исполнува потребните услови за извршување на обврските.

Член 54

Правила за основање на надзорен орган

1. Секоја земја-членка го предвидува со закон сè од подолу наведеното:

(а) основање на секој надзорен орган;

(б) потребните квалификации и услови за квалификуваност за назначување на членовите на секој надзорен орган;

(в) правилата и постапките за назначување на член или членови на секој надзорен орган;

(г) времетраењето на мандатот на членот или членовите на секој надзорен орган што не е помалку од четири години, освен за првото назначување по

24 мај 2016 година, при што некои може да се за пократок период, кога е тоа потребно за да се заштити независноста на надзорниот орган преку постапка за постепено назначување;

- (д) дали и ако да, за колку мандати се дозволува повторно назначување на членот или членовите на секој надзорен орган;
- (г) условите за регулирање на обврските на членот или членовите и на персоналот на секој надзорен орган, забранетите активности, функции и бенефиции, кои се некомпатибилни со овие обврски за време на мандатот и по неговото завршување, и правилата со кои се раководи престанокот на работните односи.

2. За време на својот мандат и по неговото завршување, членот или членовите и персоналот на секој надзорен орган, во согласност со правото на Унијата или правото на земја-членка, се предмет на обврската за професионална тајност во однос на сите доверливи информации, кои стигнале до нивно знаење во текот на извршувањето на нивните задачи или извршувањето на нивните надлежности. За време на нивниот мандат, оваа обврска за професионалната тајна се применува особено во однос на известување од физички лица за прекршување на оваа регулатива.

Оддел 2

Надлежност, задачи и овластувања

Член 55

Надлежност

1. Секој надзорен орган е надлежен за вршење на задачите и за остварување на надлежностите, кои му се доделени во согласност со оваа регулатива, на територијата на својата земја-членка.
2. Кога обработката се врши од страна на јавните органи или приватни тела врз основа на точка (в) или (д) од член 6(1), надлежен е надзорниот орган на засегнатата земја-членка. Во овие случаи член 56 не се применува.
3. Надзорните органи не се надлежни да вршат надзор на активностите за обработка, извршени од страна на судовите при извршувањето на нивните судски функции.

Член 56

Надлежност на водечкиот надзорен орган

1. Без да е во спротивност со член 55, надзорниот орган на главното место на основање или на единственото место на основање на контролорот или обработувачот е надлежен да дејствува како водечки надзорен орган за прекугранична обработка, извршена од наведениот контролор или обработувач во согласност со постапката наведена во член 60.

2. По исклучок од став 1, секој надзорен орган е надлежен да одлучува за жалбите поднесени до него или за можните прекршувања на оваа регулатива, ако случајот се однесува единствено на местото на основање во земјата-членка на надзорниот орган или влијае во голема мера на субјектите на податоци единствено во таа земја-членка.

3. Во случаите наведени во став 2 од овој член, надзорниот орган без одлагање го известува водечки надзорен орган за тоа прашање. Во рок од три недели по приемот на известувањето, водечкиот надзорен орган донесува одлука за тоа дали тој самиот ќе го разгледа или не, случајот во согласност со постапката утврдена во член 60, земајќи предвид дали контролорот или обработувачот е регистриран во земјата-членка на надзорниот орган, кој го известил.

4. Ако водечкиот надзорен орган одлучи да го испита случајот, се применува постапката утврдена со член 60. Надзорниот орган кој го известил водечкиот надзорен орган, може да достави предлог-одлука до надзорниот орган. Водечкиот надзорен орган го зема предвид колку што е можно предлогот при изготвувањето на предлог-одлуката наведена во член 60(3).

5. Ако водечкиот надзорен орган одлучи да не го испита случајот, надзорниот орган кој го известува водечкиот надзорен орган, постапува во согласност со членовите 61 и 62.

6. Водечкиот надзорен орган е единствениот друг соговорник на контролорот или обработувачот за прекугранична обработка што се врши од страна на контролорот или обработувачот.

Член 57

Задачи

1. Без да е во спротивност со другите задачи утврдени со оваа регулатива, на својата територија секој надзорен орган:

- (а) ја следи и обезбедува примената на оваа регулатива;
- (б) ја поттикнува јавната свест и разбирање на ризиците, правилата, заштитните мерки и правата поврзани со обработката. Посветува посебно внимание на активностите посебно насочени кон децата;
- (в) дава мислења, во согласност со правото на земјата-членка на националниот парламент, Владата и други институции и тела на законодавните и административните мерки поврзани со заштитата на правата и слободите на физичките лица во однос на обработката;
- (г) ја поттикнува свесноста на контролорите и обработувачите за нивните обврски според оваа регулатива;
- (д) на барање, обезбедува информации на секој субјект на податоци во врска со вршењето на неговите права според оваа регулатива и доколку е

потребно, за таа цел соработува со надзорните органи во други земјичленки;

- (f) ги разгледува жалбите поднесени од субјект на податоци или од тело, организација или здружение во согласност со член 80, и го истражува предметот на жалбата, доколку тоа е соодветно, и го информира жалителот за напредокот и резултатите од истрагата во разумен рок, особено ако е потребна дополнителна истрага или координација со друг надзорен орган;
- (e) соработува со други надзорни органи, вклучително и преку размена на информации и взаемна помош, со цел да се обезбеди конзистентно спроведување и извршување на оваа регулатива;
- (ж) врши истражувања во врска со примената на оваа регулатива, вклучувајќи и врз основа на информации добиени од друг надзорен или друг јавен орган;
- (з) го следи соодветниот развој, особено во областа на информатичката и комуникациската технологија и трговските практики, доколку тоа влијае на заштитата на личните податоци;
- (с) донесува стандардни договорни клаузули, наведени во член 28(8) и точка (г) од член 46(2);
- (и) подготвува и одржува список во врска со барањето за оценка на влијанието врз заштитата на податоците во согласност со член 35(4);
- (j) дава мислења за операциите за обработка на податоци наведени во член 36(2);
- (к) го поттикнува формирањето на кодекси на однесување во согласност со член 40(1) и дава мислење и одобрува такви кодекси за однесување кои обезбедуваат соодветна заштита во согласност со член 40(5);
- (л) го поттикнува создавањето на механизми за сертификација за заштита на податоците и на печати и ознаки за заштита на податоците во согласност со член 42(1), и ги одобрува критериумите за сертификација во согласност со член 42(5);
- (љ) кога е применливо, врши периодичен преглед на сертификатите издадени во согласност со член 42(7);
- (м) ги изготвува и објавува критериумите за акредитација на органите за надзор на кодексите за однесување во согласност со член 41 и на сертификационото тело во согласност со член 43;

- (н) врши акредитација на органите за надзор на кодексите за однесување во согласност со член 41 и на сертификационото тело во согласност со член 43;
- (њ) дава дозвола за договорните клаузули и одредбите наведени во член 46(3);
- (о) ги одобрува задолжителните корпоративни правила во согласност со член 47;
- (п) придонесува за активностите на Одборот;
- (р) одржува внатрешен регистар на нарушувањата на оваа регулатива, како и на преземените мерки во согласност со член 58(2); и
- (с) врши и други задачи поврзани со заштитата на личните податоци.

2. Секој надзорен орган го олеснува поднесувањето на жалби наведени во точка (f) од став 1, преку мерки како што се: образец за поднесување на жалби, кој може да биде пополнет и по електронски пат, без да се исклучат други средства за комуникација.

3. Извршувањето на задачите од страна на секој надзорен орган е бесплатно за субјектот на податоци и кога тоа е применливо, за службеното лице за заштита на податоците.

4. Кога барањата се очигледно неосновани или прекумерни, особено поради својата повторливост, надзорниот орган може да побара разумен надомест врз основа на административните трошоци, или да одбие да постапи по барањето. Надзорниот орган го носи товарот на докажување на очигледно неоснованиот или прекумерниот карактер на барањето.

Член 58

Овластувања

1. Секој надзорен орган ги има сите од долунаведените овластувања за истрага:
 - (а) да нареди на контролорот и на обработувачот и кога е применливо, на претставникот на контролорот или на обработувачот, да ги обезбеди сите информации потребни за извршувањето на своите задачи;
 - (б) да спроведува истраги во форма на ревизии во врска со заштитата на податоците;
 - (в) да врши преглед на сертификатите издадени во согласност со член 42(7);
 - (г) да го извести контролорот или обработувачот за наводно прекршување на оваа регулатива;
 - (д) од контролорот и обработувачот, да добие пристап до сите лични податоци и до сите информации што му се потребни за извршување на своите задачи;

(f) да добие пристап до сите простории на контролорот и обработувачот, вклучувајќи до секоја опрема и средства за обработка на податоци во согласност со правото на Унијата или процедуралното право на земјата-членка.

2. Секој надзорен орган ги има сите од долунаведените корективни овластувања:

(a) да упатува предупредувања до контролорот или обработувачот кога постои веројатност операциите на обработка на податоци кои имаат намера да ги нарушат одредбите од оваа регулатива;

(б) да упатува официјално предупредување до контролорот и обработувачот, кога операциите на обработка на податоци ги прекршиле одредбите од оваа регулатива;

(в) да нареди на контролорот или обработувачот да ги исполни барањата на субјектот на податоци да ги оствари своите права во согласност со оваа регулатива;

(г) да нареди на контролорот или обработувачот да ги усогласи операциите на обработка на податоци со одредбите од оваа регулатива и, ако е соодветно, како што се бара на специфичен начин и во одреден временски период;

(д) да нареди на контролорот да го извести субјектот на податоците за нарушувањето на безбедноста на личните податоци;

(f) да наметне времено или трајно ограничување, вклучувајќи забрана на обработката на податоци;

(e) да направи исправка или бришење на личните податоци или ограничување на обработката во согласност со членовите 16, 17 и 18, како и известувањето за тие активности на корисниците на коишто им биле откриени личните податоци во согласност со член 17(2) и член 19;

(ж) да го повлече сертификатот или да му нареди на сертификационото тело да го повлече сертификатот издаден во согласност со членовите 42 и 43, или да му нареди на сертификационото тело да не издава сертификат ако барањата за сертификација не се исполнети или веќе не се почитуваат;

(з) да наметне административна парична казна во согласност со член 83, во прилог на мерките наведени во овој став, или наместо нив, во зависност од карактеристиките на секој поединечен случај;

(s) да нареди прекин на протокот на податоци на корисникот во трета земја или меѓународна организација;

3. Секој надзорен орган ги има сите од долунаведените овластувања во врска со давање дозволи и мислења:

- (а) да дава мислења на контролорот во согласност со постапката наведена во претходна консултација од член 36;
- (б) по сопствена иницијатива или по барање, да издава мислења до националниот парламент, владата на земјата-членка или, во согласност со правото на земјата-членка, до други институции и органи, како и до јавноста во однос на сите прашања поврзани со заштитата на личните податоци;
- (в) да дава дозвола за обработка наведена во член 36(5), ако според законот на земјата-членка се бара таква претходна дозвола;
- (г) да дава мислења и да одобрува предлог-кодекси на однесување во согласност со член 40(5);
- (д) да акредитира сертификациони тела во согласност со член 43;
- (ѓ) да издава сертификати и да ги одобрува критериумите за сертификација во согласност со член 42(5);
- (е) да донесува стандардни клаузули за заштита на податоците наведени во член 28(8) и точка (г) од член 46(2);
- (ж) да дава одобрение за договорните клаузули наведени во точка (а) од член 46(3);
- (з) да дава дозвола за административните договори наведени во точка (б) од член 46(3);
- (с) да ги одобрува задолжителните корпоративни правила во согласност со член 47.

4. Вршењето на овластувањата дадени на надзорниот орган во согласност со овој член се остварува при обезбедување на соодветна заштита, вклучувајќи ефикасен правен лек и соодветна постапка, определени во правото на Унијата и правото на земја-членка во согласност со Повелбата.

5. Секоја земја-членка уредена со закон бара од нејзиниот надзорен орган да има овластување да ги известува судските органи за нарушувањата на оваа регулатива и соодветно да започне или на друг начин да учествува во судски постапки, со цел спроведување на одредбите на оваа регулатива.

6. Секоја земја-членка може да регулира со закон дека нејзиниот надзорен орган има дополнителни овластувања освен оние кои се наведени во ставовите 1, 2 и 3. Остварувањето на овие овластувања не ја попречува работата во однос на Поглавје VII.

Член 59

Извештаи за активностите

Секој надзорен орган изготвува годишен извештај за својата работа, кој може да вклучува список на видовите нарушувања, за кои бил известен и на видовите мерки донесени во согласност со член 58(2). Овие извештаи се доставуваат до националниот парламент, владата и други органи наведени во законот на земјата-членка. Тие се достапни за јавноста, Комисијата и Одборот.

ПОГЛАВЈЕ VII

Соработка и доследност

Оддел 1

Соработка

Член 60

Соработка помеѓу водечкиот надзорен орган и другите засегнати надзорни органи

1. Водечкиот надзорен орган соработува со другите засегнати надзорни органи во согласност со овој член и настојува кон постигнување на консензус. Водечкиот надзорен орган и засегнатите надзорни органи ги разменуваат меѓусебно сите соодветни информации.
2. Водечкиот надзорен орган може да побара во секое време од другите засегнати надзорни органи да обезбедат заемна помош во согласност со член 61 и може да одржува заеднички операции во согласност со член 62, особено за вршење истраги или следење на спроведувањето на мерките во врска со контролор или обработувач, основан во друга земја-членка.
3. Водечкиот надзорен орган веднаш ги пренесува соодветните информации на другите засегнати надзорни органи. Водечкиот надзорен орган веднаш доставува предлог-одлука до другите засегнати надзорни органи за да добие нивно мислење и да ги земе предвид нивните ставови.
4. Ако некој од другите засегнати надзорни органи изрази релевантен и оправдан приговор против предлог-одлуката во рок од четири недели по побараното мислење во согласност со став 3 од овој член, водечкиот надзорен орган, во случај да не прифати релевантен и оправдан приговор или ако смета дека тој приговор не е релевантен или оправдан, предметот се доставува за решавање со механизмот за доследност наведен во член 63.
5. Ако водечкиот надзорен орган има намера да прифати релевантен и оправдан приговор, тој им поднесува на другите засегнати надзорни органи ревидирана предлог-одлука, за да добие нивно мислење. Ревидираната предлог-одлука е предмет на постапката наведена во став 4, за период од две недели.
6. Кога ниту еден од другите засегнати органи не се спротивставува на предлог-одлуката, поднесена од водечкиот надзорен орган во рамки на периодот наведен во ставовите 4 и 5, се смета дека водечкиот надзорен орган и засегнатите надзорни органи се согласуваат со таа предлог-одлука и е обврзувачка за нив.
7. Водечкиот надзорен орган донесува одлука и ја доставува до главното место

на основање или единственото место на основање на контролорот или обработувачот, според случајот, и ги информира другите засегнати надзорни органи и Одборот за предметната одлука, вклучувајќи резиме на релевантните факти и основи. Надзорниот орган до кого е поднесена жалбата, го информира жалителот за одлуката.

8. По исклучок од став 7, кога жалбата не е разгледана или е одбиена, надзорниот орган до кој е поднесена жалбата, донесува одлука и го известува подносителот на жалбата, а го информира и контролорот.

9. Кога водечкиот надзорен орган и засегнатите надзорни органи постигнуваат согласност одредени делови од жалбата да бидат оставени без разгледување или отфрлени, а во однос на другите делови од оваа жалба да се преземе дејствие, тогаш за секој од овие делови се донесува посебна одлука. Водечкиот надзорен орган донесува одлука за делот за кој се презема дејствие во врска со контролорот, го известува за одлуката главното место на основање или единственото место на основање на контролорот или обработувачот на територијата на неговата земјачленка и го информира подносителот за тоа, а надзорниот орган по жалбата донесува одлука за делот со кој е поврзано дозволувањето без разгледување или отфрлањето на оваа жалба, го известува жалителот и го информира за тоа контролорот или обработувачот.

10. По известувањето за одлуката на водечкиот надзорен орган во согласност со ставовите 7 и 9, контролорот или обработувачот ги презема сите потребни мерки за да обезбеди согласност со одлуката во однос на активностите на обработката на сите места на основање во Унијата. Контролорот или обработувачот го известува водечкиот надзорен орган за мерките преземени со цел обезбедување на согласност со одлуката, а водечкиот орган ги информира другите засегнати надзорни органи.

11. Кога во исклучителни околности, надзорниот орган има причини да смета дека се потребни итни мерки за да се заштитат интересите на субјектите на податоци, се применува постапката за итност наведен во член 66.

12. Водечкиот надзорен орган и другите засегнати надзорни органи ги поднесуваат информациите потребни во согласност со овој член, по електронски пат, користејќи стандардизиран формат.

Член 61

Заемна помош

1. Надзорните органи меѓусебно си обезбедуваат релевантни информации и помош, со цел доследна примена и спроведување на оваа регулатива, и за воспоставување на мерки за ефикасна меѓусебна соработка. Меѓусебната помош опфаќа особено барања за информации и мерки за надзор, на пример барања за обезбедување на претходни одобрувања или спроведување на претходни консултации, проверки и истраги.

2. Секој надзорен орган ги презема сите соодветни мерки, кои се потребни за да се одговори на барањето на друг надзорен орган без непотребно одлагање и не

подоцна од еден месец по приемот на барањето. Таквите мерки може да вклучуваат, особено, пренос на релевантни информации за спроведувањето на истрагата.

3. Барањата за помош ги содржат сите потребни информации, вклучувајќи ги целта и причините за барањето. Разменетите информации се користат единствено за целите за кои се побарани.

4. Надзорниот орган до кој е упатено барање, не може да одбие да постапи по барањето, освен ако:

- (а) не е надлежен за предметот на барањето или за мерките коишто се бараат да ги исполни; или
- (б) исполнувањето на барањето би било спротивно на оваа регулатива или правото на Унијата или правото на земја-членка што се применува во однос на надзорниот орган до кој е упатено барањето.

5. Надзорниот орган до кој е упатено барањето, го информира надзорниот орган кое поднело барање за резултатите или, во зависност од случајот, за напредокот на преземените мерки за исполнување на барањето. Надзорниот орган до кој е упатено барањето, ги наведува причините во случај на одбивање да го исполни барањето според став 4.

6. Надзорните органи до кои се упатени барања, по правило ги обезбедуваат информациите побарани од другите надзорни органи, по електронски пат, користејќи стандардизиран формат.

7. Надзорните органи до кои се упатени барања, не наплатуваат за активностите кои ги презеле како одговор на барањето за заемна помош. Надзорните органи можат да постигнат договор во врска со правилата за обезбедување на взаемен надомест за конкретни трошоци поврзани со обезбедување на заемна помош во вонредни околности.

8. Кога во рок од еден месец од приемот на барањето на друг надзорен орган, надзорниот орган не ги обезбеди информациите наведени во став 5 од овој член, надзорниот орган кој поднел барање може да прифати привремена мерка на територијата на својата земја-членка во согласност со член 55(1). Во овој случај, се смета дека се потребни итни дејствија во согласност со член 66(1), кои бараат итно решение со задолжителен карактер од страна на Одборот во согласност со член 66(2).

9. Комисијата, преку акти за спроведување, може да ги определи формата и постапките за заемна помош наведена во овој член, како и договорите за размена на информации по електронски пат меѓу надзорните органи и меѓу надзорните органи и Одборот, а особено стандардизираниот формат наведен во став 6 од овој член. Тие акти за спроведување се донесуваат во согласност со постапката за разгледување наведена во член 93(2).

Член 62

Заеднички операции на надзорни органи

1. Каде што е соодветно, надзорните органи спроведуваат заеднички операции,

вклучувајќи заеднички истраги и заеднички мерки за спроведување, во кои учествуваат членови или персонал на надзорните органи од други земји-членки.

2. Кога контролорот или обработувачот е регистриран во неколку земји-членки или кога постои веројатност да бидат погодени суштинско значителен број на субјекти на податоци од операциите по обработка на податоците во повеќе од една земја-членка, надзорниот орган на секоја од овие земји-членки има право да учествува во заеднички операции. Надзорниот орган кој е надлежен според член 56(1) или (4) го поканува надзорниот орган на секоја од овие земји-членки да учествува во соодветните заеднички операции и одговара веднаш на барањето на даден надзорен орган за учество.

3. Во согласност со правото на земјата-членка и со одобрение на контролниот надзорен орган, надзорниот орган може да обезбеди овластувања, вклучувајќи истражни овластувања, на членовите или персоналот на контролниот надзорен орган вклучени во заеднички операции, или доколку дозволува правото на земјата-членка на надзорниот орган домаќин, да им овозможи на членовите или персоналот на контролниот надзорен орган да ги извршуваат своите овластувања за истрага во согласност со правото на земјата-членка на контролниот надзорен орган. Овие овластувања за истрага можат да се вршат само под раководство и во присуство на членови или персонал на надзорниот орган домаќин. Членовите или персоналот на контролниот надзорен орган се предмет на правото на земјата-членка на надзорниот орган домаќин.

4. Кога во согласност со став 1, персоналот на контролниот надзорен орган учествува во операцијата во друга земја-членка, земјата-членка на надзорниот орган домаќин е одговорна за активностите на овој персонал, вклучувајќи одговорност за каква било штета нанесена за време на операцијата, во согласност со правото на земјата-членка на чија територија се спроведува операцијата.

5. Земјата-членка на чија територија е нанесена штета, ја поправа оваа штета под условите кои се применуваат за штета нанесена од нејзиниот сопствен персонал. Земјата-членка на контролниот надзорен орган, чии службеници предизвикале штета на лице на територијата на друга земја-членка, ги исплаќа целосно сумите на другата земја-членка на лицата кои имаат право да ги добијат.

6. Без да е во спротивност со остварувањето на нивните права во однос на трети страни и со исклучок на став 5, секоја земја-членка се воздржува во случајот предвиден во став 1, да бара надомест од друга земја-членка за штетата од став 4.

7. Кога се планира заедничка операција и ако во рок од еден месец даден надзорен орган не ја исполни обврската предвидена во втората реченица на став 2 од овој член, другите надзорни орган може да донесат привремени мерки на територијата на својата земја-членка во согласност со член 55. Во овој случај, се смета дека се потребни итни дејствија во согласност со член 66(1) кои бараат мислење или итно решение со задолжителен карактер од страна на Одборот во согласност со член 66(2).

Оддел 2

Доследност

Член 63

Механизам за доследност

Со цел да се придонесе за доследна примена на оваа регулатива во целата Унија, надзорните органи соработуваат меѓусебно и, доколку е соодветно, со Комисијата преку механизам за доследност, како што е дефинирано во овој оддел.

Член 64

Мислење на Одборот

1. Одборот дава мислење кога надлежниот надзорен орган има намера да донесе која било од мерките наведени подолу. За таа цел, надлежниот надзорен орган ја доставува предлог-одлуката на Одборот, ако:

- (а) има за цел да се донесе список на операциите на обработка, кои се предмет на условот за проценка на влијанието во однос на заштитата на личните податоци во согласност со член 35(4);
- (б) се однесува на прашањето во согласност со член 40(7) за тоа дали предлог-кодексот на однесување, неговата измена или дополнување се во согласност со оваа регулатива;
- (в) има за цел одобрување на критериумите за акредитација на орган во согласност со член 41(3) или сертификационото тело во согласност со член 43(3);
- (г) има за цел утврдување на стандардните клаузули за заштита на податоците наведени во точка (г) од член 46(2) и во член 28(8);
- (д) има за цел одобрување на договорните клаузули наведени во точка (а) од член 46(3); или
- (ф) има за цел одобрување на задолжителни корпоративни правила во рамки на значењето на член 47.

2. Секој надзорен орган, претседателот на Одборот или Комисијата може да побара прашањето со општа примена или со последици во повеќе од една земја-членка да се разгледа од Одборот со цел добивање на мислење, особено кога даден надлежен надзорен орган не ги исполнува обврските за заемна помош во согласност со член 61 или за заеднички операции во согласност со член 62.

3. Во случаите наведени во ставовите 1 и 2, Одборот го дава своето мислење за прашањето упатено до него, ако веќе не е дадено мислење за истото прашање. Ова мислење се донесува во рок од осум недели со просто мнозинство од членовите на Одборот. Овој рок може да биде продолжен за уште шест недели, земајќи ја предвид комплексноста на прашањето. Во однос на предлог-одлуката од став 1, доставена до членовите на Одборот во согласност со став 5, за член кој не поднел приговор во наведениот разумен рок од претседателот, се смета дека е во согласност со предлог-одлуката.

4. Надзорните органи и Комисијата без непотребно одлагање му ги обезбедуваат на Одборот, по електронски пат и преку стандардизиран формат, сите релевантни информации, вклучувајќи, според случајот, резиме на фактите, предлог-одлука, причините кои наметнуваат донесување на такви мерки и мислењата на другите засегнати надзорни органи.
5. Претседателот на Одборот без непотребно одлагање ги информира по електронски пат:
 - (а) членовите на Одборот и Комисијата за сите релевантни информации кои им биле соопштени, користејќи стандардизиран формат. Доколку е потребно, Секретаријатот на Одборот обезбедува писмен превод на релевантни информации; и
 - (б) надзорниот орган наведен, според случајот, во ставовите 1 и 2, и Комисијата за мислењето и го објавува јавно.
6. Надлежниот надзорен орган не ја донел својата предлог-одлука наведена во став 1 во рамките на периодот наведен во став 3.
7. Надзорниот орган наведен во став 1, во најголема мера го зема предвид мислењето на Одборот и во рок од две недели по приемот на мислењето го информира претседателот на Одборот по електронски пат за тоа дали ќе ја задржи или ќе ја измени својата предлог-одлука и доколку има, поднесува изменета предлог-одлука, користејќи стандардизиран формат.
8. Кога засегнатиот надзорен орган го информира претседателот на Одборот во периодот наведен во став 7 од овој член, дека нема намера целосно или делумно да се усогласи со мислењето на Одборот, обезбедувајќи ги соодветните причини, се применува член 65(1).

Член 65

Решавање на спорови од Одборот

1. Со цел да се обезбеди правилно и доследно спроведување на оваа регулатива во одделни случаи, Одборот донесува обврзувачка одлука во следните случаи:
 - (а) ако, во случајот наведен во член 60(4), засегнатиот надзорен орган покренал релевантен и оправдан приговор против предлог-одлуката на водечкиот орган или водечкиот орган ја отфрлил жалбата како нерелевантна или неоснована. Обврзувачката одлука се однесува на сите прашања кои се предмет на релевантен и оправдан приговор, особено кога има прекршување на оваа регулатива;
 - (б) кога има спротивставени гледишта за тоа кој од засегнатите надзорни органи е надлежен за главното место на основање;
 - (в) кога надлежниот надзорен орган не побарал мислење од Одборот во случаите наведени во член 64(1), или не е во согласност со мислењето на

Одборот дадено во член 564. Во овој случај секој засегнат надзорен орган или Комисијата може да го информира Одборот за тоа прашање.

2. Одлуката наведена во став 1 се донесува во рок од еден месец од постапувањето по прашањето со двотретинско мнозинство од членовите на Одборот. Наведениот рок може да биде продолжен за уште еден месец, земајќи ја предвид комплексноста на предметот. Одлуката наведена во став 1 треба да биде образложена и наменета до водечкиот надзорен орган и сите засегнати надзорни органи и за нив е обврзувачка.
3. Ако Одборот не бил во состојба да донесе одлука во рокот наведен во став 2, тој ја донесува својата одлука во рок од две недели од истекот на вториот месец наведен во став 2, со просто мнозинство од членовите на Одборот. Кога членовите на Одборот се со поделени мислења, одлуката се донесува со глас на претседателот.
4. Засегнатите надзорни органи не донесуваат одлука за предметот упатен до Одборот во согласност со став 1, во рамките на роковите наведени во ставовите 2 и 3.
5. Претседателот на Одборот без непотребно одлагање, ги известува надзорните надзорни органи за одлуката наведена во став 1. Тој ја информира и Комисијата за тоа. Одлуката се објавува на интернет страницата на Одборот без одложување, откако надзорниот орган ја известил својата конечна одлука, наведена во став 6.
6. Водечкиот надзорен орган или, според случајот, надзорниот орган до кој е поднесена жалбата, донесува конечна одлука врз основа на одлуката наведена во став 1 од овој член, без непотребно одлагање, а најдоцна еден месец откако Одборот ја објавил својата одлука. Водечкиот надзорен орган или, според случајот, надзорниот орган до кој е поднесена жалбата, го информира Одборот за датумот на кој контролорот или обработувачот и субјектот на податоците биле известени за конечната одлука. Конечната одлука од засегнатите надзорни органи се донесува во согласност со условите од член 60(7), (8) и (9). Конечната одлука се повикува на одлуката наведена во став 1 од овој член, и во неа се наведува дека одлуката наведена во овој став ќе биде објавена на интернет страницата на Одборот во согласност со став 5 од овој член. Конечната одлука треба да биде придружена со одлуката наведена во став 1 од овој член.

Член 66

Итна постапка

1. Во исклучителни околности, кога засегнат надзорен орган смета дека постои итна потреба да се дејствува за заштита на правата и слободите на субјектите на податоци, тој може преку отстапување од механизмот за доследност наведен во членовите 63, 64 и 65, или постапката утврдена во член 60, веднаш да донесе привремени мерки кои водат до правни последици на сопствената територија, со одреден рок на важење кој не надминува три месеци. Надзорниот орган веднаш ги известува другите засегнати надзорни органи, Одборот и Комисијата за овие мерки и причините за нивното донесување.
2. Кога надзорен орган донел мерки во согласност со став 1 и смета дека е

потребно итно да бидат донесени конечни мерки, тој може да побара од Одборот итно мислење или итна обврзувачка одлука, наведувајќи ги причините за барањето на такво мислење или одлука.

3. Секој надзорен орган може да побара итно мислење или итна обврзувачка одлука, според случајот, од страна на Одборот, кога надлежен супервизорски орган не презел соодветни мерки во ситуација во која постои итна потреба од преземање активности со цел заштита на правата и слободите на субјектите на податоци, наведувајќи ги причините за барањето на такво мислење или одлука, како и за итната потреба од преземање акција.

4. Со отстапување од член 64(3) и член 65(2), во рок од две недели со просто мнозинство од членовите на Одборот се донесува итно мислење или итна обврзувачка одлука, како што е наведено во ставовите 2 и 3 од овој член.

Член 67

Размена на информации

Комисијата може да донесе акти за спроведување со општ опсег за да ги прецизира договорите за размена на информации по електронски пат меѓу надзорните органи, како и меѓу надзорните органи и Одборот, особено во стандардизиран формат наведен во член 64.

Тие акти за спроведување се донесуваат во согласност со постапката за разгледување наведена во член 93(2).

Оддел 3

Европски одбор за заштита на податоци

Член 68

Европски одбор за заштита на податоци

1. Европскиот одбор за заштита на податоците („Одборот“) е основан како орган на Унијата и има својство на правно лице.
2. Одборот се претставува од својот претседател.
3. Одборот е составен од шефовите на еден од надзорните органи од секоја земја-членка и Европскиот супервизор за заштита на податоци или од нивните претставници.
4. Кога во некоја земја-членка, повеќе од еден надзорен орган е одговорен за следење на примената на одредбите согласно оваа регулатива, во согласност со законодавството на таа земја-членка се назначува заеднички претставник.
5. Комисијата има право да учествува во активностите и седниците на Одборот без право на глас. Комисијата назначува свој претставник. Претседателот на Одборот ја известува Комисијата за активностите на Одборот.
6. Во случаите наведени во член 65, Европскиот супервизор за заштита на податоци има право на глас само во врска со одлуките кои се однесуваат на

принципите и правилата кои се применуваат за институциите, телата, канцелариите и агенциите на Унијата, кои во суштина одговараат со оние од оваа регулатива.

Член 69

Независност

1. Одборот дејствува независно при извршувањето на своите задачи или вршењето на своите овластувања во согласност со членовите 70 и 71.
2. Без да е во спротивност со барањата на Комисијата, наведени во точка (б) од член 70(1) и член 70(2), Одборот не бара и не прифаќа инструкции од никого при извршувањето на своите задачи или вршењето на своите овластувања.

Член 70

Задачи на Одборот

1. Одборот обезбедува доследна примена на оваа регулатива. За таа цел, Одборот по сопствена иницијатива или, ако е соодветно, по барање на Комисијата, а особено:
 - (а) ја следи и обезбедува правилна примена на оваа регулатива во случаите утврдени во членовите 64 и 65, без да е во спротивност со задачите на националните надзорни органи;
 - (б) ја советува Комисијата за секое прашање поврзано со заштитата на личните податоци во Унијата, вклучувајќи ги сите предложени измени на оваа регулатива;
 - (в) ја советува Комисијата за формата и постапките за размена на информации меѓу контролорот, обработувачот и надзорните органи за задолжителните корпоративни правила;
 - (г) издава насоки, препораки и најдобри практики во врска со постапките за бришење на линкови, копии или реплики на лични податоци од јавно достапни комуникациски услуги, како што е наведено во член 17(2);
 - (д) ги разгледува, по сопствена иницијатива, на барање на некој од своите членови или на барање на Комисијата, сите прашања кои се однесуваат на примената на оваа регулатива, и издава упатства, препораки и најдобри практики со цел поттикнување на доследна примена на оваа регулатива;
 - (ф) издава насоки, препораки и најдобри практики во согласност со точка (д) од овој став за дополнително одредување на критериумите и условите во врска со одлуките засновани на профилирање на податоци во согласност со член 22(2);
 - (е) издава насоки, препораки и најдобри практики во согласност со точка (д) од овој став за утврдување на нарушувањата на безбедноста на личните

податоци и одредување на непотребното одложување наведено во член 33(1) и 2, како и за утврдување на околностите под кои контролорот или обработувачот треба да известува за нарушувањето на безбедноста на личните податоци;

- (ж) издава насоки, препораки и најдобри практики во согласност со точка (д) од овој став во однос на околностите под кои нарушувањето на безбедноста на личните податоци би можело да доведе до висок ризик во однос на правата и слободите на физичките лица, наведени во член 34(1);
- (з) издава насоки, препораки и најдобри практики во согласност со точка (д) од овој став за целите на дополнително одредување на критериумите и барањата за пренос на лични податоци врз основа на задолжителни корпоративни правила кои се почитуваат од контролорите и задолжителни корпоративни правила кои се почитуваат од обработувачите, како и потребните дополнителни барања за обезбедување на заштита на личните податоци на засегнатите субјекти на податоци наведени во член 47;
- (с) издава насоки, препораки и најдобри практики во согласност со точка (д) од овој став за целите на дополнително одредување на критериумите и барањата за пренос на лични податоци врз основа на член 49(1);
- (и) изготвува насоки за надзорните органи за спроведување на мерките наведени во член 58(1), (2) и (3), и одредувањето на административните казни во согласност со член 83;
- (ј) врши преглед на практичната примена на насоките, препораките и најдобрите практики, наведени во точките (д) и (ф);
- (к) издава насоки, препораки и најдобри практики во согласност со точка (д) од овој став за воспоставување заеднички постапки за известување од физичките лица за прекршување на оваа регулатива во согласност со член 54(2);
- (л) го поттикнува изготвувањето на кодекси на однесување и воспоставување на механизми за сертификација за заштита на податоците и печати и ознаки за заштита на податоците во согласност со членовите 40 и 42;
- (љ) врши акредитација на тела за сертификација и нивна периодична проверка во согласност со член 43 и одржува јавен регистар на акредитираните тела во согласност со член 43(6) и на акредитираните контролори или обработувачи основани во трети земји, во согласност со член 42(7);
- (м) ги прецизира условите наведени во член 43(3), во однос на акредитацијата на тела за сертификација во согласност со член 42;

- (н) дава мислење на Комисијата за барањата за сертификација наведени во член 43(8);
 - (њ) дава мислење на Комисијата за иконите наведени во член 12(7);
 - (о) дава мислење на Комисијата за проценка на соодветноста на нивото на заштита на податоците во трета земја или меѓународна организација, вклучувајќи проценка на тоа дали третата земја, територија или еден или повеќе специфични сектори во рамките на таа трета земја или меѓународна организација, престанале да обезбедуваат соодветно ниво на заштита. За таа цел, Комисијата му ја обезбедува на Одборот целата потребна документација, вклучувајќи ја и преписката со владата на третата земја, во однос на таа трета земја, територија или одреден сектор или со меѓународната организација;
 - (п) дава мислења за предлог-одлуките на надзорните органи според механизмот за доследност наведен во член 64(1), за прашања поднесени во согласност со член 64(2) и донесува обврзувачки одлуки во согласност со член 65, вклучувајќи ги случаите наведени во член 66;
 - (р) промовира соработка и ефективна билатерална и мултилатерална размена на информации и добри практики меѓу надзорните органи;
 - (с) промовира заеднички програми за обука и ја олеснува размената на персонал меѓу надзорните органи, и кога е соодветно, со надзорните органи на трети земји или меѓународни организации;
 - (т) поттикнува размена на знаења и документација во врска со законодавството и практиките во областа на заштитата на податоци со надзорните органи за заштита на податоци во целиот свет;
 - (ќ) дава мислења за кодексите на однесување составени на ниво на Унијата во согласност со член 40(9); и
 - (у) одржува јавно достапен електронски регистар на одлуките донесени од надзорните органи и судовите за прашања разгледувани во рамките на механизмот за доследност.
2. Кога Комисијата бара совет од Одборот, таа може да посочи рок, земајќи ја предвид итноста на предметот.
 3. Одборот ги доставува своите мислења, насоки, препораки и најдобри практики на Комисијата и на Одборот наведен во член 93 и ги објавува.
 4. Одборот соодветно се консултира со заинтересираните страни и им обезбедува можност да достават коментари во разумен рок. Без да е во спротивност со член 76, Одборот ги објавува јавно резултатите од постапката на консултации.

Извештаи

1. Одборот изготвува годишен извештај за заштита на физичките лица во однос на обработката во Унијата, доколку е соодветно, во трети земји и меѓународни организации. Извештајот се објавува јавно и се испраќа до Европскиот парламент, Советот и Комисијата.
2. Во годишниот извештај се вклучува преглед на практичната примена на насоките, препораките и најдобрите практики, наведени во точка (j) од член 70(1), како и обврзувачките одлуки наведени во член 65.

Член 72

Постапка

1. Одборот донесува одлуки со просто мнозинство на своите членови, освен ако не е поинаку предвидено во оваа регулатива.
2. Одборот донесува свој деловник со двотретинско мнозинство од своите членови и одредува свои методи на работа.

Член 73

Претседател

1. Одборот избира претседател и двајца потпретседатели од редовите на своите членови со просто мнозинство.
2. Мандатот на претседателот и на потпретседателите е пет години и може да се продолжи еднаш.

Член 74

Задачи на претседателот

1. Претседателот ги има следните задачи:
 - (а) да ги свикува состаноците на Одборот и да го изготвува дневниот ред;
 - (б) да ги извести водечкиот надзорен орган и засегнатите надзорни органи за одлуките донесени од Одборот во согласност со член 65;
 - (в) да обезбедува навремено извршување на задачите на Одборот, особено во врска со механизмот за доследност наведен во член 63.
2. Одборот ја одредува распределбата на задачите помеѓу претседателот и потпретседателите во својот деловник.

Член 75

Секретаријат

1. Одборот има секретаријат кој се обезбедува од страна на Европскиот супервизор за заштита на податоци.
2. Секретаријатот ги извршува своите задачи исклучително под раководство на

претседателот на Одборот.

3. Персоналот на Европскиот супервизор за заштита на податоци кој е вклучен во извршувањето на задачите доделени на Одборот со оваа регулатива е организациско одделен од вработените кои се вклучени во извршувањето на задачите доделени на Европскиот супервизор за заштита на податоци.

4. Каде што е соодветно, Одборот и Европскиот супервизор за заштита на податоци подготвуваат и објавуваат меморандум за разбирање за спроведување на овој член, во кој се дефинираат условите за соработката меѓу нив и кој се применува за вработените на Европскиот супервизор за заштита на податоци вклучени во извршувањето на задачите доделени на Одборот со оваа регулатива.

5. Секретаријатот обезбедува аналитичка, административна и логистичка поддршка на Одборот.

6. Секретаријатот е одговорен особено за:

- (а) секојдневната работа на Одборот;
- (б) комуникацијата помеѓу членовите на Одборот, неговиот претседател и Комисијата;
- (в) комуникацијата со други институции и со јавноста;
- (г) користењето на електронски средства за внатрешна и надворешна комуникација;
- (д) преводот на релевантни информации;
- (ѓ) подготовката на состаноците на Одборот и последователните активности во врска со нив;
- (е) подготовка, изготвување и објавување на мислења, одлуки во врска со решавањето на споровите меѓу надзорните органи и други текстови донесени од Одборот.

Член 76

Доверливост

1. Дискусиите на Одборот треба да бидат доверливи, кога Одборот смета дека тоа е потребно, како што е наведено во деловникот за работа.

2. Пристап до документи обезбеден на членовите на Одборот, експертите и претставниците на трети земји, се уредува со Регулотива (ЕЗ) бр. 1049/2001 на Европскиот парламент и на Советот⁽¹⁾.

ПОГЛАВЈЕ VIII

¹ Регулотива (ЕЗ) бр. 1049/2001 на Европскиот парламент и на Советот од 30 мај 2001 година за јавен пристап до документите на Европскиот парламент, Советот и Комисијата (Сл. весник L 145, 31.5.2001 год., стр. 43).

Правни средства, одговорност и казни

Член 77

Право на поднесување жалба до надзорен орган

1. Без да е во спротивност со кои било други административни или судски средства за правна заштита, секој субјект на податоци има право да поднесе жалба до надзорен орган, особено во земјата-членка на неговото постојано место на живеење, место на работа или место на наводната повреда, ако субјектот на податоци смета дека обработката на лични податоци кои се однесуваат на него, ги прекршува одредбите на оваа регулатива.
2. Надзорниот орган до кого е поднесена жалбата, го информира подносителот на жалбата за напредокот и резултатот од жалбата, вклучувајќи ја можноста за судска заштита во согласност со член 78.

Член 78

Право на ефикасна судска заштита против надзорните органи

1. Без да е во спротивност со кои било други административни или не-правни средства за заштита, секое физичко или правно лице има право на ефикасна судска заштита против правно обврзувачката одлука на надзорниот орган која се однесува на него.
2. Без да е во спротивност со кои било други административни или не-правни средства за заштита, секој субјект на податоци има право на ефикасна судска заштита, кога надзорниот орган кој е надлежен во согласност со членовите 55 и 56 не ја разгледал жалбата или не го информирал субјектот на податоците во рок од три месеци за напредокот во разгледувањето на жалбата поднесена според член 77 или за резултатот од неа.
3. Постапките против надзорен орган се формираат пред судовите на земјата-членка во која е основан надзорниот орган.
4. Кога се формира постапка против одлуката на надзорен орган, кое било претходно мислење или одлука на Одборот во согласност со механизмот за конзистентност, надзорниот орган го пренесува ова мислење или одлука на судот.

Член 79

Право на ефикасна судска заштита против контролор или обработувач

1. Без да е во спротивност со кои било достапни административни или не-правни средства за заштита, вклучувајќи го и правото на поднесување на жалба до надзорен орган во согласност со член 77, секој субјект на податоци има право на ефикасна судска заштита кога смета дека неговите права според оваа регулатива биле прекршени како резултат на обработка на неговите лични податоци, што не е во согласност со оваа регулатива.
2. Постапките против даден контролор или обработувач се формираат пред судовите на земјата-членка во која контролорот или обработувачот има место на

основање. Освен тоа, такви постапки можат да се формираат пред судовите на земјата-членка во која субјектот на податоците има постојано место на живеење, освен ако контролорот или обработувачот е јавен орган на земја-членка, постапувајќи во извршувањето на јавните овластувања.

Член 80

Застапеност на субјектите на податоци

1. Субјектот на податоци има право да овласти непрофитен орган, организација или здружение, коишто се соодветно основани во согласност со законодавството на земјата-членка во чиј статут се наведени целите кои се од јавен интерес и дејствува во областа на заштитата на правата и слободите на субјектот на податоци во однос на заштитата на неговите лични податоци, да поднесе жалба во негово име и да ги остварува правата од членовите 77, 78 и 79 во негово име, како и правото на надоместок од член 82, кога тоа е предвидено во законодавството на земјата-членка.
2. Земјите-членки можат да пропишат дека секој орган, организација и здружение од став 1 од овој член, без оглед на мандатот на субјектот на податоци, има право да поднесе жалба во засегнатата земја-членка до надзорниот орган кој е надлежен според член 73, и да ги изврши правата наведени во членовите 78 и 79, ако смета дека правата на субјектот на податоци во согласност со оваа регулатива биле прекршени како резултат на обработката на личните податоци.

Член 81

Суспензија на постапката

1. Кога надлежниот суд на земја-членка има информации дека постапките во врска со истиот субјект во однос на обработката од истиот контролор или обработувач се во тек пред судот на друга земја-членка, тој воспоставува контакт со судот во другата земја-членка, за да го потврди присуството на таквите постапки.
2. Кога постапките во врска со истиот субјект во однос на обработката од истиот контролор или обработувач се во тек пред судот на друга земја-членка, секој надлежен суд, освен судот пред кој прво е покрената постапка, може да ги прекине своите постапки.
3. Кога овие постапки се водат пред првостепени судови, секој суд, освен судот пред кој прво е покрената постапка, исто така, може да се откаже од надлежност на барање на една од страните, под услов судот пред кој прво е покрената постапка да биде надлежен во однос на предметните дејствија и ако законодавството допушта нивна консолидација.

Член 82

Право на надомест и одговорност

1. Секое лице кое претрпело материјални или нематеријални штети како резултат на прекршување на оваа регулатива, има право да добие надомест од контролорот или обработувачот за претрпените штети.
2. Контролорот кој учествува во обработката на лични податоци, е одговорен за

штетата која произлегува од извршената обработка којашто ја прекршува оваа регулатива. Обработувачот е одговорен за штетата која произлегува од извршената обработка, само кога не ги исполнил обврските од оваа регулатива, кои се конкретно насочени кон обработувачот или кога дејствувал надвор од законските упатства на контролорот или во спротивност со нив.

3. Контролорот или обработувачот се ослободува од одговорност во согласност со став 2, ако докаже дека во никој случај не е одговорен за настанот кој ја предизвикал штетата.

4. Кога во истата постапка за обработка учествуваат повеќе од еден контролор или обработувач или учествуваат и контролор и обработувач, и кога според ставовите 2 и 3, тие се одговорни за штетата предизвикана од обработката, секој контролор или обработувач е одговорен за целата штета, за да се обезбеди ефикасен надомест на субјектот на податоци.

5. Кога контролор или обработувач во согласност со став 4 исплатил целосен надомест за предизвиканата штета, контролорот или обработувачот има право да побара од другите контролори или обработувачи кои учествувале во истата постапка за обработка на лични податоци, надомест којшто одговара на нивниот дел од одговорноста за предизвикана штета, во согласност со условите утврдени во став 2.

6. Судските постапки во врска со остварувањето на правото на надомест се формираат пред судовите надлежни според законодавството на земјата-членка наведена во член 79(2).

Член 83

Општи услови за воведување административни казни

1. Секој надзорен орган обезбедува дека наметнувањето административни казни во согласност со овој член за извршени прекршувања на оваа регулатива, наведени во ставовите 4, 5 и 6, во секој конкретен случај е ефективно, пропорционално и разумно.

2. Во зависност од околностите во секој конкретен случај, административните казни се наметнуваат во прилог на мерките наведени во точки од (a) до (j) и (s) или наместо нив. При одлучувањето дали да се наметне административна казна и при определување на нејзиниот износ, во секој конкретен случај соодветно се разгледуваат следните елементи:

- (a) природата, тежината и времетраењето на прекршокот, земајќи ги предвид природата, обемот или целта на соодветната обработка, како и бројот на засегнатите субјекти на податоци и степенот на претрпената штета;
- (б) дали повредата е извршена намерно или од небрежност;
- (в) преземените активности од контролорот и обработувачот за ублажување на последиците од штетите претрпени од субјектите на податоци;

- (г) степенот на одговорност на контролорот или обработувачот, земајќи ги предвид техничките и организациските мерки кои се применуваат во согласност со членовите 25 и 32;
- (д) сите соодветни претходни прекршувања од контролорот или обработувачот;
- (ѓ) степенот на соработка со надзорниот орган со цел отстранување на прекршокот и ублажување на можните негативни ефекти од прекршокот;
- (е) категориите на лични податоци погодени од прекршокот;
- (ж) начинот на кој надзорниот орган дознал за прекршокот, особено дали и до кој степен контролорот или обработувачот известил за прекршокот;
- (з) кога мерките наведени во член 58(2) претходно биле добиени од контролорот или обработувачот, во врска со истиот предмет на обработката, усогласување со тие мерки;
- (с) придржувањето кон одобрени кодекси на однесување во согласност со член 40 или одобрени механизми за сертификација во согласност со член 42; и
- (и) сите други отежнувачки или олеснувачки фактори кои се однесуваат на околностите на случајот, како што се директно или индиректно реализирани финансиски бенефиции или избегнати загуби поради прекршокот.

3. Ако контролорот или обработувач намерно или од небрежност прекршил неколку одредби од оваа регулатива при истата операција за обработка или при поврзани операции, вкупниот износ на административната казна или парични казни не може да го надминува износот одреден за најтешкиот прекршок.

4. Прекршувањата на долунаведените одредби во согласност со став 2, се предмет на административни казни во износ до 10 милиони ЕУР или, во случај на претпријатие, до 2% од вкупниот годишен обрт за претходната финансиска година на глобално ниво, во зависност од тоа која сума е повисока:

- (а) обврските на контролорот и обработувачот во согласност со членовите 8, 11, 25-39 и 42 и 43;
- (б) обврските на сертификационото тело во согласност со членовите 42 и 43;
- (в) обврските на надзорниот орган во согласност со член 41(4).

5. Прекршувањата на долунаведените одредби во согласност со став 2, се предмет на административни казни во износ до 20 милиони ЕУР или, во случај на претпријатие, до 4 % од вкупниот годишен обрт за претходната финансиска година на глобално ниво, во зависност од тоа која сума е повисока:

- (а) основните принципи за обработка на лични податоци, вклучувајќи ги условите за согласност, во согласност со членовите 5, 6, 7 и 9;

- (б) правата на субјектите на податоци во согласност со членовите од 12 до 22;
 - (в) преносот на личните податоци на корисникот во трета земја или меѓународна организација во согласност со членовите од 44 до 49;
 - (г) сите обврски кои произлегуваат од правото на земјите-членки донесени согласно Поглавје IX;
 - (д) непочитување на наредба или привремено или трајно ограничување во врска со обработката или прекинување на проток на податоци од надзорниот орган во согласност со член 58(2) или одбивање на пристап во прекршување на член 58(1).
6. Неусогласувањето со наредбата од надзорниот орган како што е наведено во член 58(2) во согласност со став 2, е предмет на административни казни во износ до 20 милиони ЕУР или, во случај на претпријатие, до 4 % од вкупниот годишен обрт за претходната финансиска година на глобално ниво, во зависност од тоа која сума е повисока:
7. Без да е во спротивност со помошните овластувања на надзорните органи во согласност со член 58(2), секоја земја-членка може да поставува правила за тоа дали и до кој степен можат да бидат наметнати административни казни на јавните органи и тела основани во таа земја-членка.
8. Остварувањето на овластувањето на надзорниот орган според овој член зависи од соодветните процедурални заштитни мерки во согласност со правото на Унијата и правото на земјата-членка, вклучувајќи ефикасна судска заштита и правично судење.
9. Кога во правниот систем на земјата-членка не се предвидени административни казни, овој член може да се применува на таков начин што казната се иницира од надлежниот надзорен орган и да се бара од надлежните национални судови, а во исто време да се обезбеди дека овие правни средства за заштита се ефикасни и имаат ефект еднаков на административните казни наметнати од надзорните органи. Во сите случаи изречените казни се ефективни, пропорционални и разубедувачки. Наведените земји-членки ја известуваат Комисијата за одредбите од нивното законодавство, кои ги донесуваат според овој став, најдоцна до 25 мај 2018 година, и ја известуваат без одлагање за сите последователни измени на законодавството кои влијаат на нив.

Член 84

Казни

1. Земјите-членки ги утврдуваат правилата за други санкции кои се применуваат за прекршување на оваа регулатива, особено за прекршоци кои не се предмет на административна казна во согласност со член 83, и ги преземаат сите неопходни мерки за обезбедување на нивната примена. Овие казни треба да бидат ефикасни, пропорционални и разубедувачки.
2. Секоја земја-членка ја известува Комисијата за овие одредби во своето законодавство што ги донесува во согласност со став 1 до 25 мај 2018 година, и

ја известува веднаш за секоја последователна измена која влијае нив.

ПОГЛАВЈЕ IX

Одредби кои се однесуваат на посебни ситуации на обработка

Член 85

Обработка и слобода на изразување и информирање

1. Земјите-членки го усогласуваат правото на заштита на личните податоци во согласност со оваа регулатива со правото на слобода на изразување и информирање, вклучувајќи обработка за новинарски цели и за целите на академско, уметничко или литературно изразување.
2. Во однос на обработката извршена за новинарски цели и за целите на академско, уметничко или литературно изразување, земјите-членки предвидуваат исклучоци или отстапувања од Поглавје II (принципи), Поглавје III (права на субјектот на податоци), Поглавје IV (контролор и обработувач), Поглавје V (пренос на лични податоци на трети земји и меѓународни организации), Поглавје VI (независни надзорни органи), Поглавје VII (соработка и доследност) и Поглавје IX (посебни ситуации на обработка на податоци), доколку тие се потребни за усогласување на правото на заштита на личните податоци со слободата на изразување и информирање.
3. Секоја земја-членка ја известува Комисијата за овие одредби во своето законодавство што ги донесува во согласност со став 2, и ја известува веднаш за секоја последователна измена во законот или измена која влијае на нив.

Член 86

Обработка и јавен пристап до службени документи

Лични податоци во службени документи, чувани од јавен орган или јавно тело или приватен орган за спроведување на задача од јавен интерес можат да бидат откриени од овој орган или тело во согласност со правото на Унијата или правото на земјата-членка на кое подлежи јавниот орган или тело, за да се усогласи јавниот пристап до службени документи со правото на заштита на личните податоци во согласност со оваа регулатива.

Член 87

Обработка на матичен број

Земјите-членки можат да утврдат и посебни услови за обработка на матичниот број или на кој било друг идентификатор за општа примена. Во овој случај, матичниот број и секој друг идентификатор за општа примена се користат само под соодветни заштитни мерки за правата и слободите на субјектот на податоците во согласност со оваа регулатива.

Член 88

Обработка во контекст на вработувањето

1. Земјите-членки можат со закон или со колективни договори да обезбедат повеќе специфични правила за да се обезбеди заштита на правата и слободите во однос на обработката на личните податоци во контекст на вработувањето, особено за целите на вработување, исполнувањето на договорот за вработување, вклучувајќи извршување на обврските утврдени со закон или со колективни договори, управувањето, планирањето и организацијата на работата, еднаквоста и различноста на работното место, здравјето и безбедноста при работа, заштита на имотот на работодавачот или на клиентот за целите на остварување и користење на индивидуална или колективна основа на правата и бенефициите од вработувањето, а исто така и за целите на престанокот на работниот однос.
2. Овие правила вклучуваат соодветни и конкретни мерки за заштита на човековото достоинство, легитимните интереси и фундаменталните права на субјектот на податоците, особено во однос на транспарентноста на обработката, преносот на личните податоци во рамките на група на претпријатија или група компании кои се вклучени во заедничка дејност и системите за следење на работното место.
3. Секоја земја-членка ја известува Комисијата за овие одредби во своето законодавство што ги донесува во согласност со став 1 до 25 мај 2018 година, и ја известува веднаш за секоја последователна измена која влијае на нив.

Член 89

Заштитни мерки и отстапувања поврзани со обработката за целите на архивирање од јавен интерес, за научни или историски истражувања или за статистички цели

1. Обработката за целите на архивирање од јавен интерес, за научни или историски истражувања или за статистички цели подлежи, во согласност со оваа регулатива, на соодветни заштитни мерки за правата и слободите на субјектот на податоци. Овие заштитни мерки обезбедуваат присуство на технички и организациски мерки, особено во поглед на почитувањето на принципот на сведување на податоците до минимум. Мерките може да вклучуваат псевдонимизација, под услов наведените цели да може да се постигнат на овој начин. Кога наведените цели може да се постигнат преку понатамошна обработка, што не дозволува или повеќе не дозволува идентификација на субјектите на податоци, целите се постигнати на овој начин.
2. Кога личните податоци се обработуваат за научни или историски истражувања или за статистички цели, правото на Унијата или правото на земја-членка може да предвидува отстапувања од правата наведени во членовите 15, 16, 18 и 21 во согласност со условите и заштитните мерки наведени во став 1 од овој член, до степен до кој постои веројатност овие права да направат невозможно или сериозно да го попречат остварувањето на конкретните цели, и споменатите отстапувања се потребни за постигнување на овие цели.
3. Кога личните податоци се обработуваат за целите на архивирање од јавен интерес, правото на Унијата или правото на земја-членка може да предвидува

отстапувања од правата наведени во членовите 15, 16, 18,19, 20 и 21 во согласност со условите и заштитните мерки наведени во став 1 од овој член, до степен до кој постои веројатност овие права да направат невозможно или сериозно да го попречат остварувањето на конкретните цели, и споменатите отстапувања се потребни за постигнување на овие цели.

4. Кога обработката наведена во ставовите 2 и 3 служи истовремено за друга цел, отстапувањата се применуваат единствено за обработка, извршена за целите наведени во овие ставови.

Член 90

Обврски за доверливост

1. Земјите-членки можат да воведат посебни правила за да се утврдат надлежностите на надзорните органи утврдени во точки (д) и (ѓ) од член 58(1) во однос на контролорот и обработувачот според правото на Унијата или правото на земја-членка или на правила утврдени од надлежните национални органи, кои се обврзани со обврска за заштита на деловна тајна или со други еквивалентни обврски за заштита на тајна, кога тоа е неопходно и пропорционално на усогласување на правото на заштита на личните податоци со обврската за заштита на доверливост. Овие правила се однесуваат само на лични податоци кои контролорот или обработувачот ги добил во текот на дејност која подлежи на оваа обврска за заштита на доверливост.

2. Секоја земја-членка ја известува Комисијата за правилата донесени во согласност со став 1 до 25 мај 2018 година, и ја известува веднаш за секоја последователна измена која влијае на нив.

Член 91

Постоечки правила за заштита на податоците на цркви и верски здруженија

1. Кога во некоја земја-членка во моментот на донесување во сила на оваа регулатива, црквите и верските здруженија или заедниците применуваат сеопфатни правила во однос на заштитата на физички лица во врска со обработката, овие постоечки правила можат да продолжат да се применуваат, под услов да бидат усогласени со оваа регулатива.

2. Црквите и верските здруженија кои применуваат сеопфатни правила во согласност со став 1 од овој член, се предмет на контрола од страна на независен надзорен орган, кој може да биде посебен орган, под услов да ги исполнува условите утврдени во Поглавје VI од оваа регулатива.

ПОГЛАВЈЕ X

Делегирани акти и акти за спроведување

Член 92

Извршување на делегирањето

1. Овластувањето за донесување делегирани акти се доверува на Комисијата во согласност со предвидените услови во овој член.

2. Делегирањето на овластувањата од член 12(8) и член 43(8) се доверува на Комисијата за неопределен период, почнувајќи од 24 мај 2016 година.
3. Делегирањето на овластувања, утврдено во член 12(8) и член 43(8), може да се повлече во секое време од Европскиот парламент или од Советот. Со одлуката за повлекување завршува делегирањето на овластувањето наведено во таа одлука. Таа влегува во сила на денот по нејзиното објавување во *Службениот весник на Европската унија* или на подоцнежен датум наведен во одлуката. Тоа не влијае на важноста на делегираните акти, кои се веќе во сила.
4. Штом донесе делегиран акт, Комисијата ги известува истовремено Европскиот парламент и Советот.
5. Делегираниот акт донесен во согласност со член 12(8) и член 43(8), влегува во сила само ако ниту Европскиот парламент, ниту Советот не поднеле приговори во рок од три месеци откако биле известени за овој акт, или ако пред истекот на овој рок Европскиот парламент и Советот и ја известиле Комисијата дека нема да поднесат приговори. Овој период се продолжува за три месеци по иницијатива на Европскиот парламент или на Советот.

Член 93

Постапка на комитетот

1. На Комисијата ѝ помага Комитетот. Тој комитет е комитет во рамки на значењето на Регулатива (ЕУ) бр. 182/2011.
2. При упатување на овој став, се применува член 5 од Регулатива (ЕУ) бр. 182/2011.
3. При упатување на овој став, се применува член 8 од Регулатива (ЕУ) бр. 182/2011, во врска со член 5 од истата регулатива.

ПОГЛАВЈЕ XI

Завршни одредби

Член 94

Укинување на Директива 95/46/ЕЗ

1. Се укинува Директива 95/46/ЕЗ, почнувајќи од 25 мај 2018 година.
2. Упатувањата на укинатата директива се толкуваат како упатувања на оваа регулатива. Упатувањата на Работната група за заштита на физичките лица во однос на обработката на лични податоци, основана според член 29 од Директива 95/46/ЕЗ, се толкуваат како упатувања на Европскиот одбор за заштита на личните податоци, основан со оваа регулатива.

Член 95

Однос со Директива 2002/58/ЕЗ

Оваа регулатива не наметнува дополнителни обврски на физичките или правните лица во однос на обработката во врска со обезбедувањето на јавно достапни

електронски комуникациски услуги во јавните комуникациски мрежи во Унијата во однос на прашањата за кои им се наметнати посебни должности со истата цел, утврдени во Директива 2002/58/ЕЗ.

Член 96

Односи со претходно склучени договори

Меѓународните договори кои вклучуваат пренос на лични податоци на трети земји или меѓународни организации кои се склучени од земјите-членки пред 24 мај 2016 година и се во согласност со правото на Унијата кое се применува пред овој датум, остануваат во сила сè додека не се изменат, заменат или укинат.

Член 97

Извештаи на Комисијата

1. До 25 мај 2020 година и на секои четири години потоа, Комисијата доставува извештај за проценката и прегледот на оваа регулатива на Европскиот парламент и на Советот. Извештајот треба да биде јавен.
2. Во контекст на оценките и коментарите наведени во став 1, Комисијата особено ги испитува примената и функционирањето на:
 - (а) Поглавје V за пренос на лични податоци на трети земји или меѓународни организации, особено во однос на одлуките донесени во согласност со член 45(3) од оваа регулатива и одлуките донесени врз основа на член 25(6) од Директива 95/46/ЕЗ;
 - (б) Поглавје VII за соработка и доследност.
3. За целите на став 1, Комисијата може да побара информации од земјите-членки и од надзорните органи.
4. При извршувањето на оценките и коментарите наведени во ставовите 1 и 2, Комисијата ги зема предвид ставовите и наодите на Европскиот парламент, на Советот и на други надлежни органи или извори.
5. Доколку е потребно, Комисијата доставува соодветни предлози за измена на оваа регулатива, земајќи ги предвид особено развојот на информатичката технологија и напредокот на информатичкото општество.

Член 98

Преглед на други правни акти на Унијата за заштита на податоците

Доколку е соодветно, Комисијата доставува законски предлози за измена на други правни акти на Унијата за заштита на личните податоци, за да обезбеди единствена и усогласена заштита на физички лица во врска со обработката. Ова се однесува особено за правилата во однос на заштитата на физичките лица во врска со обработката на институции, органи, служби и агенции на Унијата, како и за правилата во однос на слободното движење на таквите податоци.

Член 99

Влегување во сила и примена

1. Оваа регулатива влегува во сила на дваесеттиот ден од денот на нејзиното објавување во *Службениот весник во Европската Унија*.
2. Се применува од 25 мај 2018 година.

Оваа регулатива е целосно обврзувачка и директно применлива во сите земји-членки. Брисел, 27 април 2016 година

За Европскиот Парламент

Претседател

М. ШУЛЦ

За Советот

Претседател

Ј.А ХЕНИС-ПЛАСХАРТ